

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen

Bestuursverslag 2020

Voorwoord

Voor u ligt het Bestuursverslag van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (hierna: Het Poortje). Het Poortje maakt onlosmakelijk deel uit van het concern Stichting Combinatie Elker Het Poortje. Daarom wordt over de meeste onderwerpen concernbreed verslag gedaan. Op enkele onderdelen is de verslaggeving verbijzonderd naar Het Poortje in het algemeen, of specifiek naar de onderdelen Wilster JeugdhulpPlus (hierna: JeugdhulpPlus), Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting (hierna: Juvaïd) of Portalis (onderwijs). Met dit Bestuursverslag wordt tevens invulling gegeven aan de jaarverantwoording van het onderdeel Portalis, zoals verplicht is vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Waar in het vervolg in dit verslag gesproken wordt over Elker, wordt formeel bedoeld: Stichting Combinatie Elker Het Poortje.

Terugkijkend op 2020 kan ik met trots zeggen dat, ondanks de bijzondere omstandigheden, de hulp aan de jeugdigen en het onderwijs aan onze leerlingen, vaak in aangepaste vorm, door heeft kunnen gaan. Dat was soms een grote uitdaging. Daar hebben alle medewerkers én de jeugdigen zich heel hard voor ingezet! Een groot compliment voor allen.

Het jaar 2020 was voor Elker, waar Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen deel van uitmaakt, geen gemakkelijk jaar. Niet alleen Corona, maar ook de verschillende ingrijpende gebeurtenissen, zoals de voorbereiding van de sluiting van Juvaïd in Veenhuizen en de kritieke financiële situatie die halverwege het jaar naar voren kwam, maakten dat het jaar 2020 behoorlijk wat uitdagingen kende. Ook in 2021 zullen deze uitdagingen de nodige impact hebben op de organisatie, maar we hopen weer terug te keren naar een stabiele en gezonde organisatie.

Vanaf juli 2020 mag ik samen met het MT en alle medewerkers de organisatie door deze uitdagende periode leiden. En ondertussen gaat de hulp aan de jeugdigen en het onderwijs gewoon door. Onze missie luidt immers: onze drijfveer is om hulp te bieden aan kinderen, jongeren en hun ouders, zodat elk kind veilig opgroeit en zich kan ontwikkelen. Wij richten ons op het creëren van perspectief en deelname aan de samenleving. In het behandelen, onderwijzen en begeleiden maken wij het verschil.

Uiteindelijk ligt daarin het bestaansrecht van Elker en is ons handelen daarop gericht. Over hoe we dat gedaan hebben in 2020 bericht dit Bestuursverslag.

Ina Huesken

Bestuurder Elker Jeugdhulp & Onderwijs

29 juni 2021

Inhoud

1. Profiel van de organisatie.....	5
1.1 Algemene identificatiegegevens	5
1.2 Structuur van het concern	6
1.3 Kerngegevens	7
2. Bestuur, toezicht en medezeggenschap	10
2.1 Normen voor goed bestuur	10
2.2 Samenstelling en bezoldiging Raad van Bestuur.....	10
2.3 Samenstelling, bezoldiging en werkwijze Raad van Toezicht	11
2.4 Principes Governancecode Zorg 2017	14
3. Algemeen beleid	18
3.1 Visie, strategie en meerjarenbeleid	18
3.2 Algemeen beleid en belangrijke gebeurtenissen in het verslagjaar	19
3.3 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemerschap	27
3.4 Naleving gedragscodes	28
3.5 Risico en toekomst	28
4. Bedrijfsvoering	31
4.1 Kwaliteit.....	32
4.2 HKZ	32
4.3 Prestaties	33
4.4 Cliënttevredenheid	33
4.5 Probleemafname.....	33
4.6 Doelrealisatie.....	34
4.7 Cliëntenbeleid en (pleeg)ouderparticipatie.....	34
4.8 Klachten	34
4.9 Veiligheidsbeleid & risicomanagement	35
4.10 Wetenschappelijk en praktijkgestuurd onderzoek	37

5. Financieel beleid	38
5.1 Algemeen financieel Beleid	38
5.2 Exploitatie 2020.....	38
5.3. Reservepositie en balansverhoudingen.....	39
6. Toekomstverwachtingen	40
6.1. Continuïteitsveronderstelling.....	40
6.2. Contractafspraken 2020 en finale afrekening ministerie Justitie en Veiligheid.....	41
6.3. Toekomstige ontwikkelingen.....	41
6.4. Risicomanagement Het Poortje.....	41
6.5. Treasury.....	43
7. Continuïteitsparagraaf Portalis	44
 JAARREKENING.....	 52 e.v

1. Profiel van de organisatie

1.1 Algemene identificatiegegevens

NAAM VERSLAGLEGGENDE RECHTSPERSOON	STICHTING HET POORTJE JEUGDINRICHTINGEN
Adres	Hoogeweg 9 – 9a
Postcode	9746 TN
Plaats	Groningen
Telefoonnummer	050 851 46 66
Identificatienummer Kamer van Koophandel	41009061
E-mailadres	info@elker.nl
Internetpagina	www.elker.nl

1.2 Structuur van het concern

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen is onderdeel van Elker Jeugdhulp & onderwijs, bestaande uit vier stichtingen:

- Stichting Combinatie Elker/Het Poortje (concern /moederstichting)
- Stichting Elker
- Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen
- Stichting Viyuna

Voor alle stichtingen geldt dat statutair is vastgelegd dat de hoogste dagelijkse leiding wordt gevoerd door de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het bestuur van de stichtingen.

In 2014 zijn Stichting Elker en Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen een bestuurlijke fusie met elkaar aangegaan. Binnen de vernieuwde bestuurlijke constructie is er sprake van een moederstichting: Stichting Combinatie Elker/Het Poortje, boven de oorspronkelijke dochterstichtingen Elker en Het Poortje Jeugdinrichtingen. De ondersteunende diensten van Elker en Het Poortje zijn ondergebracht in de moederstichting. Dochterstichting Viyuna richt zich op de begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

De Raden van Bestuur respectievelijk Raden van Toezicht van moeder- en dochterstichtingen vormen een personele unie. Bestuur en toezicht zijn conform wet- en regelgeving en de Governancecode zorg ingericht en voldoen tevens aan de Code Goed Bestuur in het onderwijs.

Stichting Het Poortje bestaat uit drie onderdelen: JeugdzorgPlus, Portalis (onderwijs) en de Juvaïd in Veenhuizen.

Binnen JeugdzorgPlus wordt uitvoering gegeven aan intensieve gesloten behandeling. In Veenhuizen was tot 18 december 2020 Juvaïd gevestigd. Het ministerie van Justitie in Veiligheid heeft in 2019 besloten tot sluiting van deze locatie. Per 1 januari 2021 is de formele subsidierelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid beëindigd.

De onderwijsactiviteiten van Elker worden gegeven vanuit Portalis. Deze school is er voor jeugdigen die (tijdelijk) geen regulier onderwijs kunnen geven. Portalis is een school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs (cluster 4) en valt formeel onder het (speciaal) primair onderwijs en daarmee onder het toezicht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Vandaar dat op enkele plekken in dit jaarverslag (paragraaf 3.2.5 en 3.5 en hoofdstuk 7, maar ook in de jaarrekening) verbijzonderd wordt naar Portalis en de verantwoordingsverplichtingen vanuit het ministerie van OC&W. Portalis wordt aangestuurd door een directeur, tevens MT-lid van Elker. De Raad van Bestuur van Elker is de formele bestuurder van Portalis en Raad van Toezicht van Elker is de toezichthouder van Portalis.

1.2.1 Besturingsmodel van het concern

Elker kent een eenhoofdige Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur voert conform statuten en reglementen de dagelijkse leiding en draagt zorg voor de bestuurlijke, juridische, zorginhoudelijke, organisatorische en financiële borging van de activiteiten van de stichtingen. De Raad van Bestuur legt over het totale beleid van de instelling verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De Raad van Bestuur vormde in het verslagjaar 2020 samen met de directeur Algemene Zaken, de directeur van Portalis, de manager Serviceorganisatie, de concerncontroller en de inhoudelijk programmaleider het Management Team van Elker.

1.2.2 Medezeggenschapsstructuur van het concern

Met ingang van 1 januari 2019 is Elker van drie ondernemingsraden naar één ondernemingsraad gegaan. Een samenvoeging die rechtstreeks voortkomt uit de eerdere bestuurlijke fusie tussen de stichtingen en die logisch voortvloeit uit de positionering van Elker als één organisatie voor jeugdhulp en onderwijs. Specifiek voor de onderwijsfunctie binnen Elker is er één medezeggenschapsraad. De advies- en instemmingsbevoegdheden van de ondernemingsraad zijn vastgelegd in de Wet op de Ondernemingsraden (hierna: WOR) en de advies- en instemmingsbevoegdheden van de medezeggenschapsraad zijn vastgelegd in de Wet medezeggenschap op scholen (hierna: WMS). De gemeenschappelijke belangen van cliënten van Elker worden behartigd via de cliëntenraad. De advies- en instemmingsbevoegdheden zijn vastgelegd in de Jeugdwet.

Naast de cliëntenraad heeft Elker als concern conform de Jeugdwet een pleegouderraad (hierna: POR). Hierin is aan pleegouders informatie- en adviesrecht toegekend voor de relevante onderwerpen met betrekking tot de pleegzorg. Tot slot is er binnen JeugdzorgPlus een jongerenraad actief.

1.3 Kerngegevens

1.3.1 Missie van Elker

Onze drijfveer is om hulp te bieden aan kinderen, jongeren en hun ouders, zodat elk kind veilig opgroeit en zich kan ontwikkelen. Wij richten ons op het creëren van perspectief en deelname aan de samenleving. In het behandelen, onderwijzen en begeleiden maken wij het verschil!

1.3.2 Kernactiviteiten en nadere typering

Elker Jeugdhulp & onderwijs helpt ouders, kinderen, jongeren en scholen in Noord-Nederland bij complexe opgroei-, onderwijs- en opvoedvragen door de inzet van (hoog)specialistische hulp. Daarbij sluiten we aan bij wat er al is en wat goed gaat en zetten we in overleg met de betrokkenen die hulp in die de grootste kans op verbetering biedt. Dit gebeurt zoveel mogelijk ambulant. Indien nodig verzorgt Elker langdurige hulp en onderwijs, eventueel via beschermde behandel-, woon- en onderwijsplekken voor kinderen en jongeren.

De dienstverlening van stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen was in het verslagjaar 2020 als volgt georganiseerd:

JeugdzorgPlus

Elker biedt begeleiding en behandeling aan jongeren van 12 tot 18 jaar met ernstige gedragsproblemen. Bij deze jongeren dreigt hun ontwikkeling ernstig verstoord te raken en bestaan zorgen over de veiligheid van henzelf of hun omgeving. Als de kinderrechter een machtiging gesloten jeugdzorg of een voorwaardelijke machtiging heeft afgegeven, kan opname in de gesloten instelling plaatsvinden. Ambulante programma's vormen een belangrijk onderdeel van de totale behandeling.

Ju vaid Justitiële Jeugdinrichting Veenhuizen

Ju vaid is een gesloten inrichting in Veenhuizen voor jongens van 12 tot 23 jaar die een strafbaar feit hebben gepleegd of daarvan worden verdacht en hier in voorlopige hechtenis verblijven. Het ministerie van justitie en Veiligheid heeft in 2019 besloten Ju vaid van Elker te sluiten. Ju vaid in Veenhuizen is in het verslagjaar 2020 afgebouwd en uiteindelijk per 18 december 2020 gesloten. De subsidierelatie is per 1 januari 2021 beëindigd. Aan de Hoogeweg in Groningen is begin 2021 gestart met een strafrechtelijke Kleinschalige Voorziening.

Portalis

Elkers onderwijsaanbod bestaat uit speciaal onderwijs (cluster 4) en een Leer Werk Voorziening.

- Portalis Keerpunt, verbonden aan de JeugdzorgPlus voorziening van Elker in Groningen
- Portalis Kortehebben, verbonden aan Behandelcentrum Woodbrookers in Kortehebben
- Portalis VSO Groningen, niet verbonden aan een behandelinstelling
- Portalis Veenhuizen, verbonden aan Ju vaid in Veenhuizen. Deze locatie is gesloten per 18 december 2020 in verband met de sluiting van Ju vaid
- Daarnaast biedt Portalis met Handmade Hopes een Leerwerkvoorziening in Groningen, bestaande uit een werkplaats en een concept-store in Groningen. Zowel de Conceptstore als de Leerwerkvoorziening sluiten in 2021 aangezien deze financieel niet rendabel zijn.

1.3.3 Patiënten/cliënten, capaciteit, productie, personeel en opbrengsten

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen

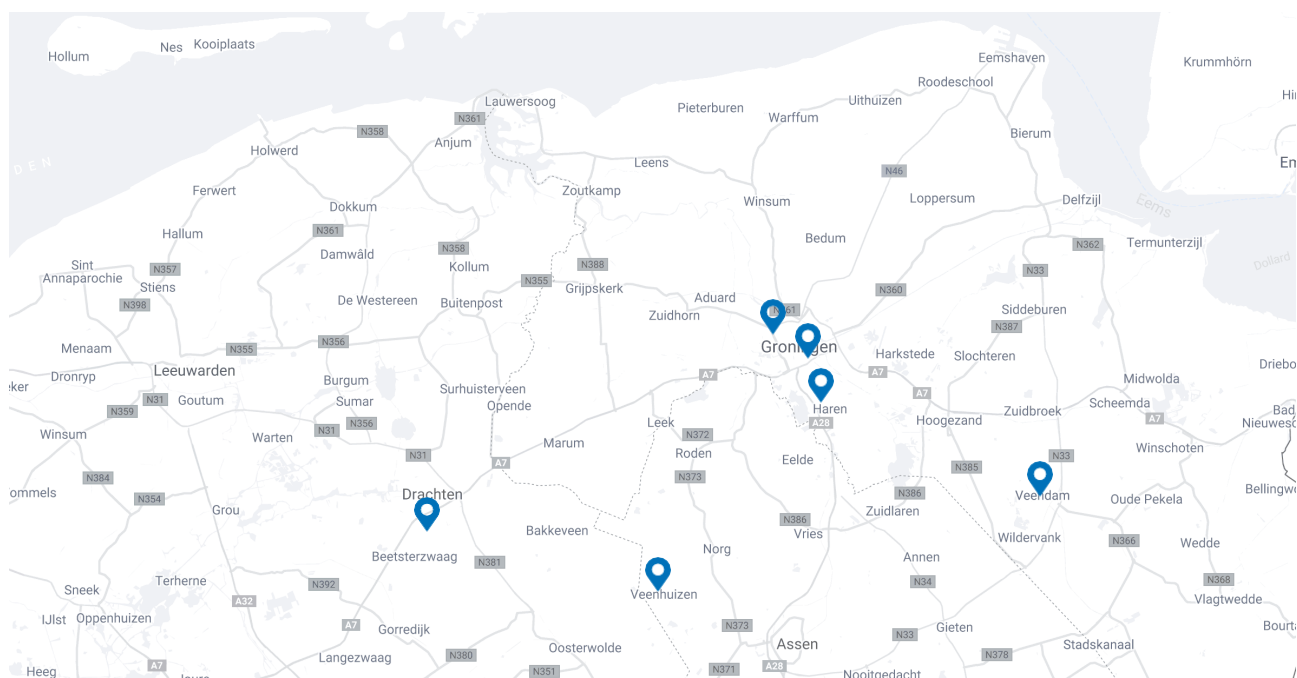
	2020	2019
Aantal jongeren*	JeugdzorgPlus	JeugdzorgPlus
Peildatum 01-01	29	56
Instroom	67	161
Uitstroom	68	188
Peildatum 31-12	28	29
Capaciteit en productie	JeugdzorgPlus	JeugdzorgPlus
Capaciteit	32	52,5
Verzorgingsdagen	10.959	15560
Bezettingspercentage	93,83%	81,20%
Aantal jongeren*	Justitiële Jeugdinrichting	Justitiële Jeugdinrichting
Peildatum 01-01	20	38
Instroom	150	222
Uitstroom	170	176
Peildatum 31-12	0	20
Capaciteit en productie	Justitiële Jeugdinrichting	Justitiële Jeugdinrichting
Capaciteit (gem. operationeel)	27	44
Capaciteitsdagen per jaar	6380	11999
Bezettingspercentage	65,5%	74,7%

Leerlingaantallen Portalis

	01-01-2020	31-12-2020
Portalis Hoogeweg (GK)	24	18
Portalis Veenhuizen (JJI)	15	0
Portalis Kortehebben (GK)	16	19
Portalis VSO Groningen (VK)	55	59
Portalis Kortehebben (VK)	28	35

1.3.4 Werkgebieden

Elker is actief in Noord-Nederland, met de provincie Groningen als kerngebied.

2. Bestuur, toezicht en medezeggenschap

2.1 Normen voor goed bestuur

De Raad van Bestuur en Raad van Toezicht van de moederstichting en de stichtingen Elker, Het Poortje Jeugdinrichtingen en Viyuna vormen een personele unie. De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht onderschrijven conform de statuten en reglementen van de stichtingen de normen voor goed bestuur en toezicht zoals opgenomen in de Governancecode Zorg en Code Goed Bestuur in het onderwijs. Zij streven in de uitvoering van hun taak naar een optimale invulling van deze normen, welke voor hen in hoofdlijnen inhouden: professioneel en onafhankelijk bestuur en toezicht; integer handelen en bevorderen van de integriteit binnen de instelling; transparantie en verantwoording richting belanghebbenden.

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht richten zich daarbij primair op de belangen van cliënten, de continuïteit en professionaliteit van de organisatie en het verantwoorde gebruik van publieke middelen. De Raad van Toezicht beoordeelt jaarlijks het eigen functioneren en dat van de Raad van Bestuur. In de evaluatie wordt tevens de relatie tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur betrokken. De Raad van Toezicht legt extern verantwoording af over zijn handelen door goedkeuring te verlenen aan het jaarverslag, inclusief de jaarrekening.

2.2 Samenstelling en bezoldiging Raad van Bestuur

Samenstelling Raad van Bestuur 2020

NAAM	FUNCTIE	NEVENFUNCTIE(S)
Mevr. D.A. Huesken MBA Vanaf 1 juli 2020	Voorzitter Raad van Bestuur.	-
Dhr. dr. L. Euser Tot 1 juli 2020	Interim voorzitter Raad van Bestuur	- Voorzitter Raad van Toezicht van De Schoor in Almere. - Docent Bestuurskunde NCOI Opleidingen

Voor informatie over de bezoldiging van de Raad van Bestuur (in de zin van de Wet normering topinkomens) verwijzen wij naar de toelichting in de jaarrekening. Vanwege het vertrek van de interim bestuurder in juli 2020 en de komst van de nieuwe bestuurder per die datum heeft in 2020 geen (zelf)evaluatie plaatsgevonden van de Raad van Bestuur.

2.3 Samenstelling, bezoldiging en werkwijze Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft conform de statuten van de stichtingen de volgende taken en bevoegdheden: toezicht houden op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in de stichting en beoordelen van verzoeken tot goedkeuring van de Raad van Bestuur met betrekking tot een aantal belangrijke onderwerpen, waaronder:

- De vaststelling van de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag;
- De vaststelling en wijziging van beleidsplannen;
- Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerkingen met rechtspersonen of organisaties;
- Het beleid voor de dialoog met belanghebbenden;
- Zorgdragen voor een goed functionerend bestuur (door benoeming, beoordeling en ontslag van de leden van de Raad van Bestuur, vaststelling van het salaris en de regeling van de overige arbeidsvoorwaarden);
- Zorgdragen voor een goed functionerend toezicht (door benoeming, beoordeling en ontslag van leden van de Raad van Toezicht).

De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor maximaal vier jaar. Aftredende leden zijn eenmaal herbenoembaar voor maximaal vier jaar. Bij de samenstelling van de Raad van Toezicht wordt gebruikgemaakt van een profielschets. Leden van de Raad van Toezicht worden op openbare wijze geworven. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vergoeding conform de WNT voor hun werkzaamheden (zie hiervoor de jaarrekening).

De samenstelling van de Raad van Toezicht (2020)

NAAM	DESKUNDIGHEID	HOOFD-EN NEVENFUNCTIES
Mevr. B.A. Kaatee	• Voorzitter Raad van Toezicht • Lid Remuneratiecommissie • Aandachtsgebied/portefeuille algemeen bestuurlijk en jeugdzorg	• Zelfstandige • Voorzitter Humanitas afdeling Westerkwartier • Vice-voorzitter RvT MEE Noord • Voorzitter RvC KFKCN/voorzitter RvT Holding COP Groep • Voorzitter Stichting Coulissen
Mevr. M.J. Boertjes	• Lid commissie Kwaliteit en Veiligheid • Aandachtsgebied/portefeuille inhoudelijk • Bindende voordracht van de Pleegouderraad en Cliëntenraad gezamenlijk	• Directeur centrum voor Consultatie en Expertise • Vice-voorzitter Raad van Toezicht Abrona Zeist, voorzitter commissie kwaliteit en veiligheid • Lid raad van advies www.ouderonline.nl • Lid redactieraad ouderschapskennis (tevens auteur)
Dhr. H.R. Botman	• Lid Auditcommissie • Aandachtsgebied/portefeuille algemeen bestuurlijk, financieel	• Zelfstandige
Dhr. F.C. van den Berg* *Uitgetreden: 1-11-2020	• Lid Auditcommissie • Voorzitter a.i. Raad van Toezicht augustus 2019 t/m januari 2020 • Vice-voorzitter Raad van Toezicht 1 februari 2020 - 1 november 2020 • Voordracht OR en MR Personeel, bedrijfs- en organisatiekundig	• Ondernemer/investeerder • Bedrijfskundig adviseur • Lid Raad van Toezicht Domesta wooncorporatie

Dhr. J. Dijkstra* *Uitgetreden: 1-2-2020	• Lid Auditcommissie • Aandachtsgebied/ portefeuille algemeen bestuurlijk, financieel-economisch	• Bestuurder Izore • Directeur Certe • Voorzitter Raad van Commissarissen ENO Zorgverzekeringen • Voorzitter kwartiermakers Stuurgroep Anti-Biotica Resistentie Nrd-NL • Bestuurslid branchevereniging SAN , Samenwerkende laboratoria Nederland
Mevr. M.C. Timmerman* *Uitgetreden: 1-11-2020	• Voorzitter commissie Kwaliteit en Veiligheid • Vice-voorzitter a.i. Raad van Toezicht augustus 2019 t/m januari 2020 • Aandachtsgebied algemeen bestuurlijk, (jeugd) zorginhoudelijk, onderwijs	• Hoogleraar jeugdsociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen
Mevr. F. Woltjer* *Uitgetreden: 1-11-2020	• Lid commissie Kwaliteit en Veiligheid • Vice-voorzitter a.i. Raad van Toezicht augustus 2019 t/m januari 2020 • Aandachtsgebied algemeen bestuurlijk, bedrijfskundig en organisatieontwikkeling zorginhoudelijk	• Bedrijfskundig Zorgmanager in ziekenhuis Nij Smellinghe • Lid Raad van Toezicht AOC Nordwin College

Toelichting op samenstelling Raad van Toezicht.

In 2020 zijn er in de Raad van Toezicht verschillende wisselingen geweest. In februari 2020 zijn mevrouw Kaatee, mevrouw Boertjes en de heer Botman toegetreden tot de Raad van Toezicht. Met ingang van november 2020 hebben de heer van den Berg, mevrouw Woltjer en mevrouw Timmerman de Raad van Toezicht verlaten. Vanaf februari 2021 is de Raad van Toezicht weer op sterkte. Vanwege de vele wisselingen binnen de Raad van Toezicht is de jaarlijkse zelfevaluatie die gepland stond voor oktober 2020 verplaatst naar 2021.

Vergaderingen Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in het verslagjaar 2020 in totaal 15 keer in vergadering bijeen geweest: negen reguliere vergaderingen met de Raad van Bestuur en drie extra vergaderingen met de Raad van Bestuur. Daarnaast heeft in 2020 een dialoogsessie plaatsgevonden tussen de Raad van Toezicht, Raad van Bestuur, het MT, de OR en de MR over omgangsvormen. Er is door een afvaardiging van de Raad van Toezicht een keer deelgenomen aan het overleg met de OR in het kader van de Artikel 24 vergadering. Het jaarlijkse overleg tussen de Raad van Toezicht en de cliëntenraad heeft in 2020 niet plaatsgevonden vanwege het feit dat de cliëntenraad in het verslagjaar geen leden had.

De Raad van Toezicht heeft de ontwikkelingen van Elker in het verslagjaar 2020 kritisch gevolgd. De Coronacrisis maakte 2020 tot een uitzonderlijk jaar, met grote impact voor de organisatie en de samenleving. Vanwege de coronapandemie hebben de Raad van Toezicht en de commissies voornamelijk digitaal vergaderd. Naast de coronapandemie heeft de zorgelijke financiële situatie van Elker in het verslagjaar 2020 de bijzondere aandacht gevraagd van de Raad van Toezicht. Eind 2020 kwam de Inspectie van het Onderwijs met kritische opmerkingen over Portalis. De Raad van Toezicht van Elker volgt vanaf deze periode de kwaliteit van onderwijs van Portalis en de doelmatige besteding van de middelen nog nadrukkelijker. De ontwikkelingen rondom Portalis zijn vanaf die periode uitgebreider opgenomen in de kwartaalrapportages die de Raad van Toezicht ieder kwartaal ontvangt.

Onderwerpen die in het verslagjaar in de Raad van Toezicht zijn besproken:

- Financiële ontwikkelingen binnen Elker
- Werving en benoeming voorzitter Raad van Bestuur
- Ontwikkelingen van de Coronacrisis en de gevolgen hiervan voor Elker
- Begroting 2020 (goedkeuring)
- Sluiting Justitiële Jeugdinrichting Veenhuizen
- Strategisch Vastgoedplan (goedgekeurd)
- Budget Raad van Toezicht
- Voortgangsrapportage en eindrapportage (inclusief decharge) Interim Bestuurder
- Organisatieontwikkelingen (structuur) binnen Elker
- Notitie WNT 2020
- Organisatiebenchmark Berenschot
- Voorstel waarneming RvB (ingestemd)
- Positiebepaling rondom Gecombineerde Kleinschalige Voorziening (goedgekeurd)
- Package deal JeugdzorgPlus
- Managementletter
- Rapportage Beaufort
- Treasurystatuut (goedgekeurd)
- Financiering JeugdzorgPlus
- Bespreking jaarstukken 2019 Vertrouwenspersoon
- Meerjarenperspectief (goedkeuring)
- Actieplan Elker Op Orde
- Werving nieuwe leden Raad van Toezicht. Op basis van profielen is een openbare procedure uitgevoerd in nauwe samenwerking met een extern bureau.

Commissies Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Elker kent drie commissies:

- Commissie Kwaliteit en Veiligheid
- Auditcommissie
- Remuneratiecommissie

De Auditcommissie is vier keer in vergadering bijeen geweest. Naar aanleiding van de financiële ontwikkelingen binnen Elker is gesproken over de continuïteit van de organisatie en daarmee samenhangend de plannen voor interventies. Onderwerpen die verder in deze vergaderingen aan bod zijn geweest, zijn: Strategisch Vastgoedplan, Jaarrekening 2019, Begroting 2020, kwartaalrapportages, contact met de banken, contractering gemeenten, Benchmark Berenschot en de contractering van de accountant vanaf het volgende verslagjaar.

De commissie Kwaliteit en Veiligheid is drie keer in vergadering bijeen geweest. In deze vergaderingen zijn de jaarstukken 2019 van de vertrouwenspersoon (inclusief bespreking met de vertrouwenspersoon) aan bod geweest, de klachtencommissie en het jaarverslag Beschermd Wonen. Verder zijn besproken de overzichten van formele klachtenmeldingen en inspectiemeldingen. Ook zijn periodiek actuele inhoudelijke onderwerpen aan bod gekomen, waaronder de behandelvisie JeugdzorgPlus, de transformatie JeugdzorgPlus, het ontwikkeltraject gecombineerde kleinschalige voorziening en Spoed voor Jeugd. Verder heeft er een inhoudelijke bespreking plaatsgevonden van de rapportage n.a.v. de landelijke kennissessie Residentieel Verblijf en van de rapportage over onderwijs in kleinschaligheid.

De Remuneratiecommissie is in het verslagjaar 2020 eenmaal bijeen geweest in vergadering over de werving en aanstelling van de nieuwe bestuurder.

Scholing Raad van Toezicht

Individuele leden van de Raad van Toezicht hebben in het verslagjaar verschillende scholingen gevolgd, gericht op het functioneren als toezichthouder.

Ten slotte.

De Raad van Toezicht is trots op alle medewerkers van Elker, want ondanks de coronapandemie, die veel invloed heeft gehad op de werkzaamheden, zijn de continuïteit en de kwaliteit van de zorgverlening nooit in het geding geweest. De Raad van Toezicht waardeert de bijdrage van eenieder en spreekt daarom zijn vertrouwen uit in de medewerkers en de Raad van Bestuur van Elker Jeugdhulp en Onderwijs.

2.4 Principes Governancecode Zorg 2017

2.4.1 Maatschappelijke doelstelling en legitimatie van de zorgorganisatie

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht onderschrijven conform de statuten en reglementen van de stichtingen de normen voor goed bestuur en toezicht zoals opgenomen in de Governancecode Zorg en Code Goed Bestuur in het onderwijs. Het bieden van goede zorg aan cliënten vormt het bestaansrecht van de organisatie. Hoe we dit doen, staat aangegeven in hoofdstuk 3, algemeen beleid.

2.4.2 Waarden en normen

Het vertrouwen in de organisatie is een issue waaraan de Raad van Toezicht sinds de zomer 2019 veel aandacht heeft besteed. Onder andere in zijn contacten en overleggen met de ondernemingsraad. Van belang is dat Elker de professionele aanspreekcultuur doorontwikkelt. Om dit te bewerkstelligen heeft de Raad van Bestuur over dit onderwerp en andere relevante onderwerpen en ontwikkelingen regelmatig ontmoetingen met medewerkers, bestuur en toezicht. De Raad van Bestuur besluit in diens overleg met de directie en het management, de besluitvorming wordt schriftelijk vastgelegd en de tegenspraak hierin wordt conform de WOR en de WMCZ uitgevoerd. De verschillende gremia krijgen voorgenomen besluiten ter advisering of ter instemming voorgelegd. Er is een klachtenregeling voor medewerkers en een vertrouwenspersoon voor medewerkers, die jaarlijks anoniem aan de Raad van Bestuur rapporteert over het afgelopen jaar. Er is een klokkenluiderregeling beschikbaar, die openbaar en voor alle medewerkers toegankelijk is via intranet.

2.4.3 Randvoorwaarden en waarborgen voor invloed van belanghebbenden

Binnen Elker is de medezeggenschap als volgt ingericht:

De Raad van Bestuur overlegt structureel conform de planning en controlcyclus met medezeggenschapsorganen (cliëntenraad, POR, MR en OR). De onderlinge werkwijze is vastgelegd in overeenkomsten met de verschillende gremia en wordt jaarlijks herijkt in de scholingsdagen waar de Raad van Bestuur aansluit om de onderlinge samenwerking te evalueren. Naast structureel overleg met de gremia informeert de Raad van Bestuur ad hoc de voorzitters en dagelijks besturen over bijzonderheden en ontwikkelingen.

Cliëntenraad

Elker hecht veel waarde aan het betrekken van cliënten bij veranderingen en waar mogelijk bij verbetering van de werkwijze. Cliënten moeten de mogelijkheid hebben om kenbaar te maken waar zij tegenaan lopen. Volgens de Jeugdwet moet Elker JeugdhulpPlus een Cliëntenraad hebben die alle cliënten (jongeren en ouders/verzorgers) vertegenwoordigt en, naast de jongerenraad, het centrale aanspreekorgaan binnen Elker JeugdhulpPlus voor cliënten is. Sinds juli 2019 is de Cliëntenraad niet meer actief vanwege onvoldoende leden. De werving van nieuwe leden gaat onverminderd door. Tot die tijd is de medezeggenschap geborgd door de Jongerenraad en kunnen cliënten zich richten tot de secretaris van de Cliëntenraad en de groepsleiding/afdelingsmanager. Er is een centraal email-adres voor de Cliëntenraad. In 2020 is daar geen reactie binnengekomen.

Het is een blijvende uitdaging om voldoende actieve leden voor de Cliëntenraad te vinden en hen betrokken te houden. Hierover is overleg met bestuurder van Elker. De Cliëntenraad blijft nieuwe leden zoeken, met name vanuit de ouders/cliënten. Ondanks de werving zijn er geen nieuwe leden bijgekomen. Mogelijk zijn de coronamaatregelen hierbij ook van invloed geweest. De pogingen om een Cliëntenraad in te richten worden in 2021 onverminderd voortgezet.

Pleegouderraad Elker Pleegzorg

De Pleegouderraad (POR) Elker is er om op beleidsmatig niveau de belangen te behartigen van de pleegouders van Elker Pleegzorg. De POR bestaat thans uit pleegouders met verschillende pleegzorgachtergronden zoals bestand-, netwerk- en crisisleegzorg. In 2019 is de POR uitgebreid met een netwerkpleegouder. De POR is betrokken bij het Landelijk Overleg PleegOuderRaden (LOPOR).

In 2020 zijn in de POR de volgende onderwerpen en activiteiten aan de orde gekomen en uitgevoerd:

- Kennismakingsgesprek met de nieuwe bestuurder
- De POR is door de bestuurder geïnformeerd over de financiële stand van zaken bij Elker
- De POR is geïnformeerd over het Jaarverslag van de Vertrouwenspersoon
- De POR is betrokken geweest bij de aanstelling van de Raad van Toezichtleden waarvan 1 lid aangesteld is op voordracht van de POR
- Situatie rondom Corona; te denken valt aan de gevolgen van de maatregelen, ziekteverzuim personeel,
- HKZ-audit: er hebben gesprekken plaatsgevonden tussen de auditors en 2 leden van de POR.
- De Elker-protocollen zijn weer kritisch doorgenomen.
- Pleegzorgproces met de unithoofd doorgelicht
- Adviezen gegeven over onderzoeken: Onderzoek “wat als pleegouders stoppen” en Onderzoek Pleegzorg en religie onder leiding van Dr. Brenda Bartelink (RUG) en bij het introduceren van Spoed voor Jeugd voor Pleegzorg
- De POR heeft een nieuwe POR-Flyer opgesteld.

Jongerenraad

Binnen de afdeling JeugdzorgPlus en Portalis Keerpunt (interne school) is een gecombineerde Jongeren- en leerlingenraad (hierna te noemen Jongerenraad) ingesteld. De Jongerenraad is een dynamisch overlegorgaan met wisselende samenstelling van jongeren, dit vanwege hun beperkte verblijfsduur. De Jongerenraad komt iedere maand bijeen. Het streven is om een jongere van elke groep en elke klas in de Jongerenraad te hebben. Binnen de Jongerenraad worden met name onderwerpen besproken die rechtstreeks van invloed zijn op het verblijf van de jongeren binnen de afdeling JeugdzorgPlus en Portalis Keerpunt. De bestuurder is regelmatig aanwezig bij de vergadering van de Jongerenraad om op die manier ook goed geïnformeerd te blijven. Er zitten ook regelmatig terugkerende gasten aan de tafel, zoals de vertrouwenspersonen en de secretaris van de klachtencommissie.

Onderwerpen die in 2020 besproken zijn:

- Aanbod onderwijs
- Aanbod activiteiten
- Verlofevaluatie
- Meedenken met PBS/ invulling voor beloningssysteem
- Meedenken over de aanpassingen m.b.t. COVID-19
- Betrokkenheid bij de verhuizing naar een ander pand (inrichting, sportfaciliteiten, keuze kleuren keukens etc.)
- Informatie m.b.t. reorganisatie Elker

Ondernemingsraad (OR) en medezeggenschapsraad (MR)

De binnen Elker functionerende ondernemingsraad en medezeggenschapsraad (hierna: medezeggenschapsorganen) zijn gekozen en voeren de taken uit conform de WOR, WMS en de vastgestelde reglementen. De medezeggenschapsorganen voeren zeswekelijks overleg met de Raad van Bestuur.

De OR heeft acht keer formeel overleg gevoerd met de Raad van Bestuur. De OR heeft twee keer een formeel overleg gevoerd met de Raad van Toezicht.

De OR heeft de volgende onderwerpen behandeld in 2020:

- Implementatie MoreCare4
- Meerjarenperspectief Elker
- Voortgangsgesprekken JH+
- Reorganisatie JH+
- Sluiting JJI
- Statutenwijziging RvT
- Strategisch vastgoedplan
- Topstructuur Elker
- Verlofbeleid
- Werving en selectie RvT en RvB
- Rapport bureau Beaufort
- Outsourcen onderhoud en gebouwenbeheer
- Pilot SKJ-geregistreerde nachtdiensten
- P2P
- Jaarverslag vertrouwenspersoon
- WKR
- KV-Straf
- Arbeidsvoorwaardenregeling crisisdienst
- Coronaprotocol
- Vergoeding thuiswerken
- Verbeterplannen HR, Facilitaire zaken en CFI
- Tussentijdse verkiezingen
- Herontwerp organisatiestructuur
- Personele invulling KV-Straf

De medezeggenschapsraad heeft geadviseerd over dan wel ingestemd met de onderstaande verzoeken van de Raad van Bestuur op de voorgenomen besluiten over:

- Voorstel herontwerp organisatiestructuur
- Voorstel topstructuur
- Voorstel benoeming Raad van Bestuur
- Vakantieregeling personeel
- Urenberekening
- Plan 'het jonge kind'
- Formatieplan
- Inzet werkdrukmiddelen
- Strategisch beleidsplan
- Sluiting Werkplaats

Externe stakeholders

Elker vindt de dialoog met externe belanghebbenden belangrijk. In 2020 heeft de Raad van Bestuur op regelmatige wijze de dialoog gevoerd met deze externe belanghebbenden. Zo hebben Raad van Bestuur en MT-leden in 2020 meerdere keren overleg gevoerd met de bestuurders van collega-instellingen in de provincie en in Noord-Nederland. In de gesprekken met andere jeugdzorgaanbieders in de regio is gesproken over de transformatie JeugdzorgPlus en daaruit voortkomend het verkennen van bovenregionale samenwerking.

Ook is er regelmatig overleg geweest met de gemeenten (zowel wethouders als ambtelijk) en het RIGG over de inkoop en andere ontwikkelingen. De vergoeding die Elker ontving, was verlieslatend en mede oorzaak van de financiële situatie van Elker. De financiële situatie van Elker vroeg vanaf juli 2020 om veel extra overleg met betrokken. Als gevolg van deze financiële situatie is er nauw contact geweest met o.a. de Jeugddoorloopt, de vakbonden, het onderwijs, de Inspectie Zorg en Jeugd, de Inspectie van het Onderwijs en de banken. Hieraan gerelateerd is in verband met een mogelijke overdracht van het pand aan de Hoogeweg in 2020 meerdere malen contact geweest met de gemeente Groningen.

Als gevolg van de sluiting van Juvaïd in Veenhuizen is in 2020 frequent overleg geweest met het Ministerie van Justitie en Veiligheid om een soepele overgang te bewerkstelligen. Daarnaast heeft Elker in 2020 meerdere e-mailnieuwsbrieven verzonden naar stakeholders en verwijzers om hen te informeren over de ontwikkelingen bij Elker.

2.4.4 Invulling naleving Governancecode Zorg 2017

De Raad van Bestuur voert conform statuten en reglementen de dagelijkse leiding en draagt zorg voor bestuurlijke, juridische, zorginhoudelijke, organisatorische en financiële borging van de activiteiten van de stichtingen. De Raad van Bestuur legt verantwoording af over het totale beleid van de instelling aan de Raad van Toezicht. Er is een (schriftelijke) conflictregeling waarin staat opgenomen hoe te handelen in geval van conflicten tussen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. De in november 2020 geplande zelfevaluatie is verschoven naar 2021 in verband met een niet complete Raad van Toezicht.

2.4.5 Besturing gericht op de maatschappelijke doelstelling

In het najaar van 2019 heeft Elker een start gemaakt met het opnieuw verwoorden van haar maatschappelijke doelstelling. Dit is in 2020 uitgemond in het strategisch meerjarenperspectief van Elker.

Binnen de Raad van Toezicht alsmede binnen het MT staat de bedoeling van de organisatie centraal: dat is het ijkpunt voor besluiten van Elker. Dit is onder andere tot uiting gekomen bij de vaststelling van het Strategisch Meerjarenperspectief en het Vastgoedplan van Elker.

De interim-bestuurder heeft de Raad van Toezicht via voortgangsverslagen op de hoogte gehouden van de externe en interne ontwikkelingen van Elker respectievelijk de uitvoering van zijn opdracht. De nieuwe bestuurder, die op 1 juli 2020 is gestart, informeert de Raad van Toezicht in de vergaderingen en indien nodig buiten de vergadering om over interne en externe ontwikkelingen van Elker. De bestuurder legt conform hetgeen is opgenomen in de statuten en in de Governancecodes de besluiten voor aan de Raad van Toezicht waarvoorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht voor nodig is.

De Raad van Bestuur vergadert periodiek (2-wekelijks) met het MT. In de MT-vergaderingen zijn onder andere de maandrapportages geagendeerd. Sinds eind oktober 2020 vergadert de bestuurder wekelijks met het MT Elker Op Orde. Dit is een tijdelijk extra MT-overleg in het bijzijn van de strategisch HR-adviseur om de herstructurering te coördineren die nodig is om de financiële situatie te verbeteren.

Daarnaast voert de bestuurder periodiek werkoverleg met de leden van het MT over de voortgang binnen het organisatieonderdeel waarvoor zij verantwoordelijk zijn, en periodiek overleg met de interim adviseurs over de voortgang van hun opdracht.

2.4.6 Toezicht vanuit de maatschappelijke doelstelling

De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht bij Elker zijn:

- Toezicht houden op het beleid van de Raad van Bestuur en de algemene gang van zaken in de stichting
- Beoordeling van verzoeken tot goedkeuring van de Raad van Bestuur met betrekking tot een aantal belangrijke onderwerpen
- Het aangaan of verbreken van duurzame samenwerkingen met rechtspersonen of organisaties
- Zorgdragen voor een goed functionerend bestuur
- Zorgdragen voor een goed functionerend toezicht.

De kwaliteit en de onafhankelijkheid van de Raad van Toezicht worden geborgd in de statuten en het reglement Raad van Toezicht. Hierin zijn onder andere (her)benoeming, schorsing en ontslag van leden van de Raad van Toezicht vastgelegd. Er is een algemeen profiel Raad van Toezicht en beschrijving van de specificaties voor de verschillende deskundigheden binnen de Raad. Bij het ontstaan van een vacante positie in de Raad wordt in de Raad van Toezicht het specifieke profiel voor de openstaande positie bijgesteld naar deskundigheden, vaardigheden en diversiteit die vereist zijn conform de Governancecode. De bezoldiging van de Raad van Toezicht is niet afhankelijk van de (financiële) resultaten van de zorgorganisatie en is passend bij de maatschappelijke positie van de zorgorganisatie conform de WNT.

3. Algemeen beleid

3.1 Visie, strategie en meerjarenbeleid

Begin 2020 heeft Elker haar Meerjarenperspectief vastgesteld. Daarmee is de basis gelegd voor haar toekomstvisie. Het Meerjarenperspectief is bedoeld als inspirerend kader en leidraad voor toekomstige (strategische) keuzes en vanuit een heldere opvatting op de identiteit van de organisatie. In de tweede helft van 2020 bleek dat Elker er financieel niet goed voorstond (zie ook paragraaf 3.2.). Er is een pakket van noodzakelijke maatregelen genomen die zijn verwoord in een herstelplan en die in 2021 hun beslag krijgen. Deze maatregelen hebben ook effect op de ambities zoals geformuleerd in het Meerjarenbeleid. In 2021 zal het Meerjarenbeleid daarom ook worden herijkt. De geformuleerde missie en visie, kernwaarden en kernactiviteiten blijven echter onverminderd van kracht.

De missie van Elker is als volgt verwoord:

Onze drijfveer is om hulp te bieden aan kinderen, jongeren en hun ouders, zodat elk kind veilig opgroeit en zich kan ontwikkelen. Wij richten ons op het creëren van perspectief en deelname aan de samenleving. In het behandelen, onderwijzen en begeleiden maken wij het verschil!

Elker werkt daarbij vanuit de volgende visie:

Algemeen

- Elk kind, elke jongere en elk gezin en systeem verdienen perspectief
- De professional heeft handelingsruimte om in samenwerking met ouders en het kind/de jongere dat te doen wat nodig is voor het gewenste resultaat

Jeugdhulp

- De beste plek voor een kind of jongere om op te groeien is thuis. Als dat thuis niet mogelijk is, creëren we een goed (tijdelijk) alternatief
- “Thuis” is onderdeel van effectieve behandeling en begeleiding. Een passende onderwijsplek is hiermee onlosmakelijk verbonden
- Behandelen en begeleiden vanuit het perspectief van het kind in samenspraak met de ouder/opvoeder
- Kort als het kan, langer durend en intensiever als het moet

Onderwijs

- De beste plek voor een kind is zo regulier mogelijk onderwijs dicht bij de mogelijkheden van het kind. Als dat onderwijs niet te realiseren is, dan hebben of creëren wij een gespecialiseerd onderwijsaanbod op maat
- Onderwijs vindt plaats vanuit het perspectief van het kind. Leerlingen zijn indien mogelijk altijd betrokken bij het inrichten van hun onderwijsprogramma. Daarbij werken we altijd nauw samen met ouders/verzorgers
- Voor elke leerling werken we aan een passend vervolgonderwijs of werk/dagbesteding

En we doen dat vanuit en gericht op onderstaande kernwaarden (vijf V's):

- Vertrouwen
- Vakmanschap
- Verbinding
- Verantwoordelijkheid
- Veiligheid

De kernactiviteiten die voortvloeien uit de kernwaarden van Elker zijn:

- Het bieden van hoogwaardige (hoog) specialistische hulp bij complexe opvoed-, opgroei-, behandel- en onderwijsvraagstukken aan kinderen en jongeren tussen 0 en 27 jaar en hun gezin (-systeem) in het noorden van Nederland met de regio Groningen als primair werkgebied
- Het behandelen, begeleiden en onderwijzen van kinderen en jongeren met ingewikkelde gedragsproblemen
- Gericht op hun (maatschappelijk) perspectief en deelname aan de samenleving
- Het creëren van samenhang in de behandeling en begeleiding enerzijds en onderwijs anderzijds voor kinderen en jongeren met gedragsproblemen
- In samenwerking draagt Elker vanuit haar expertise en vakmanschap bij aan de verdergaande transformatie van jeugdhulp en speciaal onderwijs gericht op optimalisatie van het zorglandschap en van passend onderwijs. Elker toont zich betrokken bij de brede maatschappelijke opdracht, neemt hierin haar verantwoordelijkheid en neemt waar mogelijk en gepast het voortouw als expert op het gebied van specialistische hulp bij complexe opvoed-, opgroei- en onderwijsvraagstukken.

3.2 Algemeen beleid en belangrijke gebeurtenissen in het verslagjaar

3.2.1 Herstelplan organisatie “Huis op Orde”

In 2019 is door de toenmalige interim bestuurder een plan voorbereid voor een herstructurering van Elker, passend bij de positionering van de dienstverlening, en ter stabilisatie en ter versteviging van de slagvaardigheid en efficiency van organisatie. Dit plan was gereed in juni 2020. Na de start van de nieuwe bestuurder in juli 2020 zou over de inhoud van dit plan worden besloten.

Kort voor de komst van de nieuwe bestuurder bleek dat de organisatie er financieel slechter voor stond dan gedacht en dat hard ingrijpen noodzakelijk was om een faillissement te voorkomen. Hierop is er door de nieuwe bestuurder besloten een extern bureau (bureau Beaufort) een verdiepend onderzoek te laten doen naar de ontstane situatie. In november 2020 heeft Beaufort de rapportage opgeleverd. De kern van de analyse van Beaufort was dat de organisatie niet op orde was, waardoor het noodzakelijk was om dieper in te grijpen dan in de plannen van het voorjaar was voorgesteld. De analyse van Beaufort laat zien dat Elker duurzaam gezond kan zijn, mits er op verschillende onderdelen in de organisatie maatregelen worden genomen.

Er zijn na het verschijnen van de analyse direct enkele kortetermijnmaatregelen genomen. Daarnaast is op basis van de rapportage van Beaufort een herstel/reorganisatieplan gemaakt, genaamd “Huis op Orde”. Dit plan omvat enerzijds een reorganisatie naar een slagvaardige, eenvoudige en heldere efficiënte organisatiestructuur. Anderzijds omvat het plan maatregelen om de productiviteit te verhogen, om te sturen op het niet leveren van zorg wanneer een toewijzing ontbreekt, het in gesprek gaan over de tarieven van JeugdzorgPlus, de verkoop van vastgoed, de verbetering van de financiële functie bij Elker, een verlaging van het verzuim en het zo weinig mogelijk inhuren van interim capaciteit. Het doel van dit herstel/reorganisatieplan is dat Elker als organisatie wendbaar is en kan blijven inspelen op de cliëntvragen en de ontwikkelingen in de provincie(s) die ze bedient. De reorganisatie resulteert in een structuur waarmee de komende 2-3 jaar de benodigde transitie kan worden gerealiseerd, waarbij kwalitatief hoogwaardige zorg geleverd kan blijven worden op basis van het meerjarenperspectief en een financieel gezonde organisatie.

Dit plan is in het voorjaar 2021 ter advisering aangeboden aan de Medezeggenschapsorganen en – voor wat betreft het onderdeel verkoop Vastgoed – aan het college van B&W van de gemeente Groningen, en zal na definitieve besluitvorming worden gerealiseerd in 2021 en 2022. De realisatie van alle onderdelen uit dit plan zijn nodig voor het toekomstperspectief van Elker. Op middellange termijn zal de meerjarenstrategie herijkt worden. Vanwege de vele onzekerheden die gepaard gaan met de ontstane situatie heeft Elker te maken gehad met veel verloop onder personeel, met name in de staf. Door de onzekerheid over de toekomst is het lastig gebleken een duurzame invulling te krijgen voor de verschillende vacante posities. In 2021 hopen we vacatures weer vast te kunnen invullen. Ook zijn de gesprekken met de bonden eind 2020 opgestart voor een nieuw sociaal plan. Hierover is in het voorjaar 2021 een akkoord bereikt.

In december 2020 heeft de onderwijsinspectie zich kritisch uitgelaten over de situatie bij Portalis. Ook hier ligt de opdracht de kosten in lijn te brengen met de inkomsten en op het gebied van kwaliteit enkele verbeterlagen te maken. De door sluiting van Juvaid en als gevolg daarvan een dalend aantal leerlingen vraagt dit een grote inspanning. De uitdaging daarbij is de juiste balans te vinden zodat de onderwijskwaliteit gewaarborgd blijft. De bovengenoemde maatregelen bij Elker en Portalis zijn noodzakelijk. Met al deze maatregelen zijn we op weg naar een gezonde toekomst voor Elker, waar we goede zorg en onderwijs leveren aan onze cliënten en waar we trots op kunnen zijn.

3.2.2 Corona

Ook Elker heeft gevolgen ondervonden van het Coronavirus. De Coronacrisis had en heeft impact op cliënten en medewerkers maar ook op de financiën. Vanaf het begin heeft Elker de richtlijnen van het RIVM als basis genomen voor haar handelen en haar maatregelen. Binnen Elker is een crisisteam ingericht voor de coördinatie van alle maatregelen en communicatie hierover binnen de organisatie.

Vanaf maart 2020 zijn door de organisatie maatregelen genomen om besmettingen en verspreiding te voorkomen. De organisatie heeft onder andere de volgende maatregelen getroffen: medewerkers die thuis konden werken, gingen thuiswerken en locaties en Portalis werden (tijdelijk) gesloten. Jeugdzorgplus en Juvaïd zijn open gebleven, maar hier zijn wel de nodige extra maatregelen getroffen.

Vooral de beginperiode was onzeker voor cliënten en voor medewerkers omdat het coronavirus een nieuw virus was en we niet wisten wat de impact ervan zou zijn. De ontwikkelingen over het virus volgden elkaar snel op. En ondanks alle voorzorgsmaatregelen is ook Elker niet gespaard gebleven van besmettingen. Individuele medewerkers zijn besmet geraakt en er is een uitbraak geweest in Juvaïd. Dit heeft onder andere geleid tot een tijdelijke opnamestop. Wij zijn erin geslaagd de dienstverlening, zij het soms in aangepaste vorm, door te laten gaan. Veel gesprekken zijn overgenomen via een digitale manier.

Medewerkers zijn via het intranet na iedere wijziging geïnformeerd over de verandering en de invloed die ze heeft op de werkzaamheden. En er is regelmatig een nieuwsbrief met "Coronanieuws" uitgegeven.

2020 was hiermee een uitzonderlijk jaar. Toch zullen de maatregelen zoals deze gelden eind 2020 naar verwachting ook een groot deel van 2021 nog van toepassing zijn. Daarbij verwachten we dat thuiswerken meer blijvend en structureel gaat worden, afhankelijk van ieders persoonlijke voorkeuren en omstandigheden. In 2021 zal een thuiswerkbeleid worden opgesteld. Jeugdzorg Nederland, de brancheorganisatie, is samen met de bonden een coronapakket overeengekomen. Daarin zijn onder andere afspraken gemaakt over een thuiswerkvergoeding.

Ook op financieel gebied had de coronacrisis zijn weerslag. Elker heeft in totaal voor ongeveer 1,5 miljoen euro aan steun aangevraagd en ontvangen (compensatiefonds).

3.2.3 Transformatie JeugdzorgPlus

Elker biedt JeugdzorgPlus, de zwaarste vorm van jeugdhulp. Elker onderscheidt zich van andere instellingen voor JeugdzorgPlus door de korte verblijfsduur. Daarnaast slaagt het Servicepunt JeugdzorgPlus - een samenwerkingsverband van ketenpartners in het Noorden - erin voor een groot aantal kinderen een alternatief te vinden voor een gesloten plaatsing. Zowel regionaal als landelijk staat de transformatie van JeugdzorgPlus hoog op de agenda. Deze transformatie is mede ingegeven door de beweging naar nul. Een en ander is landelijk neergelegd in de rapporten 'De best passende zorg voor kwetsbare jongeren' en 'Ik laat je niet alleen'. Elker participeert in het landelijke bestuurlijke platform JeugdzorgPlus van Jeugdzorg Nederland. Met de contractpartners rond JeugdzorgPlus is in 2019 uitvoerig gesproken over met name financiering (financierbaarheid) en inhoudelijke doorontwikkeling zoals die momenteel landelijk in gang is gezet. Met daarbij een beweging naar minder geslotenheid en meer en meer inzet op kleinschalige voorzieningen.

In 2020 zijn hierin verschillende stappen gezet. In januari 2020 is op de afdeling JeugdzorgPlus met een verbeterplan gestart. De omvang van het project behelst onder andere het verhogen van de kwaliteit en veiligheid en het financieel rendabel maken van de afdeling JeugdzorgPlus. Samen met gemeenten en andere ketenpartners kijken we waar mogelijkheden zitten zodat de JeugdzorgPlus alleen – en doelmatig – daar wordt ingezet waar zij passend is bij de hulpvraag van de jongere. Dit heeft er onder andere toe geleid dat per maart 2021 een groep is gesloten. In 2021 worden aanvullende stappen gezet, als onderdeel van het Herstelplan Huis op Orde.

3.2.4 Sluiting Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting Veenhuizen

In het kader van een landelijke stelselwijziging Jeugd en de wens om de capaciteit van Justitiële Jeugdinrichtingen (JJI) in heel Nederland te verkleinen, heeft de Minister van Rechtsbescherming in juni 2019 besloten dat de JJI van Elker in Veenhuizen per 1 januari 2021 gesloten wordt. In 2020 is vormgegeven aan de reorganisatie om dit mogelijk te maken. Samen met de Dienst Justitiële Inrichtingen is constructief toegewerkt naar een verantwoorde afbouw. Door de samenwerking is het gelukt om de Justitiële inrichting tot 18 december 2020 open te houden en een vloeiende overgang te bewerkstelligen. Een groot deel van het personeel is van werk naar werk begeleid van Elker naar de dienst Justitiële Inrichtingen. Veel medewerkers zijn, ondanks de bijzondere omstandigheden, bereid geweest te blijven tot het eind. Dat heeft bijgedragen aan deze vloeiende

overgang. Tegenover de sluiting van Juvaïd staat dat de minister in het kader van de beoogde stelselwijzing ook wil investeren in een kleinschalige regionale voorziening (KV), te beginnen in de regio's waar JJI's verdwijnen (Noord en Zuid). Het ministerie wil daarmee in de regio een combinatie realiseren tussen strafrechtelijke plaatsen en civielrechtelijke plaatsen. De voorbereidingen voor een dergelijke Gecombineerde Kleinschalige Voorzieningen zijn in mei 2020 gestart en in januari 2021 is de Kleinschalige Voorziening aan de Hogeweg in Groningen geopend. De kleinschalige voorziening biedt plek aan acht strafrechtelijk geplaatste jongeren. Daarnaast is er op initiatief van de gemeenten een onderzoekstraject gestart voor de realisatie van de acht civielrechtelijke plekken.

3.2.5 Portalis – Onderwijs

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van het onderwijs uitgevoerd door Portalis. Waar nog niet in andere hoofdstukken of paragrafen beschreven wordt in deze paragraaf verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid van Portalis.

Context van Portalis

Er is in de regio behoefte aan en noodzaak in de expertise van Elker en Portalis. Binnen de samenwerkingsverbanden en de gemeenten worden de specifieke en onderscheidende kwaliteiten van Portalis herkend en erkend. Portalis biedt volgens deze partners in haar school(locaties) hoog specialistisch onderwijs en is uniek en aanvullend aan de keten, waardoor een meer dekkend netwerk in het kader van passend onderwijs in de drie noordelijke provincies wordt geboden. Portalis neemt haar verantwoordelijkheid voor langdurige thuiszitters met externaliserend gedrag, die anderen niet kunnen of willen bedienen. Uit gesprekken met deze samenwerkingspartners blijkt dat het aanbod van Portalis cruciaal is, dat het van belang is dat het aanbod blijft bestaan en dat de opgebouwde expertise behouden blijft voor de regio.

Portalis werkt vanuit één BRIN-nummer, waarbij in 2020 onderwijs wordt verzorgd vanuit vijf locaties. Eén locatie (Veenhuizen) is gekoppeld aan Juvaïd. Deze is met ingang van 18 december 2020 gesloten. Twee locaties in de stad Groningen en een in Korteheemmen zijn gekoppeld aan jeugdzorginstellingen. Eén locatie in de stad Groningen biedt onderwijs in een reguliere VSO aan cluster 4 leerlingen. Vanaf 1-8-2020 is in Bedum een schakelvoorziening PO cluster 4 operationeel.

Ontwikkelingen in schooljaar 2020-2021

In het schooljaar 2020-2021 zijn drie verschillende rapportages en onderzoeken opgeleverd. De rapportage van Bureau Beaufort (28 oktober 2020; zie paragraaf 3.5), het inspectiebezoek van OC&W en de rapportages hierover (een eerste rapportage op 17 december 2020 en de definitieve rapportage op 3 mei 2021, zie verderop in deze paragraaf) en het onderzoek naar sociale veiligheid van ZorgfocuZ (17 december 2020; zie verderop in deze paragraaf) hebben ertoe geleid dat Portalis de komende periode meerdere veranderingen heeft. Daarnaast zijn er op sleutelposities in het personeelsbestand mutaties geweest, waaronder het vertrek van de directeur die werd vervangen door een interim directeur. Dit zorgt ervoor dat het schooljaar 2020-2021 op hoofdlijnen gezien moet worden als een tussenjaar. De veranderingen van Portalis zoals door de Inspectie zijn gesignaleerd zijn verwoord in een Herstelopdracht Inspectie. Hieraan wordt in 2021 uitvoering gegeven. De bevindingen aan de rapportage van Beaufort en Zorgfocus zijn opgepakt door de interim directeur in nauwe afstemming met de Raad van Bestuur. De hierboven geschetste ontwikkelingen leiden tot een actualisering van het strategisch beleid 2020-2024 van Portalis dat in het voorjaar van 2020 vastgesteld is. De uitvoering van het strategisch beleidsplan gaat overigens wel door omdat de acties noodzakelijk zijn om de onderwijskwaliteit op orde te brengen.

Passend Onderwijs

Portalis functioneert in 4 samenwerkingsverbanden, te weten:

- SWV VO 20.01 (Groningen Stad);
- SWV VO 20.02 (Groningen Ommelanden);
- SWV VO 21.02 (Zuid-Oost Friesland);
- SWV PO 20.01 (Groningen).

Elk samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen. En wel zodanig dat alle leerlingen in dat samenwerkingsverband een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Om dat mogelijk te maken ontvangt elk schoolbestuur ieder schooljaar vanuit deze samenwerkingsverbanden extra middelen. Portalis heeft ontvangen:

In 2019-2020:	€ 727.830
In 2020-2021:	€ 912.451

Deze middelen werden met name ingezet om de groepsgrootte in de eigen locaties te verkleinen.

Daarnaast stelt Portalis expertise in de vorm van personeel ter beschikking aan de samenwerkingsverbanden om scholen, teams, professionals en/of leerlingen ondersteuning te bieden. De werkelijke loonkosten met een opslag van 5% werden doorbelast aan deze samenwerkingsverbanden. Per schooljaar worden hierover afspraken gemaakt. Dit betrof:

In 2019-2020:	11,25 fte
In 2020-2021:	11,25 fte

Doelen van het onderwijs door Portalis

De primaire opdracht voor Portalis is het verzorgen van kwalitatief onderwijs aan leerlingen in het VSO binnen en buiten de residentiële jeugdzorg. De secundaire opdracht is het ondersteunen, (mede) vormgeven en uitvoeren van gezamenlijke initiatieven uit de samenwerkingsverbanden, in de vorm van ambulante begeleiding en schakelvoorzieningen in het PO en VO. Voorwaarden daarvoor zijn: voldoende expertise binnen Portalis voor externe inzet en kostendekkende en langjarige afspraken. Vorm volgt inhoud, waardoor de ambitie om meer zelfstandige scholen bij Portalis onder te brengen geen doel op zichzelf is. Het kan, op initiatief van de partners, een middel zijn om de inhoud te versterken. Initiatieven daartoe liggen bij de samenwerkingspartners.

Pedagogische opdracht

De kernwaarden van Portalis komen voort uit het gedachtengoed van PBS (Positive Behavior Support). Hiermee wordt een stevige basis gelegd voor een veilige leeromgeving met betrouwbare volwassenen en een betekenisvol onderwijsaanbod, waarin de jongere zich (opnieuw) competent gaat voelen en ontdekt wat hij nodig heeft om weer in ontwikkeling te komen. De inspectie heeft in haar recente inspectiebezoek aangegeven dat Portalis een veilig en goed pedagogisch klimaat realiseert.

Didactische opdracht

Vanuit deze veilige leeromgeving moet elke leerling een maatwerk leerroute krijgen, die leidt tot een passend uitstroomniveau. We sluiten aan bij wat de leerling op dat moment nodig heeft en waar zijn of haar talent ligt. Door het opdoen van positieve ervaringen komen de leerlingen weer tot ontwikkeling, zowel cognitief als sociaal-emotioneel, en kunnen ze weer open gaan staan voor didactisch leren. Het onderwijs richt zich op de basisvakken. De komende periode moet nog flink aan de basisvoorwaarden geïnvesteerd worden om daadwerkelijk maatwerk te kunnen leveren. Daarbij gaat het vooral om specifieke leerkrachtvaardigheden (klassenmanagement, instructie, verwerking), maar ook om de juiste methodieken. Daarnaast moet de opbrengstgerichtheid van de professional en de leerling vergroot worden, waarvoor voldoende zicht op de individuele ontwikkeling van elke leerling noodzakelijk is, met een realistisch ontwikkelingsperspectief.

Onderwijsachterstanden

Alle leerlingen van Portalis hebben in meer of mindere mate te maken onderwijsachterstanden in leren en ontwikkeling. Dit wordt veroorzaakt door interne persoonlijke factoren dan wel externe (context)factoren. Om deze reden worden alle leerlingen geplaatst bij Portalis, in het (voortgezet) gespecialiseerd onderwijs. Daar waar binnen het PO doorgaans extra middelen worden toegevoegd aan de lumpsum moet het (voortgezet) speciaal onderwijs het doen met de reguliere lumpsumbekostiging. Daarnaast ontvangt Portalis voor de gesloten settings aanvullende bekostiging voor het aantal capaciteitsplaatsen. Al deze middelen worden ingezet om het aantal leerlingen in de groepen klein te houden, zodat de docenten meer nabijheid kunnen bieden en kunnen inzetten op individuele begeleiding. Ook wordt het hierdoor mogelijk om de zorgstructuur binnen Portalis extra te faciliteren. Via (ESF) regionale subsidies worden extra middelen verkregen. Deze middelen zijn ervoor om activiteiten uit te voeren die ervoor zorgen dat er voor de leerlingen meer uitstroommogelijkheden zijn en om de kans op participatie in de arbeidsmarkt of doorstroom naar vervolgonderwijs te verhogen.

Kwaliteitszorgsysteem Portalis

Het Kwaliteitsmanagementsysteem van Elker bestaat grofweg uit de thema's keurmerk HKZ, prestaties op het gebied van outcome van de zorg, cliëntenbeleid en (pleegouder)participatie, veiligheidsbeleid en risicomangement. Portalis heeft daarnaast sinds 2018 geïnvesteerd in het Werken met Kwaliteitskaarten (WMK). WMK is een webbased kwaliteitsmanagementsysteem en is een hulpmiddel om de eigen onderwijskwaliteit te ontwerpen, te implementeren en te borgen. WMK gaat uit van kwaliteitskaarten over verschillende domeinen zoals didactiek, pedagogiek, zorg en begeleiding. Elke locatie heeft een eigen licentie en er is een bovenschoolse module. De eigen kwaliteit is inmiddels beschreven en er zijn processen in gang gezet om de kwaliteit te verbeteren.

De teams op locatie worden daarin begeleid door Ducent. In het voorjaar van 2019 is op alle locaties een audit afgenomen. Het schooljaar 2019-2020 stond helemaal in het teken van het strategische beleidsplan, schoolplannen en jaarplannen. Er is binnen WMK tevens een vierjarige planning gemaakt vanuit deze plannen.

In 2020 heeft de onderwijsinspectie Portalis bezocht in het kader van het vierjaarlijkse integraal inspectiebezoek (onderzoeksperiode oktober-december 2020). Op 17 december 2020 heeft de Inspectie haar bevindingen gedeeld met de Raad van Bestuur van Elker. De definitieve rapportage is in het voorjaar 2021 ontvangen. De inspectie vond dat de doelen van de school(locaties) onvoldoende duidelijk zijn, de bestuurder onvoldoende zicht heeft op de onderwijskwaliteit en onvoldoende stuurt op de verbetering van de onderwijskwaliteit. Op basis van deze bevindingen zijn herstelplannen opgesteld en in uitvoering gebracht. In de nabije toekomst worden vanuit WMK structureel managementrapportages opgesteld en besproken met de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht, zodat de Raad van Bestuur tijdig inzicht krijgt en kan sturen en de Raad van Toezicht daadwerkelijk toezicht kan houden op de doelmatige besteding van onderwijsmiddelen.

Opbrengsten Portalis

A. Leerlingen:

Portalis kent in 2020 drie locaties in een gesloten setting en twee locaties in een open setting, waarbij de gesloten setting voor PO in Bedum een schakelvoorziening van en voor het samenwerkingsverband is. De context van een gesloten setting, die gekoppeld is aan een jeugdzorginstelling, is dat jongeren er gemiddeld kort verblijven. Effecten en opbrengsten zijn moeilijk meetbaar. Gelet op de totale context van Portalis in 2020 geven alleen de opbrengsten van de leerlingen in de open setting van de Open VSO in Groningen-stad valide en waardevolle informatie. Deze gegevens over 2020 staan hieronder vermeld. Portalis doet onderzoek naar een zinvolle manier om ook de opbrengsten in een gesloten setting zichtbaar te maken.

Uitstroomgegevens:

MBO 1: 8 leerlingen	MBO 2: 7 leerlingen	MBO 3-4: 5 leerlingen	Arbeid: 2 leerlingen	Andere VSO: 2 leerlingen
------------------------	------------------------	--------------------------	-------------------------	-----------------------------

Examenresultaten en slagingsresultaten:

BB	Gehaald: 58%	7 van de 12	Absent: 8%	1 van de 12
KB	Gehaald: 47%	8 van de 17	Absent: 29%	5 van de 17
TL	Gehaald: 60%	34 van de 57	Absent: 18%	10 van de 57

BB	Onvoldoende: 33%	4 van de 12	Volledig diploma	3 van de 6
KB	Onvoldoende: 29%	5 van de 17	Herexamen	1 van de 6
TL	Onvoldoende: 16%	9 van de 57	Certificaten	2 van de 6

Welbevinden:

In 2020 is de Veiligheidsmonitor onder de leerlingen afgenomen. Tweejaarlijks vindt ook een tevredenheidsonderzoek en een onderzoek naar veiligheid plaats binnen het kwaliteitsonderzoek WMK. Dit is voorzien voor het schooljaar 2021-2022. De resultaten van de veiligheidsmonitor 2020 laten de volgende aandachtspunten zien, waarbij in overleg met de leerlingenraad tot de volgende acties is overgegaan:

-te weinig contact met klasgenoten > klassenuitjes/activiteiten;

-meer nadenken over gevoel van anderen	>	klassengesprek;
-veiligheid in omgeving school	>	goed contact met wijkagent;
-agressief worden als iets niet lukt	>	te relateren aan doelgroep;
-ongewenst gedrag spijbelen	>	gesprekken met leerlingen;
-alcoholgebruik	>	gesprekken in klas;
-drugsgebruik	>	gesprekken in klas;
-verbaal geweld	>	bespreken met respectcoördinator.

In het algemeen gaven de leerlingen aan “dat we het samen goed doen, ondanks dat het een moeilijke doelgroep is”.

B. Personeel/(strategisch) personeelsbeleid:

Er wordt binnen Portalis uitgegaan van een aantal kernwaarden die van belang zijn voor de competenties en het gedrag van de medewerkers: *veiligheid, vertrouwen, verantwoordelijkheid, respect, persoonlijke ontwikkeling en erkenning*.

In 2020 is gebleken dat met name de kernwaarden *veiligheid en vertrouwen* binnen Portalis in het geding zijn. Om deze reden heeft de Raad van Bestuur in het najaar van 2020 aan organisatie ZorgfocuZ opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de sociale veiligheid binnen Portalis (onderdeel van het tweejaarlijkse onderzoek naar tevredenheid en veiligheid onder alle medewerker).

Aanleiding voor het onderzoek was een (groot) aantal meldingen van grensoverschrijdend gedrag bij de vertrouwenspersoon. Het onderzoek was gericht op het in kaart brengen van de algemene werksfeer en organisatiecultuur binnen Portalis en op de mogelijke verbeteringen. Het is de bedoeling om met de opbrengsten stappen te zetten om ongewenst gedrag te voorkomen en een veilige werksfeer en werkcultuur te creëren. Medewerkers konden anoniem deelnemen aan het vragenlijstonderzoek. Uiteindelijk heeft 76% van de medewerkers de vragenlijst ingevuld, waardoor er een representatief beeld is ontstaan. Daarnaast is nog met 17 medewerkers een verdiepend interview gehouden. In december 2020 heeft ZorgfocuZ het onderzoek afgerond.

Uit dit onderzoek kwam naar voren “dat er op het eerste gezicht sprake is van een prettige werkomgeving met een betrokken, collegiale en respectvolle omgang met elkaar binnen het team. Tegelijkertijd laat het onderzoek een aantal organisatiekenmerken zien die als minder positief worden ervaren. Daarbij gaat het met name om:

- te weinig medewerkers die onderling vertrouwen hebben om fouten met elkaar te bespreken;
- ongewenst gedrag, dat door een groot aantal medewerkers wordt herkend en/of ervaren;
- het niet nakomen van afspraken, het beledigen en belachelijk maken;
- een ‘klikjescultuur’ of ‘clubjesvorming’;
- het veel achter elkaars rug om praten en een ervaren roddelcultuur;
- een barrière die ontstaan is om elkaar feedback te geven;
- het ontstaan van een gevoel van wantrouwen en onveiligheid (vanuit voormalige leidinggevenden).

Op basis van het onderzoek worden door de onderzoekers een aantal basale gebreken in de organisatieesignaleerd. Het herstel van vertrouwen behoeft organisatiebreed de nodige aandacht. Zowel binnen als tussen teams moet gewerkt worden aan een professionele omgang met elkaar (waarbij leren feedback geven en ontvangen voorop staat).

De volgende aanbevelingen zijn door ZorgfocuZ gegeven:

- Versterk het ‘wij-gevoel’ in de organisatie
- Zorg voor een open en transparante communicatie
- Leer feedback te geven en te ontvangen
- Kom (vastgelegde) afspraken na.

In 2021 en de komende jaren worden processen ingericht en activiteiten uitgevoerd om deze aanbevelingen ten uitvoer te brengen.

Werkdrukmiddelen

De overheid heeft aan de lumpsum extra middelen toegevoegd om de werkdruk in het onderwijs aan te pakken.

Dit betreft een bedrag van € 487,72 per leerling op basis van 149 leerlingen op de teldatum van 01-20-2019. Voor Portalis betekent dit een budget van € 72.670,28. Per locatie betekent dat de volgende verdeling:

Veenhuizen	22	€ 10.730
Open VSO Groningen	54	€ 26.337
Keerpunt Groningen	30	€ 14.632
Kortehemmen (open)	22	€ 10.730
Kortehemmen (gesloten)	21	€ 10.242

In afstemming met de MR is er per locatie een besluit genomen over het inzetplan van deze werkdrukmiddelen:

Veenhuizen	Omdat de locatie Veenhuizen per 18 december 2020 is gesloten is het personeel naar de overige onderwijs locaties van Portalis overgeplaatst. Deze middelen zijn toegevoegd aan de overige onderwijslocaties van Portalis waar deze personeelsleden naar zijn overgeplaatst
Open VSO Groningen	• Aanschaf 5 digiborden • Aanschaf 5 i-pads • Inhuur extra tijdelijk personeel vanwege ontlasting docenten bovenbouw en ouderschapsverlof.
Keerpunt Groningen	Inzet tijdelijk personeel voor way-out.
Kortehemmen (open)	Deskundigheidsbevordering ten behoeve van onderwijsontwikkeling onder leiding van externe deskundige
Kortehemmen (gesloten)	Inzet tijdelijk personeel

Ziekteverzuim

	Verzuimpercentage:	Meldingsfrequentie:
2018:	5,81%	0,68
2019:	5,10%	0,66
2020:	4,78%	0,46

Er is sprake van een dalende tendens. Gelet op de context van Portalis moet echter rekening gehouden worden met een stijging van het verzuimpercentage, het langdurige verzuim en de meldingsfrequentie. Er worden passende maatregelen genomen om dit (preventief) te voorkomen.

Financiën

Allocatie van middelen

Allocatie van middelen vindt plaats op basis van de volgende verdeling van de totale lumpsum:

- Kosten van Portalis als geheel in de vorm van management en bedrijfsvoering (w.o. ondersteunende diensten vanuit Elker;
- Verdeling op basis van leerlingaantal per locatie op teldatum T-1.

Over de begroting en het formatieplan vindt afstemming plaats met de MR van Portalis.

Exploitatieresultaten

2017	€ 231.343
2018	-€ 380.091
2019	€214.888
2020	-€ 41.153

Bij ongewijzigd beleid is de verwachting dat ook 2021 verliesgevend is. In opdracht van de Raad van Bestuur is

onderzoek gedaan naar de bestaansgrond van Portalis, is geanalyseerd waardoor de tekorten zijn ontstaan en op welke wijze een kostendeekkende exploitatie kan worden gerealiseerd. Dit heeft geleid tot kostenreducerende maatregelen.

3.2.6 Nieuw Cliëntregistratiesysteem

In oktober 2020 is Elker op basis van een uitgewerkte businesscase overgestapt van het Cliëntregistratiesysteem USER naar MoreCare4. Het oude systeem voldeed niet langer aan de wensen en bovendien waren de structurele kosten voor USER hoog. Diverse Cliëntregistratiesystemen zijn onderzocht op geschiktheid en MoreCare4 kwam als beste naar voren. Vanaf april 2020 zijn er steeds onderdelen overgezet naar MoreCare4. Er zijn werksessies gehouden om degenen die met het nieuwe systeem gaan werken goed voor te bereiden en verder zijn er trainingen gegeven.

3.2.7 HKZ

Elker beschikt over het HKZ-keurmerk. De jaarlijkse audit in het kader van het HKZ-keurmerk heeft wederom een positief resultaat opgeleverd. Dit jaar hebben de auditoren, op basis van de begin september 2020 uitgevoerde audit, één enkele nieuwe minor (verbeterpunt) aangereikt. Elker is voortvarend aan de slag gegaan met de oorzaakanalyse en het verbeterplan. Elker werkt voor het overige conform de HKZ-kwaliteitsrichtlijnen. Een mooie prestatie waar Elker als organisatie trots op is

3.2.8 Sociaal Plan

In het najaar van 2019 werd met de vakbonden overeenstemming bereikt over het verlengen van de looptijd van het vigerende Sociaal Plan met twee jaar. Door de financiële situatie waarin Elker vanaf het najaar 2020 terecht kwam, was het noodzakelijk een nieuw sociaal plan overeen te komen met de bonden. Eind 2020 zijn de gesprekken met de bonden weer opgestart voor een nieuw sociaal plan. Hierover is in het voorjaar 2021 een akkoord bereikt.

3.2.9 Samenwerking Zwerfjongeren met Acute opvang.

Elker, Het Kopland en WerkPro werken vanaf oktober 2020 samen om zwerfjongeren met Acute Opvang sneller te kunnen opvangen. Hiermee wordt in Groningen gewerkt aan het landelijke doel 'geen zwerfjongeren meer op straat'. Met Acute Opvang leveren de organisaties maatwerk om dakloze jongeren te ondersteunen. Elker en Het Kopland richten zich vooral op de opvang en de daarna in te zetten hulp. WerkPro biedt dagbesteding en indien nodig onderdak. De gemeente heeft voor deze samenwerking een subsidie verleend. De aanleiding is de deelname van de provincie Groningen aan een tweejarig landelijk proefproject met als einddoel: 'binnen twee jaar geen enkele jongere meer zonder thuis of onderdak'. Dit doel is ondergebracht in de transformatieagenda 2018-2020 van de provincie Groningen. Er wordt nu ook samenwerking gezocht met Leger des Heils, deze organisatie naar verwachting ook bedden beschikbaar stellen.

3.3. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemerschap

In het concept inkoopbeleidsplan staat het volgende over duurzaamheid/ MVO geschreven: Elker heeft aangegeven dat zij naast het leveren van kwalitatief goede en veilige zorg ook waarde hecht aan duurzaamheid. Met duurzaam inkopen wordt bedoeld het toepassen van milieu- en sociale criteria bij het inkoopproces, met als doel de daadwerkelijke levering van producten, diensten of werken die aan deze milieu- en sociale criteria voldoen. Met sociale aspecten wordt bijvoorbeeld gedoeld op arbeidsomstandigheden, zoals het vermijden van kinderarbeid. Bij milieuaspecten gaat het om het effect van het product op het milieu, bijvoorbeeld door energie- of materiaalgebruik.

Uitgangspunt hierbij is: inkoop inventariseert bij aanbestedingen die zich daarvoor lenen wat de markt te bieden heeft op het gebied van duurzaamheid en welke kosten daaraan verbonden zijn. Daarnaast geldt dat voor het totaal aan duurzaam inkopen de TCO niet substantieel mag stijgen. In inkoop- en aanbestedingstrajecten wordt in selectiecriteria, minimumeisen en in contractbepalingen gekeken naar het uitsluiten van niet-duurzame producten en diensten. Elker kent een werkgroep duurzaamheid met vertegenwoordigers uit diverse onderdelen van de organisatie.

Op milieugebied voert Elker reeds een aantal zaken uit:

Registraties

Elker registreert jaarlijks:

- Energieverbruik van elektra (kWh), aardgas (m3)
- Watervverbruik in m3
- Afvalcijfers (kg of m3) per afvalstroom.

Afvalpreventieplan

Elker heeft een afvalpreventieplan, waarin een aantal preventiemaatregelen zijn benoemd:

- opnemen van inkoopbeisen die later ongewenst afval voorkomen (leveranciers moeten afval meenemen en op milieuvriendelijke wijze afvoeren)
- reductie van verpakkingsmaterialen
- vervangen gevaarlijke grondstoffen door milieuvriendelijke grondstoffen
- hergebruik van meubilair en andere materialen i.p.v. nieuwe kopen
- oprekken van de technische gebruiksduur van apparaten i.p.v. vervangen op moment dat apparatuur economisch is afgeschreven.

Catering en voeding

Elker heeft een preventieplan om de hoeveelheid swill (voedselafval) te beperken:

- afspraak voor stuksverpakking in plaats van grootverpakking
- bewustwording bij groepen over budgetten
- de keuzemogelijkheden tussen verschillende ingrediënten beperken en inzetten op seizoens- en regioproducten.

Duurzame reinigingsmiddelen voor reinigen ruimten en sanitair.

Zowel Elker als het schoonmaakbedrijf maken uitsluitend gebruik van minder milieubelastende reinigingsmiddelen. Deze voldoen aantoonbaar aan de eisen van EU Ecolabel of Nordic Swan.

ICT

Bij ICT- en telefonieproducten wordt er gekeken naar energy-star eisen en functies voor energiebeheer (slaapstand). Bij de reproductieapparatuur wordt fse-papier gebruikt en staat de apparatuur default ingesteld op zwart-wit afdrucken.

3.4 Naleving gedragscodes

De gedragscodes van de stichtingen zijn voor alle medewerkers toegankelijk via intranet. Eind 2018 is de Appical-app geïntroduceerd, een onboarding app voor nieuwe medewerkers. Daar staat ook de gedragscode in. Sindsdien krijgen alle nieuwe medewerkers bij indiensttreding toegang tot deze app. Hiermee wordt het Elker-gevoel bevorderd en gestimuleerd.

3.5 Risico en toekomst

In 2021 en 2022 wordt het Herstelplan van Het Poortje gerealiseerd. Voor het Poortje Jeugdinrichtingen zijn er, ondanks dat JeugdzorgPlus in een krimpende markt zit, mogelijkheden om de resultaten weer positief te krijgen en daarmee continuïteit te behouden.

Op basis van de uitgevoerde analyse heeft de Raad van Bestuur van Het Poortje Jeugdinrichtingen besloten met ingang van 2021 de volgende ingrijpende maatregelen te nemen teneinde een positief rendement te behalen en geen gebruik te hoeven maken van de gelden van OCW en Justitie:

- Hogere tarieven JeugdzorgPlus in combinatie met reductie van kosten (m.n. personeel)
- Structureel positief exploitatieresultaat Portalis
- Kostenreductie CEP (ondersteunende diensten) van € 3,5 mln. (2022 ten opzichte van 2020), resulterend in een substantieel lagere doorbelasting van overhead aan Het Poortje
- Verkoop pand Hoogeweg Unit 1+2 met positieve effecten op de liquiditeit, exploitatie (boekwinst), afschrijvings- en exploitatiekosten
- Concentratie van de activiteiten van de gesloten jeugdzorg (JeugdzorgPlus) en KVJJ (Kort Verblijf Justitiële Jeugd) samen ca. 35 plaatsen in het pand Hoogeweg unit 3, te realiseren eind 2021. De kosten van verbouw/inrichting worden volledig gefinancierd uit de door VWS beschikbaar gestelde en ontvangen "Specifieke Uitkering Gesloten Jeugdzorg" (de zgn. SPUK-gelden).

Het herstelplan Het Poortje 2021/2022 zal gefaseerd worden uitgevoerd. Voorzien is dat het herstelplan een positief exploitatieresultaat laat zien vanaf 2022. Uit een doorrekening van het herstelplan en aanvullend genomen acties blijkt dat Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen voldoende liquiditeit heeft om in 2021 aan de lopende verplichtingen te voldoen zonder aanspraak te moeten maken op de geoormerkte gelden.

Voor de uitvoering van het herstelplan is Het Poortje Jeugdinrichtingen afhankelijk van derden op de onderdelen:

1. Toekenning SPUK-gelden door gemeente Groningen (is toegezegd en ontvangen)
2. Lening VWS (is toegezegd en ontvangen)
3. Verkoop pand Hoogeweg (uiterlijk augustus 2021 gerealiseerd).

Op basis van de gesprekken met de diverse partijen en marktonderzoek komen we tot de conclusie dat bovenstaande afhankelijkheden zodanig kunnen worden gerealiseerd dat gedurende 2021 er voldoende liquide middelen beschikbaar zijn. Voor een deel van de ombuigingen is Het Poortje afhankelijk van derden. Inherent aan het herstelplan is dat er onzekerheid is of alle financiële doelstellingen in omvang en tempo conform planning gehaald kunnen worden. Een strakke regie op de uitvoering van het herstelplan moet er voor zorgen dat hierop tijdig bijgestuurd kan worden.

Portalis

In oktober 2020 heeft bureau Beaufort het advies gegeven om Portalis, als verliesgevend onderdeel van Elker, af te stoten en over te dragen aan een andere onderwijsorganisatie. De Raad van Bestuur van Elker heeft dit advies niet overgenomen en is een onderzoek gestart naar de mogelijkheid om Portalis als zelfstandige organisatie te laten voortbestaan, waarbij ook gekeken wordt naar de meerwaarde en positionering van Portalis binnen Elker en de samenwerkingsverbanden. Uitgangspunt is dat er voor Portalis een toekomstperspectief wordt gecreëerd dat ten minste voldoet aan de basiskwaliteitseisen van de inspectie, een kostendekkende en doelmatige inzet van beschikbare middelen toestaat en duurzaam is voor ten minste de komende vier schooljaren (periode 01-08-2021 tot 01-08-2025).

Uit het onderzoek is gebleken dat Portalis voldoende perspectief en bestaansrecht heeft om als zelfstandige onderwijsorganisatie (Binnen Elker) de komende planperiode 1-8-2021 tot 1-8-2025 door te gaan. Er kan met passende maatregelen in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 gewerkt worden met een (ten minste) kostendekkende exploitatie. Daarnaast zijn er mogelijkheden om tijdig en kwalitatief ook in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 zorg te dragen voor een sluitende exploitatie.

Nadere analyse wijst uit dat de tekorten van Portalis in 2019 en in 2020 hoofdzakelijk veroorzaakt worden door:

- het exploitatieverlies van de werkplaats en de winkel HandmadeHopes (deels ook Elker); daarop is in december 2020 het besluit genomen om te stoppen met de werkplaats en de winkel HandmadeHopes
- de doorberekende kosten voor de ondersteunende diensten van de stichting Combinatie Elker Het Poortje.

Ter toelichting het volgende:

De basis van bekostiging voor Portalis is een lumpsumvergoeding vanuit OC&W, op basis van het leerlingenaantal op 1 oktober van het voorgaande kalenderjaar (T-1). Personeelskosten zijn doorgaans ongeveer 85% van de totale uitgaven. Uit de totale inkomsten van OC&W is ongeveer 10% beschikbaar (2020: € 325.000) voor de materiële instandhouding waaronder administratie en beheer, schoonmaak, energie en vervanging onderwijsleerpakket en meubilair.

Portalis heeft de afgelopen jaren substantieel hogere kosten betaald voor de ondersteunende diensten vanuit CEP. Deze hoge kosten komen deels door de wijze van afrekening met de dochterstichtingen voor alle diensten vanuit CEP. Daar staat tegenover dat Portalis ook diensten heeft afgenomen waarvoor bij derden hogere kosten zouden moeten worden betaald, en Portalis heeft kunnen profiteren van het volumevoordeel (bv. schoonmaak). Portalis heeft echter ook diensten vanuit CEP moeten afnemen waar geen inkomsten vanuit OC&W tegenover staan (zoals communicatie, kwaliteit, cliëntenadministratie zorgcontrol, ICT kosten t.a.v. o.a. User/Care4 m.u.v. investeringskosten ICT). Feit is dat voor Portalis de kosten te hoog zijn ten opzichte van de materiële vergoeding vanuit OC&W (10%). Voor het jaar 2021 en verder worden daarvoor nieuwe afspraken gemaakt.

De financiële situatie van Portalis maakt het noodzakelijk om de jaarlijkse kosten niet groter te laten zijn dan de inkomsten. Gelet op het operationele verlies in 2020 en de lagere inkomsten vanwege de terugloop van het aantal jongeren in Jeugdzorgplus en de sluiting van de JJI in Veenhuizen ontstaat er een kwantitatieve frictie, omdat vanaf 1-8-2023, bij ongewijzigde omstandigheden, teveel personeel in dienst is. Om het exploitatieverlies te beperken is reeds een besluit genomen om te stoppen met de werkplaats (kosten Portalis) en de winkel (kosten Elker). Dat betekent dat we per 1-8-2021 een overcapaciteit aan FTE's hebben voor het personeel, dat ingezet werd in de JJI (3.2 FTE) en de werkplaats (2.0 FTE). Daarnaast waren er op 1-10-2020 5 leerlingen minder dan op de voorgaande teldatum. Voor de formatie en organisatie van het schooljaar 2021-2022 is dit tekort op te lossen door externe inzet, interne mobiliteit, natuurlijk verloop en vrijwillig vertrek. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een deel van de tijdelijke contracten en externe inhuur per 1-8-2021 te beëindigen. In geval van calamiteiten kan een beroep gedaan worden op de opgebouwde geoormerkte bestemmingsreserves. Voor de korte termijn is daarmee de kwantitatieve frictie oplosbaar. Ook voor schooljaar 2022-2023 is er nog sprake van een

kostendekkende exploitatie. De kwantitatieve frictie komt terug vanaf 1-8-2023, met name vanwege de verdere terugloop in "leegstandsvergoeding". Om hierop tijdig te kunnen anticiperen, moet voor 1-8-2022 een besluit genomen worden over de uitgangspunten van het formatieplan 2023-2024 en de keuze om vast personeel in het risicodragende deel (boventalligheid) van de formatie op te nemen.

Vanaf 1-8-2021 speelt wel een *kwantitatieve frictie*. Dit heeft te maken met de oververtegenwoordiging van een aantal functies uit het functiehuis van Portalis. Gelet op het aantal leerlingen zijn er relatief veel teamleiders, instructeurs, sportdocenten, administratieve krachten en loopbaanbegeleiders en te weinig AVO-docenten. Dit komt o.a. door de bewuste keuze in het verleden om ruim voldoende sport- en vakdocenten aan te stellen, omdat met name sport en praktijk passend zijn voor de kenmerken van de leerlingen. Nu de focus meer op onderwijs en didactische ontwikkeling moet komen te liggen, zijn er te weinig AVO-docenten. Dit zorgt voor een disbalans.

Portalis gaat in overleg met de vakbonden om te komen tot een premobiliteitsregeling voor die medewerkers die in functies werkzaam zijn waarbij sprake is van oververtegenwoordiging. Zo ontstaat de financiële ruimte over AVO-docenten aan de formatie toe te voegen, noodzakelijk vanwege de versterking van de onderwijskwaliteit van Portalis.

Momenteel worden uit de totale formatie ongeveer 11,25 FTE ingezet voor uitvoerende afspraken in de diverse samenwerkingsverbanden. Er zijn toezeggingen vanuit de samenwerkingsverbanden om deze ook in het schooljaar 2021-2022 te continueren, wellicht zelfs uit te breiden. Deze gesprekken verlopen constructief.

4. Bedrijfsvoering

De financiële positie van instellingen voor jeugdhulp in Nederland is evenals in 2019 ook in dit verslagjaar wankel. Elker stond aan het begin van het verslagjaar al voor een omvangrijke transformatieopgave. De jeugdzorg en het onderwijs zijn in een hoog tempo aan verandering onderhevig. Het resultaat over 2019 was negatief en uit de meerjarenbegroting volgde begin van het verslagjaar al een omvangrijke bezuinigingsopdracht. De omzet van Elker Jeugdhulp & onderwijs daalt en daarnaast is er sprake van krimpende omzet in 2020 en de jaren daarna, als gevolg van de sluiting van Juvaïd. De bedrijfsvoering is niet, dan wel onvoldoende, aangepast n.a.v. de krimp in de JeugdzorgPlus.

In het verslagjaar is intensief gewerkt aan een transformatieplan voor (ondersteunende diensten) bedrijfsvoering. Daarnaast zijn er twee separate projecten opgestart, te weten “van aanmelden tot afrekenen” en “van bestellen tot betalen”. Het transformatieplan en de projecten moesten leiden tot een efficiëntere bedrijfsvoering en waren onderdeel van de bezuinigingsopdracht. De grondslag voor de wijzigingen in de bedrijfsvoering is gebaseerd op enerzijds het kwantitatieve aspect, anderzijds het kwalitatieve aspect.

Voor het kwantitatieve aspect geldt dat de bedrijfsvoering mee moet bewegen met de hoogte van de omzet. Nu deze daalt in het verslagjaar is ingrijpen noodzakelijk. Voor het kwalitatieve aspect geldt dat de inrichting van de bedrijfsvoering vanuit visie en efficiëntie anders moest worden ingedeeld zodat er meer synergie ontstaat, geen versnippering meer plaatsvindt en de dienstverlening (nog) meer ondersteunend is aan het primair proces. De noodzakelijke wijzigingen zijn vervat in een transformatieplan ondersteunende diensten dat begin augustus 2020 gereed was. Op dat moment werd duidelijk dat de financiële positie van de organisatie zwaarder onder druk stond en is de implementatie van het transformatieplan on hold gezet in afwachting van het onderzoek van Bureau Beaufort.

Bureau Beaufort heeft de opdracht gekregen een herstelplan op te stellen. Gezien de urgentie van de liquiditeitsproblematiek, was een reorganisatie (i.p.v. transformatie) op korte termijn onvermijdelijk. De reeds ingezette krimp binnen de bedrijfsvoering begin 2020 vanwege de sluiting van Juvaïd bleek onvoldoende om de personele formatie in lijn te brengen met de omvang van de gehele organisatie. In de uitdaging om op korte termijn flink in te krimpen, dient ook rekening te worden gehouden met het herdefiniëren van de financiële afdeling en het neerzetten van een stevige financiële afdeling. Voorgenoemde ontwikkelingen hebben eind 2020 geleid tot een conceptplan inrichting bedrijfsvoering. Dit plan maakt onderdeel uit van het reorganisatieplan “Huis op Orde”.

Een andere bijdrage aan de bedrijfsvoering is gekomen van het besluit tot het vervangen van het clientregistratiesysteem USER door het systeem MoreCare4. MoreCare4 is meer toegesneden op instellingen voor Jeugdhulp. Per 1 oktober 2020 is het nieuwe systeem geïmplementeerd. De samenvoeging van cliëntenadministratie en zorgcontrol heeft in 2020 plaatsgevonden.

Ten slotte is het personeelsbeleid er op gericht om ontslagen te vermijden. En daarmee de kosten te beheersen. Dit wordt gedaan door:

- Goed te selecteren van nieuwe medewerkers
- Leidinggevend goed te selecteren en goed op te leiden.
- Gesprek vroegtijdig aangaan met medewerkers indien functioneren door hen of door Elker gezien wordt als niet optimaal. Dat kan leiden tot afscheid of verbeterd functioneren.

4.1 Kwaliteit

Het Kwaliteitsmanagementsysteem van Elker bestaat grofweg uit de thema's keurmerk HKZ, cliëntenbeleid- en (pleegouder)participatie, veiligheidsbeleid & risicomanagement, prestaties op het gebied van outcome van de zorg.

Voorbeelden van activiteiten ten aanzien van het kwaliteitsbeleid in het afgelopen jaar waren onder andere:

- Ingebruikname nieuw documentbeheersysteem voor de hele organisatie, conform planning begin maart 2020 gerealiseerd. Voortzetting van harmonisatie van processen, protocollen en procedures in het kader van professioneel handelen
- Werkenderwijs ontwikkelen van heldere en eenduidige processen in verband met het opvragen van dossiers door (ex)cliënten, vanwege explosieve toename van aanvragen en het uiterst kritische karakter
- Bijdrage leveren aan realisatie één Achterwacht voor heel Elker
- Voorbereidingen i.v.m. besluit tot inrichten adequaat systeem voor het melden van incidenten en efficiënt genereren van incidentrapportages in het nieuwe cliëntregistratiepakket Care4; realisatie voor heel Elker in de loop van 2021
- Ondersteunen en faciliteren van professionals en management bij de afweging van een al dan niet verplichte inspectiemelding naar aanleiding van een ernstig incident
- Uitvoeren/coördineren van meerdere onderzoeken n.a.v. calamiteiten in opdracht van de inspectie, met toenemende aandacht voor de impact op professionals
- Ondersteuning bieden aan de interne werkgroep die zich bezighoudt met de landelijke opdracht om vrijheidsbeperkende maatregelen terug te dringen binnen de JeugdzorgPlus (Ik laat je niet alleen) en input leveren voor beleidsontwikkeling op het gebied van maatwerkafspraken ter begrenzing van jongeren, o.a. binnen Beschermd Wonen
- Bevorderen risicogestuurd management om op een gestructureerde manier risico's en kansen in kaart te brengen teneinde passende beheers- en/of verbetermaatregelen te kunnen treffen. In 2020 stond dit in het teken van corona en continuïteitsplan en de voorbereiding op de verhuizing van de JeugdzorgPlus in de loop van 2021
- Adviseren op het gebied van AVG, teneinde intern bij te dragen aan kennis en bewustwording en extern aan waarborgen voor de veiligheid van cliënten (o.a. (her)inrichting Sociale Kaart i.s.m. gemeente)
- Inspanningen ter voorbereiding op de werving van nieuwe cliëntenraadleden; deze hebben in 2020 nog niet geleid tot installatie van een nieuwe cliëntenraad. Dit loopt door in 2021
- Ontwikkeling dashboard Kwaliteit in het kader van bevorderen interne meet-, spreek- en verbetercultuur en externe verantwoording over outcome van de zorg
- Coördineren Follow-up onderzoek MKD 2020 en voorbereiden vergaande automatisering dataverwerking- en verwerking
- Zorgvuldige en planmatige afbouw van de JJI, waaronder realisatie afvoerplan persoonsgegevens, gerealiseerd eind 2020.

4.2 HKZ

Elker is in het bezit van het HKZ-kwaliteitskeurmerk, volgens het normenkader 2015. Elker heeft de hercertificering, van 31 augustus tot 2 september 2020, afgesloten met één minor. Dit betekent dat de openstaande minors zijn gesloten en dat er slechts één nieuwe minor is geconstateerd. De minor betreft de inhuur van personeel, die onvoldoende is geborgd. Essentiële processen in de organisatie verlopen voor het overige aantoonbaar doelmatig en gecontroleerd. Bij het systematisch evalueren van het kwaliteitssysteem c.q. kwaliteitsbeleid wordt gebruikgemaakt van instrumenten als tevredenheidsonderzoek (cliënten, pleegouders, medewerkers), interne en externe audits, (prospectieve) risico-inventarisaties en -analyses en directiebeoordeling. Kwaliteitsdoelstellingen worden geïntegreerd in de Kwaliteitsagenda. Ontwikkelingen worden structureel gevolgd en zijn ingebed in de kwaliteitsinfrastructuur, opdat er tussentijds kan worden bijgestuurd. Privacy management maakte in 2020 integraal onderdeel uit van het kwaliteitsmanagementsysteem.

4.3 Prestaties

De mate van reguliere beëindiging van de zorg, cliënttevredenheid, doelrealisatie en probleemafname, zijn indicatoren die vallen onder de noemer Outcome van de zorg. Elker levert halfjaarlijks de verplichte beleidsinformatie aan bij het Centraal Bureau voor de Statistiek en legt desgevraagd verantwoording over prestaties af aan de gemeenten en ministeries. Daarnaast voert Elker doorlopend tevredenheidsonderzoek uit onder cliënten, ouders/verzorgers en periodiek onder pleegouders, pleegkinderen en pleegjongeren. Met landelijk getoetste instrumenten wordt de tevredenheid van de cliënten, ouders/verzorgers, pleegouders en leerlingen over de hulp- en dienstverlening op tal van aspecten gemeten.

In 2020 is de eerste versie van het Dashboard Kwaliteit (dat in 2019 is ontwikkeld in de BI-omgeving), actief ingezet in het kader van terugkoppeling van uitkomsten van de zorg. Het dashboard geeft inzicht in de outcome indicatoren: mate van reguliere beëindiging, cliënttevredenheid en doelrealisatie. De outcome is via kwartaaloverleggen geïntegreerd in de kwaliteit infrastructuur, bij een aantal bedrijfsonderdelen. Langs deze weg zal het in toenemende mate bijdragen aan de interne meet-, spreek- en verbetercultuur en cijfers leveren voor externe verantwoording over de uitkomsten van de zorg. De opzet is om het Dashboard in 2021 door te ontwikkelen en in de productieomgeving beschikbaar te stellen t.b.v. de teams en voor externe verantwoording en informatievoorziening. In verband met de zeggingskracht van de uitkomsten wordt ingezet op het verder optimaliseren van de respons in 2021.

4.4 Cliënttevredenheid

Tevredenheidsonderzoek geeft input voor verbetering van de kwaliteit van de zorg en onderwijs of pleegzorgbegeleiding. Pleegkinderen van 8 t/m 11 jaar hebben in 2020 meegewerkt aan een tevredenheidsonderzoek. Zij hebben waardevolle input voor verbetering op een aantal aspecten van pleegzorgbegeleiding geleverd.

In 2020 heeft Elker 'open' onder jongeren vanaf 12 jaar en ouders/verzorgers een cliënttevredenheidsonderzoek uitgevoerd, middels de landelijk erkende Exitvragenlijst. I.v.m. de tussentijdse overgang naar een nieuw cliëntregistratiepakket is het niet mogelijk om adequate jaarcijfers te genereren. Over de eerste drie kwartalen van 2020 is het gemiddelde rapportcijfer dat jongeren van Elker 'open' gaven een 8,0 (N=48) en de ouders/verzorgers gaven gemiddeld een 7,9 (N=209). De jongeren gaven op het verloop van de hulp een factorscore 3,5 en op het resultaat van de hulp en toekomst een 3,31. De ouders/verzorgers gaven een factorscore 3,5 op het verloop van de hulp en een 3,2 op het resultaat van de hulp en toekomst.

De jongeren van JeugdzorgPlus gaven een gemiddeld rapportcijfer 5,2 (N=10) en de ouders/verzorgers een 9,0 (N=1). Op de vraag "wat ging goed?", antwoorden jongeren: niks, tot rust komen (2), weet ik niet, helemaal niets, ik voel mij begrepen, dat ik werd geholpen, de hulp was doelgericht en er werd samen gezocht naar een oplossing naar wens met de intensiteit die daarbij hoort, niet toepasselijk. Op de vraag "wat ging minder goed?", antwoorden jongeren: alles, bijna geen vrijheden, niet zoveel, geen idee, hoe lang het eenmaal heeft geduurd voordat alles eenmaal op gang kwam, niet zoveel diversiteit qua sporten, weet ik niet (2), niet toepasselijk.

Eind 2020 is het tweejaarlijkse onderzoek naar de veiligheidsbeleving van jongeren in verblijf gestart. De uitkomsten zullen in de loop van 2021 bekend worden.

4.5 Probleemafname

Voor zowel Elker als onze cliënten is het belangrijk te weten wat de relatie is tussen de geboden ondersteuning, de inhoud van de begeleiding, de doorlooptijden en kosten, versus het duurzaam maatschappelijke effect. In het kader van ROM (Routine Outcome Measurement), wordt met start- en eindmetingen met gevalideerde vragenlijsten de probleemafname gemeten. Informanten zijn de jongeren zelf, ouders/verzorgers en leerkrachten (op maat). De uitkomsten worden gebruikt in het individuele hulpverleningsproces voor screening/ diagnostiek, voor het vaststellen doelen en bij de (eind)evaluatie van de zorg. Op geaggregeerd niveau geven de uitkomsten op termijn inzicht in de effecten van de trajecten. BergOp is voor heel Elker in gebruik, als landelijk erkend systeem voor het invoeren en verzamelen van data voor wetenschappelijke doeleinden. Er is in 2020 verder aan gewerkt om dit proces en de vragenlijsten te integreren in het behandelproces, via de lijn van de gedragswetenschappers.

¹ Op een schaal van 1 (helemaal niet mee eens) tot 4 (helemaal mee eens)

4.6 Doelrealisatie

De beoordeling van de cliënt en de hulpverlener over het effect van de zorg wordt behalve door het meten van de problemafname bepaald door het scoren op overeengekomen doelen (doelrealisatie, door middel van GAS). De uitkomsten leveren input op voor het individuele hulpverleningsproces en bij het einde van het traject, voor het vaststellen van de mate waarin de overeengekomen doelen zijn gehaald. De gegevens kunnen verder worden benut om inzicht te krijgen in de mate van doelrealisatie op (traject- en) concernniveau.

Met de overgang naar het nieuwe cliëntregistratiesysteem MoreCare4 en de invoering van het nieuwe Behandelplan per oktober 2020, is ook het meten van de doelrealisatie met behulp van GAS-scores geïntegreerd in de behandelplanning. Het uitgangspunt is dat op termijn geaggregeerde data beschikbaar komt voor interne kwaliteitszorg, externe verantwoording en wetenschappelijke doeleinden.

De doelrealisatie wordt verder gemeten met behulp van één van de stellingen uit de Exitvragenlijst: *Ik heb voldoende geleerd om na de hulp zelf verder te gaan.*

Het percentage jongeren bij Elker 'open' dat op deze stelling positief scoort is 75%. Het percentage ouders/verzorgers dat positief scoort is 78%.

4.7 Cliëntenbeleid en (pleeg)ouderparticipatie

Elker draagt zorg voor een betrokken cliënten-, pleegouder- en jongerenraad, goed functionerend klachtrecht, een open klimaat en meldcultuur met betrekking tot afwijkingen in de zorg door professionals, (pleeg)ouders en cliënten. Feedback, klachten en incidenten vormen input voor verbetering van de kwaliteit van de zorg. Elker beschikt over diverse protocollen ter waarborging van de rechtspositie van cliënten. Er is aandacht voor het op gepaste wijze toepassen en terugdringen van vrijheidsbeperkende maatregelen, door vanuit de interne werkgroep expertise en kennis te vergaren van jeugdzorgwerkers van de behandelgroepen, docenten, vertrouwenspersonen van Zorgbelang en van de jongeren zelf. Op individueel niveau staat het betrekken van cliënten bij hun eigen hulpverleningsproces centraal. Hulpverlener en cliënt formuleren samen de doelen in het behandelplan in aansluiting op de toewijzing en monitoren de voortgang van de doelen. De hulp wordt afgesloten met een eindrapportage, die in het eindgesprek met de cliënt wordt besproken. Via interne dossiercontroles vindt zorgmonitoring plaats en wordt er toegezien op de rechtmatigheid van zorg en inhoudelijke kwaliteit.

In 2020 is een routekaart cliëntparticipatie ontwikkeld, waarbij alle ontwikkelingen m.b.t. het thema in kaart zijn gebracht en de inventarisatie van de vormen van cliëntparticipatie binnen Elker is toegevoegd. Verder was er ook in 2020 periodiek contact met de Pleegouderraad (POR) op het gebied van advisering en feedback bij actualisatie van pleegzorggerelateerde documentatie in het Kwaliteitshandboek.

4.8 Klachten

Klachtencommissies

Elker vindt het belangrijk dat aandacht besteed wordt aan het waarborgen van de rechtspositie van de jongeren en hun ouders. Elker blijft scherp toezien op het bewaken van de rechtspositie van jongeren. Hiervoor is de klachtenprocedure een belangrijk en onmisbaar instrument, ook voor kwaliteitsverbetering.

Klachtencommissie JeugdzorgPlus

Elker kent voor het onderdeel JeugdzorgPlus een klachtencommissie die haar werkzaamheden verricht op basis van het Reglement Klachtenregeling van de JeugdzorgPlus. Dit reglement is getoetst aan de Jeugdwet. In de huisregels staat hoe een klacht kan worden ingediend en wat de procedure is. Jongeren/ouders worden bij opname geïnformeerd over de klachtenprocedure. De vijf leden van de klachtencommissie zijn niet werkzaam voor of bij de JeugdzorgPlus en zijn afkomstig uit de rechterlijke macht/advocatuur, het onderwijs en de (geestelijke) gezondheidszorg. In 2020 zijn er 30 klachten ingediend. Dat zijn er fors meer dan in 2019 (18), maar dat jaar zijn er uitzonderlijk weinig klachten ingediend. Er zijn wel minder jongeren opgenomen en de behandelduur is korter. Ter vergelijking: in 2018 was er sprake van 69 klachten. Van de 30 klachten in 2020 had 1 klacht betrekking op onderwijs (Portalis), de overige 29 klachten hadden betrekking op de JeugdzorgPlus. De meeste klachten gaan over bejegening (13 x), gevolgd door afluisteren via intercom/schending privacy (5 x).

Commissie van Toezicht justitiële jeugdinrichting

Elker kent voor de JJL een onafhankelijke Commissie van Toezicht bestaande uit burgers, waarvan conform de wettelijke eisen minimaal deel uitmaken: een rechter, een advocaat, een gedragswetenschapper en een deskundige op het gebied van pedagogische hulpverlening. De Commissie van Toezicht stelt zich daarnaast, door persoonlijk contact met de jongeren regelmatig op de hoogte van de wensen en gevoelens die bij hen leven. Bij toerbeurt treedt één van haar leden hiertoe op als maandcommissaris. De maandcommissaris bezoekt regelmatig (1 keer per 3 weken) de jongeren op de leefgroep. De maandcommissaris bemiddelt bij klachten van jongeren en voert een groepsgesprek met de jongeren.

In 2020 zijn er 22 klachten ingediend. Tien klachten zijn ingetrokken. Zes klachten zijn ingetrokken na bemiddeling, drie klachten zijn gegrond verklaard. Twee klachten zijn ongegrond verklaard, één klacht is niet-ontvankelijk verklaard.

4.9 Veiligheidsbeleid & risicomanagement

Veiligheid binnen Elker is een veelomvattend begrip; het managen van risico's en kansen neemt een belangrijke plek in. Het veiligheidsbeleid omvat voor Elker vier elementen: veiligheid gerelateerd aan cliënt(systeem), medewerkergerelateerde veiligheid, informatieveiligheid en gebouwgebonden veiligheid. Het bevorderen van het melden van incidenten en streven naar verbetering van processen is daar integraal onderdeel van. De afdeling Kwaliteit biedt daarbij ondersteuning.

Met de certificerende instelling is overeengekomen dat Elker mag experimenteren met het op efficiënte wijze uitvoeren van audits op kritische processen en PRI's (Prospectieve Risico Inventarisatie); meer geïntegreerd in de bestaande infrastructuur dan als een losstaand fenomeen. Bij nieuwe of gewijzigde processen wordt vanuit de afdeling Kwaliteit gestuurd op risicomanagement door gevraagd en ongevraagd advies te geven over de uitvoering van risicoanalyses. Dit geldt ook voor AVG-gerelateerde processen.

Cliëntveiligheid

De veiligheid van de kinderen, jongeren en hun systeem staat bij het professioneel handelen binnen Elker voorop. Hierbij gaat het zowel om de verantwoordelijkheid van de professional binnen de eigen organisatie (interne protocollen en procedures) als om de samenwerking in de keten. Elker beschikt over diverse protocollen op het gebied van kindermishandeling (inclusief meldcode, kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik) en incidenten, zoals op het gebied van suicidepreventie. Eind 2020 is het tweejaarlijkse onderzoek naar de veiligheidsbeleving van jongeren in verblijf opgestart. In de eerste helft van 2021 wordt het rapport naar verwachting opgeleverd. Monitoring van het verbeterplan vindt plaats in de werkgroep Rouvoet.

Via het incidentregistratiesysteem worden gegevens verzameld over calamiteiten, geweldsincidenten en overige incidenten. Er volgt een analyse van de data, waarna eventuele trends worden vastgesteld. Hierover wordt periodiek intern gerapporteerd. Vervolgens wordt er een verbeterplan in werking gesteld. Speciale aandacht gaat uit naar monitoring van incidenten met betrekking tot seksueel grensoverschrijdend gedrag in het kader van zorg voor kwaliteit, veiligheid en welzijn van cliënten.

Veiligheid medewerkers

Onze professionals werken met een zware doelgroep en dit brengt helaas af en toe met zich mee dat er heftige incidenten gebeuren. De professional wordt door het calamiteiten opvang-team (COT) indien nodig opgevangen en ondersteund.

Ten aanzien van de medewerkergerelateerde veiligheid zijn er conform het opleidingsbeleid een aantal trainingen gegeven aan de medewerkers zoals ABC-trainingen, trainingen fysieke en mentale weerbaarheid en trainingen m.b.t. de Meldcode. De actualisatie van in 2019 aangekondigde protocollen met betrekking tot agressie en Psychosociale arbeidsbelasting (PSA) en harmonisatie van de werkwijze Calamiteiten Opvang Team (COT) zijn doorgezet, maar door aandacht voor Covid-19 maatregelen zijn besluitvorming en uitrol nog niet gerealiseerd. Dat wordt in 2021 afgerond. Ook is het aangiftebeleid in 2020 verder aangescherpt, middels de introductie van criteria voor het maken van afwegingen om al dan niet aangifte te doen.

Kwaliteit, Arbo en preventie en COT werken in toenemende mate samen om een integrale benadering m.b.t. incidenten en calamiteiten te bevorderen. Dit loopt door in 2021, wanneer de ondersteuning van de processen systeemtechnisch vorm krijgt.

Het jaarplan van de adviseur Arbo & preventie heeft vanaf maart 2020 grotendeels in het teken gestaan van de Corona pandemie. In de rol van coördinator van het crisisteam Covid-19 is samengewerkt met de collega's van de medische dienst, de afdeling communicatie en de afdeling facilitair. Conform de richtlijnen van de overheid is beleid voor veilig en gezond werken opgesteld, zijn instructies geschreven en zijn persoonlijke beschermingsmiddelen aangeschaft. Via Elker Energiek berichten is regelmatig aandacht besteed aan gezond werken, met name bij het thuiswerken. Verder is er aandacht geweest voor medewerkers met fysieke klachten bij het thuiswerken en zijn oplossingen aangedragen.

De Arbotoezichtcommissie is in 2020 drie keer bijeengekomen, waarvan de laatste twee keer in een nieuwe samenstelling. Naast vertegenwoordiging vanuit de Ondernemingsraad is nu ook de Medezeggenschapsraad van Portalis vertegenwoordigd. In 2021 zal de frequentie weer vijf keer per jaar zijn. We zijn gestart met de Risicomonitor, het RI&E (Risico Inventarisatie- en Evaluatie) instrument voor de jeugdzorg, om de locatie Hoogeweg te beoordelen. In verband met de aangekondigde verhuisbeweging van de JeugdzorgPlus en de start van de Kleinschalige Voorziening Justitiële Jeugd naar Unit 3 is de afronding van de RI&E locatie Hoogeweg verschoven naar het derde kwartaal van 2021. Voorbereidende RI&E-vragenlijsten voor de locaties Roer, Javalaan en Moesstraat zijn door medewerkers ingevuld en worden in 2021 gereedgemaakt voor afronding en toetsing. De actualisatie van de RI&E's MKD Veendam en Haren en de Haydnlaan zijn uitgevoerd.

BHV

In 2020 is het vanwege Covid-19 nauwelijks mogelijk geweest op de meeste locaties ontruimingsoefeningen te organiseren. In september 2020 is er in samenwerking met Precare geoefend aan de SOJ Palmelaan en in het pand aan de Helperwestsingel. Tussen februari 2020 en december 2020 heeft het hoofd BHV zes keer een oefening gehouden aan de Hoogeweg en een keer aan de Haydnlaan (bij pand 6.1). Ondertussen is er wel gewerkt aan de continuïteit van de BHV-trainingen bij Precare. Daarnaast zijn een aantal deelplannen BHV (ontruimingsplannen) herzien en herschreven in bedrijfsnoodplannen. Onder andere voor het MKD Veendam en Haren en de locatie Moesstraat is dit het geval geweest. Voor 2021 zal ook met de andere, bestaande plannen een slag gemaakt worden.

Specifieke aandacht ging uit naar de locaties Haydnlaan waar het gaat om het in kaart brengen van de alarmopvolging bij een eventuele brand in de panden A t/m O. De vraag of de BHV op tijd in werking gesteld wordt bij een alarm in een van deze panden is zeer relevant. Voor 2021 worden hier de puntjes op de i gezet. Bij de locatie MKD Haren bleek na grondig onderzoek dat de brandmeldcentrale niet was aangesloten op de Regionale Alarmcentrale van de brandweer. Dit risico is opgepakt en de benodigde maatregel uitgevoerd.

In algemene zin vinden er met grote regelmaat werkbezoeken plaats op de verschillende locaties (ook kleinere huurpanden) om de brandveiligheidssituaties daar op te nemen en zo nodig maatregelen te treffen. Daarbij moet gedacht worden aan specifieke aandacht aan rookmelders, blusdekens, vluchtwegen, enz.

Privacy- en informatieveiligheid

In 2020 is het informatiebeveiligingsbeleid beschreven en het AVG-jaarverslag opgeleverd. Privacy- en informatieveiligheid is belegd bij de afdeling Kwaliteit; de Functionaris Gegevensbescherming (FG) maakt deel uit van het kwaliteitsteam. Het bevorderen van het bewustzijn bij medewerkers krijgt gefaseerd vorm vanuit de werkgroep AVG waarin naast FG en beleidsadviseur Kwaliteit, de coördinator Informatiebeveiliging zit. Er wordt aandacht besteed aan het bevorderen van AVG-bewustwording door professionals continu te verwijzen naar bestaande beleidsrichtlijnen, de AVG, PrivacyApp jeugdhulp en jeugdbescherming en relevante informatie van de Autoriteit Persoonsgegevens. Het uitgangspunt is om het onderwerp Privacy niet als geïsoleerd thema te behandelen, maar als integraal onderdeel van de bestaande (bedrijfs)processen, teneinde duurzame verbeteringen te bewerkstelligen.

Datalekken werden in 2020 gemeld aan de FG via een speciaal e-mailadres voor datalekken. De digitale infrastructuur voor het melden en afhandelen van datalekken heeft een efficiëncyslag teweeggebracht, waardoor datalekken sneller afgehandeld kunnen worden en er analyses op geaggregeerd niveau kunnen plaatsvinden.

Ten slotte

De borging van het proces met betrekking tot inhuur personeel vraagt aandacht. Er is een verbeterproces opgestart. Dit loopt door tot in 2021. Andere kwaliteitsinstrumenten, naast PRI's, die Elker inzet om risico's te beheersen zijn: interne audits en directiebeoordeling.

4.10 Wetenschappelijk en praktijkgestuurd onderzoek

De onderzoekstafel van Elker (bestaande uit een inhoudelijk programmaleider, onderzoeker, gedragswetenschappers en schoolpsycholoog) heeft onderzoekslijnen die voor Elker van belang zijn vastgesteld.

De drie thema's zijn:

1. Doelgroep
2. Effectiviteit van behandelprogramma's/zorgpaden binnen Elker
3. Ontwikkeling van het jonge kind.

Binnen deze onderzoekslijnen hebben in 2020 30 studenten van de Hanzehogeschool, Hogeschool Windesheim, NHL/Stenden en de RuG praktijkgestuurd onderzoek uitgevoerd.

Elker heeft daarnaast aan diverse landelijke onderzoeken deelgenomen, bijvoorbeeld aan onderzoek naar de duur van de machtigingen in de JeugdzorgPlus (Praktikon), onderzoek naar seksualiteit in de jeugdzorg (RuG), naar Mindfulness in de gesloten jeugdzorg (HvA), het onderzoek ZOP-MPG naar interventies gericht op zware opvoedproblemen en multi probleemgezinnen (UMCG, NJi, Radboud Universiteit en RUG), en het Explore-onderzoek naar Roken, drinken en drugsgebruik (Trimbos). Elker neemt deel aan de landelijke monitoren van pleegzorg, IAG, PMTO en spoedhulp.

Elker is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Effectieve Jeugdzorg Nederland (SEJN). Verder heeft Elker deelgenomen aan VONK (Hanzehogeschool en C4youth), C4youth (academische werkplaats Groningen) en het kennisplatform Kind En (Echt)Scheiding in Noord- Nederland.

5. Financieel beleid

5.1 Algemeen financieel beleid

Het financiële beleid van Stichting Combinatie Elker/Poortje is erop gericht om de financiële continuïteit van de onderliggende stichtingen te waarborgen. De stichtingen hebben niet het oogmerk met hun activiteiten winst te behalen. De ter beschikking staande middelen hebben een maatschappelijk karakter en de stichtingen gedragen zich dienovereenkomstig. Binnen de wet- en regelgeving van overheid en subsidiegevers zullen de stichtingen streven naar een optimale afstemming tussen rendement en risico, zowel op korte termijn als op lange termijn.

5.1.1. Treasurybeleid

Het treasurybeleid is van toepassing op alle middelen van de stichtingen. De uitvoering van de treasuryfunctie is gericht op de voorkomende risico's, zoals prijs-, krediet-, liquiditeits- en kasstroomrisico's te beheersen en te sturen. De stichtingen zullen in dit kader geen onnodige risico's nemen of open laten. Het aantrekken van vreemd vermogen gebeurt om de doelstellingen van de stichtingen te kunnen financieren. Hierbij zijn de volgende kapitaalmarkt instrumenten toegestaan: Banklening, Onderhandse lening of Hypothecaire lening. Voor het uitzetten van overtollige liquiditeiten geldt dat slecht zaken worden gedaan met banken of instituties die aantonen dat ze voor henzelf of voor de door hen uitgegeven waardepapieren beschikken over minstens een A-plusrating afgegeven door minstens twee ratingbureaus.

Specifiek voor Portalis (als onderdeel binnen Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen) geldt dat op overtollige liquiditeiten binnen Portalis de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek" zoals vastgesteld door OCW van toepassing is. Hiervan is in het verslagjaar geen gebruik gemaakt.

5.1.2. Interne beheersingssysteem en compliance

We hanteren een planning & control cyclus voor het bewaken van onze doelstellingen en de bedrijfsvoering. Externe controle vindt plaats door de Onderwijsinspectie, de inspectie Zorg en Jeugd en door een externe accountant. In een 3-maandelijke monitoringcyclus wordt de voortgang gevolgd en wordt eventueel bijgestuurd. Door de vele wijzigingen die hebben plaatsgevonden op het personele vlak heeft de planning & control cyclus in 2020 niet de noodzakelijke aandacht gekregen. In 2021 zijn verbetertrajecten in gang gezet.

5.2 Exploitatie 2020

5.2.1. De resultatenrekening over 2020 ziet er als volgt uit:

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
In € 1.000			
OPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	5.523	4.927	7.704
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	14.687	16.749	16.732
Overige bedrijfsopbrengsten	296	50	45
Som der bedrijfsopbrengsten	20.506	21.726	24.481
LASTEN:			
Personeelskosten	16.980	18.894	20.741
Afschrijvingen op vaste activa	611	663	629
Overige bedrijfskosten	4.782	5.673	3.975
Som der bedrijfslasten	22.373	25.230	25.345
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.867	-3.504	-864
Financiële baten en lasten	-3	-5	-4
RESULTAAT VOOR BELASTINGEN	-1.870	-3.509	-868
Belastingen	0	0	0
RESULTAAT	-1.870	-3.509	-868

Het jaar 2020 is afgesloten met een exploitatieresultaat van € 1.870.000 verlies. Het resultaat wordt sterk bepaald door het verlies van JeugdzorgPlus ad € 1,8 miljoen. Het resultaat zal worden onttrokken aan het vermogen van Het Poortje, dat hiermee daalt van € 4,8 miljoen naar € 2,9 miljoen.

Na onttrekking blijft het vermogen toereikend om het begrote resultaat over 2021, een verlies van € 1,1 miljoen, op te vangen. De financiële resultaten van zowel 2019 en 2020 hebben het bestuur van de stichtingen doen besluiten een reorganisatieplan op te stellen om 'het huis op orde' te brengen. Zie voor een verdere toelichting omtrent de continuïteit hoofdstuk 6.

5.2.2. Analyse opbrengsten en kosten

In de onderstaande analyse van de opbrengsten en de kosten wordt het resultaat verklaard. De verantwoorde baten zijn circa € 1,2 miljoen lager dan begroot. De bedrijfslasten zijn circa € 2,8 miljoen lager dan begroot.

Baten

De bate 'Opbrengsten jeugdwet' is € 0,6 miljoen hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat het tarief (per etmaal) na vaststelling van de begroting is verhoogd door het RIGG. Eind 2020/begin 2021 heeft hierop nog een bijstelling en nabetaling plaatsgevonden. In dit tarief is tevens een bijdrage voor vervoer opgenomen. Deze bijdrage is in de begroting opgenomen onder de overige subsidies, waardoor daar een lagere opbrengst te zien is dan begroot.

De opbrengsten 'Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Justitie en Veiligheid' is € 2,3 miljoen lager dan begroot. De bijdrage die is ontvangen is nagenoeg gelijk aan de toegekende subsidie, echter door de sluiting van Juvaid is de bezetting lager geweest. Er is rekening gehouden met de terugbetaling van de teveel ontvangen voorschotten. In 2020 is een bijdrage ontvangen van Ministerie VWS inzake de Covid-19 zorgbonus ad € 0,2 mln. Deze bijdrage is eveneens onder de personeelskosten verantwoord.

De overige opbrengsten zijn € 0,2 miljoen hoger uitgevallen als gevolg van verkopen inventaris Juvaid en incidentele bijdrage inzake de herwaardering van de OOP-functies binnen Portalis.

Bedrijfslasten

De personeelskosten zijn per saldo € 1,9 miljoen lager dan begroot als gevolg van vertrekkend personeel Juvaid in verband met de sluiting en hoog ziekteverzuim. Als gevolg van deze sluiting en een hoog ziekteverzuim was extra inhuur van tijdelijk extern personeel nodig bij zowel Juvaid als JeugdzorgPlus. De incidentele zorgbonus ad € 0,2 miljoen was niet opgenomen in de begroting, echter hiervoor is een bijdrage ontvangen van Ministerie VWS.

De andere personeelskosten komen lager uit door de vrijval van een deel van de personele voorzieningen en door de Covid-19 pandemie, hierdoor is meer thuisgewerkt en zijn opleidingstrajecten vertraagd als gevolg van de lockdown.

De overige bedrijfslasten zijn in totaal circa € 0,9 miljoen lager dan begroot. De lagere lasten worden deels verklaard door een daling in de huisvestingskosten (energie en onderhoud) en als gevolg van een lagere bezetting op de beschikbare plaatsen.

5.3. Reservepositie en balansverhoudingen

Ondanks het exploitatieverlies over 2020 is sprake van een positieve kasstroom van € 1,2 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de instellingssubsidie 2020 en aanbouwsubsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze subsidies zullen in 2021 en 2022 definitief worden afgerekend, waarbij ook de overtollig ontvangen middelen teruggestort zullen worden.

De totale reservepositie van Het Poortje is in 2020 als gevolg van het negatieve exploitatieresultaat met € 1.870.000 afgenomen. In deze reservepositie is nog een bedrag van 0,7 miljoen opgenomen ten aanzien van Juvaid. Deze reserve zal (onder voorbehoud van rechten) afgerekend worden met Ministerie van Justitie en Veiligheid. De definitieve afrekening heeft nog niet plaatsgevonden. De budgetratio (weerstandvermogen) is voor 2020 is uitgekomen op 14,2% (2019: 19,5%).

Het solvabiliteitspercentage is in 2020 uitgekomen op 27,3% (2019: 43,8%). De afname van het solvabiliteitspercentage wordt veroorzaakt door een afname van het eigen vermogen bij een nagenoeg gelijk gebleven totaalvermogen.

De liquiditeitspositie van Het Poortje is in 2020 gestegen met circa € 1.2 miljoen. De liquiditeitsratio is eind 2020 uitgekomen op 1,03 (2019: 1,35) bij een doelstelling van minimaal 1,4.

Samengevat zien de ratio's 2020 van Het Poortje er in vergelijking met 2019 als volgt uit:

	jr-2020	jr-2019	Interne norm
current ratio	1,03	1,35	> 1
solvabiliteit	27,3%	43,8%	25%
weerstandvermogen	14,2%	19,5%	15%-20%

6. Toekomstverwachtingen

6.1. Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening 2020 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling van stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen. De jaarrekening 2020 kent een negatief resultaat van € 1.870.000. In de jaarrekening 2020 van Het Poortje is de volgende tekst met betrekking tot de continuïteit opgenomen.

Binnen Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (hierna Stichting HPJ), alsmede moederstichting Stichting Combinatie Elker/Poortje (hierna Stichting CEP) is gedurende de afgelopen jaren sprake van negatieve exploitatieresultaten en een afnemende liquiditeit, die in de jaarrekening over 2020, net als over 2019, duiden op gebeurtenissen of omstandigheden inzake een onzekerheid van materieel belang die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven.

De materiële onzekerheden vinden hun oorsprong in:

- Een hoge kostenbasis voornamelijk door hoge personeelskosten (een ondersteuningsapparaat dat niet is aangepast naar de afnemende omvang van de organisatie en relatief hoge kosten voor extern ingehuurd personeel);
- Een fors lager dan begrote productiviteit en een hoog ziekteverzuim;
- Relatief hoge huisvestingskosten veroorzaakt door onderbezetting door afbouw van capaciteit en dientengevolge substantiële leegstand.
- Een afname van het aantal geplaatste jeugdigen vanwege de landelijke transitie Jeugdzorg, wat zorgt voor een structureel lagere bezetting en daarmee voor (personele) overcapaciteit in de organisatie;
- Terugloop in het aantal jeugdigen betekent tevens een terugloop in leerlingen op het niveau van Portalis (HPJ).

Naast bovengenoemde negatieve operationele resultaten kunnen de volgende zaken effect hebben op de liquiditeit van de stichting:

- Er is sprake van beklemming van een deel van de liquide middelen, omdat deze middelen slechts mogen worden aangewend voor activiteiten gefinancierd door de ministeries van OC&W en JenV, danwel dienen te worden terugbetaald aan de ministeries van OC&W en JenV.
- De stichting heeft geen rekening-courantfaciliteiten ter beschikking.

Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022

In het licht van de hierboven beschreven situatie is in het najaar van 2020 door een extern bureau onderzocht op welke vlakken Stichting CEP (en haar dochterstichtingen) besparingen dienen door te voeren. Uit deze analyse, alsmede uit intern uitgevoerd onderzoek, is het Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022 opgesteld.

In dit herstelplan zijn de volgende acties opgenomen:

- Het reduceren van personeelskosten (eigen formatie in fte, ziekteverzuim en personeel niet in loondienst) en materiële kosten voor alle organisatieonderdelen;
- Het realiseren van een productiviteit (ten minste 65%) voor de ambulante zorgverleners;
- Het verbeteren van de uitnutting van de afgegeven beschikkingen voor te leveren zorg;
- Het verkrijgen van (incidentele en structurele) subsidies ter verbetering van de exploitatieresultaten;
- De verkoop van units 1 en 2 van het pand aan de Hoogeweg 9;
- Het samenvoegen van JeugdzorgPlus- en Kort Verblijf Justitiële Jeugd-activiteiten op één locatie aan de Hoogeweg 9.
- Realisatie van acties vanuit het herstelplan

Per de datum van deze jaarrekening heeft een aantal derde partijen reeds toezeggingen gedaan die bijdragen aan de continuïteit van Stichting HPJ en Stichting CEP, waarmee de volgende taakstellingen zijn gerealiseerd:

- Toekenning en ontvangst ad € 1,3 miljoen uit hoofde van de Regeling specifieke uitkering voor activiteiten vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 ten behoeve van de verbouw en inrichting van de nieuwe combinatielocatie;
- Toezegging en ontvangst van een overbruggingslening ad € 1,1 miljoen vanuit het ministerie van VWS c.q. de Jeugddautoriteit tot en met december 2021;
- Gegarandeerde verkoopopbrengst van units 1 en 2 van het pand aan de Hoogeweg door de gemeente Groningen;
- Overdracht van de Justitiële Jeugdinrichting te Veenhuizen aan de Dienst Justitiële Inrichtingen per 18

december 2020, inclusief overname van de inventaris tegen boekwaarde. Daarnaast zal afrekening van het eigen vermogen en de schuldpositie van het segment Juvaïd met het ministerie van Justitie en Veiligheid medio 2021 plaatsvinden;

- Indexatie van de tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten met terugwerkende kracht over de jaren 2019 en 2020;
- Compensatie voor gederfde opbrengsten en gemaakte meerkosten uit hoofde van Covid-19 over 2020.

Te realiseren acties

Het Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022 heeft als basis gediend voor de begroting 2021, welke in april 2021 goedgekeurd is door de raad van toezicht. De eerste acties binnen dit plan zijn inmiddels in gang gezet. Per de datum van deze jaarrekening zijn de effecten van de te realiseren interne maatregelen, zoals de kostenbesparingen op personele en materiële lasten alsmede de beoogde verhoging van de productiviteit, het terugdringen van het ziekteverzuim en de effectievere uitnutting van de zorgbeschikkingen, nog niet gerealiseerd. Deze taakstellingen, tezamen met de herevaluatie van de tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten zijn essentieel om te komen tot een financieel gezonde bedrijfsvoering. Op dit moment is nog niet duidelijk of en in welke mate, na realisatie van bovengenoemde taakstellingen, de afgesproken tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten voldoende dekkend zullen zijn.

Daarnaast geldt dat, met name op het niveau van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen de nodige stappen gezet dienen te worden op het gebied van kwaliteitsmaatregelen en het realiseren van een passende personele bezetting.

Conclusie

Op basis van voorgaande concludeert de Raad van Bestuur van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen dat het herstelplan realistisch en haalbaar is. Hierbij wordt opgemerkt dat de afhankelijkheid van derden, ten opzichte van de jaarrekening van 2019, is afgenomen. Op grond van de door derden gedane toezeggingen en de veronderstelde haalbaarheid van de acties achten wij het aanvaardbaar om de jaarrekening op te stellen op basis van de continuïteitsveronderstelling.

6.2 Contractafspraken 2020 en finale afrekening Ministerie van Justitie en Veiligheid 2021

Het jaar 2020 is het laatste jaar van de driejarige overeenkomst met het RIGG. Deze is ultimo 2020 met aangepaste tarieven verlengd tot 31 december 2021.

Op 18 december 2020 is de JJI in Veenhuizen gesloten. Per 1 januari 2021 is de formele subsidierelatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid beëindigd. Onder voorbehoud van rechten dient er overeenstemming met het Ministerie te worden bereikt over de finale afrekening.

6.3 Toekomstige ontwikkelingen

Landelijk is een ontwikkeling vast te stellen dat de JeugdzorgPlus transformeert van gesloten instellingen naar Kleinschalige Voorzieningen (KV). Deze KV's moeten gaan bestaan uit groepen van 6 tot maximaal 8 cliënten. De intentie is dat de cliënten niet meer naar de zorg toe gaan, maar dat de zorg naar de cliënten komt in deze KV's. Op 1 januari 2021 is een KV-afdeling gestart bij JeugdzorgPlus met 8 plaatsen; het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft in dit kader een subsidie toegekend.

6.4 Risicomanagement Het Poortje 2020

Ten aanzien van de inhoudelijke en bedrijfsmatige risico's van Het Poortje is een aantal risicogebieden met mogelijk effect op de beleids- en begrotingsuitvoering te onderscheiden. Waar dat in haar macht ligt, tracht de organisatie de kans op een risico te verkleinen en de impact van een risico te beperken. Tegelijkertijd is duidelijk dat er altijd resterende en onvoorziene risico's zullen blijven bestaan.

Kwaliteit & Governance

Ten aanzien van de organisatie van het risicomanagement is het uitgangspunt van de Raad van Bestuur dat werkzaamheden in processen en procedures zijn verankerd en geborgd in de opzet van een kwaliteitsmanagementsysteem en HKZ-certificering. Hierop vinden zowel interne als externe audits plaats. Ook is de uitwerking en toepassing van de door organisatie onderschreven zorgbrede governanceprincipes een belangrijke waarborg. De verschillende processen zijn hierop ingericht, waarbij scheiding plaatsvindt tussen de uitvoering van beleid en het toezicht daarop. Hierover moet aan interne en externe

belanghebbenden verantwoording (kunnen) worden afgelegd. Risico's worden hierdoor op transparante wijze gesignaleerd en gecommuniceerd.

a. Verandering inkoopstrategie

Het eerste risico is een verandering van inkoopstrategie door gemeenten. Door open aanbestedingen en bezuinigingen vanuit de Overheid worden door gemeenten tarieven aangeboden die niet kostendekkend zijn. Hierdoor zijn de afzonderlijke aanbidders minder in staat om de lasten voor beheer en kwalitatieve zorg te kunnen dragen. De overheadkosten van Het Poortje zijn gebaseerd op kwalitatief hoogwaardige zorg met relatief hoge vaste instandhoudingslasten. Dit vraagt om een minimale bezetting of een constante financiering in omvang en looptijd. In 2020 en 2021 zijn afspraken voor 2020 en 2021 gemaakt. Dit heeft geleid tot een verlenging van de overeenkomst tot 31 december 2021 met aangepaste tarieven. In 2021 zijn verkennende gesprekken voor 2022 opgestart. De onzekerheid rondom afspraken met een korte looptijd maakt dat plannen voor de langere termijn, zoals huisvesting, worden geremd.

b. Ontbreken heldere uitgangspunten

Het tweede risico is het ontbreken van heldere uitgangspunten met betrekking tot de spreiding c.q. concentratie van JeugdhulpPlus-voorzieningen in het Noorden van het land. Het ontbreken van heldere uitgangspunten maakt het voor zorgaanbidders nauwelijks mogelijk structureel te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en wijzigingen in de vraag naar jeugdzorg.

c. Verandering doelgroep

Als derde risico zien we dat de doelgroep verandert. Door de overgang naar de jeugdwet zien we dat de dienstverlening bij ketenpartners versmalt. Hierdoor hebben we een verschuiving naar een zwaardere doelgroep waardoor we meer moeten investeren in kennisontwikkeling bij hulpverleners in een krappe arbeidsmarkt voor gedragswetenschappers.

d. Aard van de financiering

Het vierde risicogebied betreft de aard van de financiering. Het Poortje heeft relatief hoge vaste instandhoudingskosten waaronder gebouwen en personele bezetting voor verblijf van jongeren. De opvang van jongeren vraagt om personele bezetting om de zorg te leveren op het moment dat de jongeren dat nodig hebben.

De aard van de financiering is verschoven naar een flexibel construct zonder garanties waardoor het risico op bezettingsverschillen volledig voor rekening komt van JeugdzorgPlus. Bij onderbezetting kan een tekort op de exploitatie ontstaan waardoor afbouw van capaciteit aantrekkelijk lijkt. Bij overbezetting kan niet altijd snel worden geanticipeerd waardoor wachtlijsten kunnen ontstaan. Deze systematiek van flexibele financiering kan ertoe leiden dat jongeren langer moeten wachten op zorg.

e. Incidenten

Het vijfde risicogebied ligt in de aard van de geleverde diensten. De uitvoering van jeugdhulp blijft een complexe materie en is mensenwerk. Er kan zich op enig moment een incident voordoen, hoezeer ook eisen zijn gesteld aan de kwaliteit van mensen en processen. De impact van een incident kan variëren in sterkte, mede afhankelijk van de publiciteit die daaraan wordt gegeven. Over de wijze waarop een eventueel incident wordt gemanaged zijn, zowel intern als extern, afspraken gemaakt.

f. Gebouwen

Het zesde risicogebied is gelegen in de onderhoudssituatie, geschiktheid en overcapaciteit van de gebouwen in eigendom.

Eind 2020 is een besluit genomen over de verkoop in 2021 van de Hoogeweg (Unit 1+2) en een verhuizing van Jeugdzorgplus naar Unit 3 (Hoogeweg).

In de 2e helft van 2021 zal Unit 3 hiervoor verbouwd/gerenoveerd worden; deze investering wordt gefinancierd uit de zgn. SPUK-gelden.

Over de toekomstige huisvesting van de (open) VSO – die vooralsnog gehuisvest blijft aan de Hoogeweg – is overleg gaande met de gemeente Groningen.

g. Calamiteiten

Het zevende risicogebied betreft de mogelijkheid van ernstige calamiteiten, bijvoorbeeld brand. Vooral bij woonfuncties is dit een niet te veronachtzamen risico. De veiligheid voldoet door een combinatie van

organisatorische en fysieke maatregelen aan de daaraan te stellen eisen. De veiligheid wordt periodiek gemonitord. Toch vallen calamiteiten met immateriële en materiële schade nooit helemaal uit te sluiten. De directe materiële schade inclusief mogelijke vervolgschade kan groot zijn, ondanks het feit dat hiervoor adequate verzekeringen zijn afgesloten.

Een calamiteit die zich in 2020 heeft voorgedaan, is Covid-19. Hoewel een deel van de financiële gevolgen van deze pandemie wordt vergoed door de gemeenten, zijn de definitieve gevolgen nog niet helder. De kosten als gevolg van omzetsderving en meerkosten zijn over de periode maart tot en met juni 2020 vergoed; na overleg met de RIGG en de Drentse gemeenten is bekend geworden dat over het tweede halfjaar 2020 geen Covid-compensatie wordt ontvangen.

6.5 Treasury

Voor Elker is een gezamenlijk treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut voorziet in richtlijnen aangaande de verantwoordelijkheidsverdeling, de planning en verantwoording, de procedures en de voorwaarden waaronder nieuwe financiële verplichtingen worden aangegaan voor Het Poortje en Elker. Hieronder vallen enerzijds het wegzetten van de tijdelijke overtollige gelden, het aantrekken van leningen en de wijze waarop met rentebeleid, rendement en renterisico's wordt omgegaan en anderzijds de beperkingen en voorwaarden die de organisatie zichzelf oplegt voor het aangaan van nieuwe transacties.

Het treasurystatuut heeft over het algemeen een risicomijdende strekking als het gaat om financiële transacties. De organisatie hanteert een strikte scheiding tussen de publieke en niet-publieke middelen.

In 2020 hebben geen aanmerkelijke investeringen plaatsgevonden, anders dan vervangingsinvesteringen voor en beperkte aanpassingen van bestaande activa. Voor deze vervangingsinvesteringen en aanpassingen zijn geen nieuwe geldleningen afgesloten. Er zijn op de balans van Het Poortje geen langlopende leningen opgenomen.

7. Continuïteitsparagraaf

Portalis

Portalis is onderdeel van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (hierna: Het Poortje). Binnen Het Poortje vindt een drietal operationele activiteiten plaats: JeugdzorgPlus, JJI en Portalis. De continuïteitsparagraaf van Portalis moet dan ook in het licht worden gezien van de continuïteitsparagraaf van Het Poortje.

Het uitbreken van corona in maart 2020 en de daaruit voortvloeiende overheidsmaatregelen vormen een onzekere factor, met enorme gevolgen voor het onderwijsproces en voor de continuïteit daarvan. Het verloop en de gevolgen na de epidemie zijn ook in 2021 bij het opstellen van dit jaarverslag nog niet te overzien.

Portalis kent de vragen van haar jongeren en leerlingen. Om tot een passend inhoudelijk aanbod te komen, heeft Portalis deze vertaald in doelen en ambities verwoord in het Meerjaren strategisch beleidsplan 2020-2024 en geconcretiseerd in jaarplannen voor de school(locaties). Dit strategisch beleidsplan is in juni 2020 vastgesteld.

In oktober 2020 veranderde de context van Portalis en kwam de uitvoering van het strategisch beleidsplan onder druk te staan. De opbrengsten vanuit het rapport Beaufort (28 oktober 2020), het inspectiebezoek van OC&W (17 december 2020) en het onderzoek naar sociale veiligheid van ZorgfocuZ (17 december 2020) gaven nieuwe inzichten die van invloed zijn op de context van Portalis en het strategisch beleid voor de komende jaren. Deze onderzoeken en rapportages zullen leiden tot een actualisering en een koerswijziging van het strategisch beleid van Portalis. Een aantal acties uit het strategisch beleidsplan kan echter niet uitgesteld worden om de onderwijskwaliteit op orde te brengen. De rapportages van de Inspectie naar aanleiding van het bezoek in het najaar 2020 geeft aanleiding tot het opstellen van een herstelplan. In 2021 wordt een Herstelopdracht voor de Inspectie opgesteld en uitgevoerd.

De Raad van Bestuur van Het Poortje heeft halverwege 2020 aan onderzoeksbureau Beaufort gevraagd een analyse te maken van het scenario ongewijzigd beleid 2021/2022. In oktober 2020 heeft Beaufort haar eindrapport gepresenteerd. Beaufort concludeert dat Het Poortje als geheel al enkele jaren in toenemende mate verliesgevend is. Ook voor Portalis wordt door Beaufort voor 2021 een verlies verwacht van € 0,9 miljoen als gevolg van het afnemend aantal plaatsen binnen JeugdzorgPlus en de sluiting van de JJI, waardoor het aantal (gesloten) leerlingen daalt.

Daarnaast werkt Portalis (grotendeels) met geormerkte middelen vanuit OC&W. De eigen aard van het onderwijs wat betreft financiën en personele aangelegenheden (het onderwijs kent een andere CAO dan de jeugdzorg) laten zich moeilijk combineren. Financieringsstromen zijn geormerkt en mogen niet vermengd worden. De inspectie ziet toe op strikte naleving. Ook worden vanuit OC&W andere eisen gesteld aan de verantwoording en accountantscontrole, die afwijken van die voor de jeugdzorg. Om vermenging van inkomstenbronnen te voorkomen en daaruit voortvloeiende problemen inzake verantwoording aan de subsidiënten en de toenemende verliesgevendheid een halt toe te roepen, alsmede vanuit een continuïteitsperspectief, adviseert Beaufort Portalis over te dragen aan een andere onderwijsorganisatie.

De Raad van Bestuur heeft dit advies van Beaufort niet overgenomen en is in november 2020 een onderzoek gestart naar de mogelijkheid om Portalis als zelfstandige organisatie (binnen Elker) te laten voortbestaan, waarbij ook gekeken wordt naar de meerwaarde en positionering van Portalis binnen Elker. Uitgangspunt is dat er voor Portalis een toekomstperspectief wordt gecreëerd dat ten minste voldoet aan de basiskwaliteitseisen van de inspectie, een kostendekkende en doelmatige inzet van beschikbare middelen toestaat en duurzaam is voor ten minste de komende vier schooljaren (periode 01-08-2021 tot 01-08-2025).

Uit het interne onderzoek is gebleken dat Portalis voldoende perspectief en bestaansrecht heeft om als zelfstandige onderwijsorganisatie de komende planperiode 1-8-2021 tot 1-8-2025 door te gaan. Er kan in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 gewerkt worden met een (tenminste) kostendekkende exploitatie. Daarnaast zijn er mogelijkheden om tijdig en kwalitatief ook in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 zorg te dragen voor een sluitende exploitatie.

Nadere analyse wijst uit dat de tekorten van Portalis in 2019, in 2020 en bij ongewijzigd beleid ook in 2021 grotendeels veroorzaakt worden door:

- het exploitatieverlies van de werkplaats en de winkel HandMade Hopes
- de doorberekende kosten voor de ondersteunende diensten van CEP als onderdeel van Elker.

Op basis van het interne onderzoek en analyse heeft de Raad van Bestuur begin 2021 de volgende besluiten genomen:

1. Portalis wordt per 1-8-2021 ontkoppeld van Het Poortje" en gaat als zelfstandige stichting verder
2. Er zijn inhoudelijke argumenten om Portalis als zelfstandige stichting te blijven verbinden aan Elker onder de huidige Raad van Bestuur en met de huidige Raad van Toezicht als toezichthoudend orgaan.

Het volgende deel van dit hoofdstuk geeft nadere toelichting op de verwachte ontwikkeling van leerlingenaantallen, kengetallen, meerjarenbegroting inclusief inschatting van de belangrijkste risico's en onzekerheden en een inventarisatie van interne risicobeheersings- en controlesystemen.

7.1 Kengetallen Portalis

Prognose leerlingenaantallen

Portalis stelt periodiek instroomgegevens van leerlingen op. Waar nodig worden deze bijgesteld op grond van ervaringsgegevens en/of effecten van overheidsbeleid. Voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2021-2025 is het leerlingenaantal op de teldata (T-1: op 1 oktober 2020-2021-2022-2023) basis van bekostiging.

Er is een realistische prognose gemaakt voor elke locatie:

Aantal per locatie	1-10-2020 werkelijk	1-10-2021 prognose	1-10-2022 prognose	1-10-2023 prognose
Keerpunt	17	21	21	21
Open VSO	64	70	75	80
Veenhuizen	6	0	0	0
Kortehemmen open	35	30	30	30
Kortehemmen residentieel	20	24	24	24
	142	145	150	155

Voor het maken van deze prognose, die vooral van belang is voor het toekomstige deelnamepercentage aan de Open VSO (= ongeveer 50% van het totaal aantal leerlingen binnen Portalis), is ook rekening gehouden met het feit dat de provincie Groningen een krimpregio is, met als consequentie dat er sprake is van een dalend aantal leerlingen in het VO:

2014	2025	2030
31765 leerlingen	28053 leerlingen	25794 leerlingen

Ondanks deze daling in leerlingenaantal in het VO is er in de provincie Groningen sprake van een groei in het VSO, met name in cluster 3, maar ook in cluster 4. Binnen het SWV PrO-VSO zijn recentelijk initiatieven genomen om tot een gezamenlijk gedragen, meerjarige visie voor toekomstbestendig specialistisch onderwijs in de provincie Groningen te komen. Stip op de horizon is het toewerken naar inclusief onderwijs binnen 10 tot 15 jaar. Dit zijn ambitieuze plannen. Portalis neemt actief deel aan dit proces.

De bijbehorende voorziene personele bezetting uitgedrukt in beschikbare fte's er vanuit gaande dat de kwalitatieve (per 1-8-2021) en kwantitatieve frictie (per 1-8-2023) volledig wordt geëffectueerd, ziet er als volgt uit:

Netto inzet in fte's	2021	2022	2023	2024
Management en directie:	4,27	3,80	3,38	2,80
Onderwijzend personeel:				
-interne inzet:	34,16	30,86	29,58	28,26
-externe inzet:	11,25	11,25	11,25	11,25
Onderwijsondersteunend personeel:	6,74	6,65	6,65	6,65
Totaal	56,42	52,56	50,86	48,96

Bovenstaande netto-inzet fte's is gebaseerd op de meerjarenbegroting 2021-2025.

7.2 Toelichting op de kengetallen

Omvang formatie en bezetting capaciteitsplaatsen

De omvang en bezetting van de capaciteit van de behandelinstellingen waar Portalis aan gekoppeld is laat een aantal fluctuaties zien. Onder invloed van de transformatie in de jeugdzorg neemt het aantal gesloten jeugdzorgplaatsen in Noord-Nederland af. Parallel hieraan zal de omvang van dit deel van Portalis mee afnemen. Effectuering van de afname vindt plaats per 1 augustus in het jaar waarop de afname van de capaciteit is doorgegeven aan DUO. Portalis ontvangt van DUO jaarlijks een bedrag voor het aantal capaciteitsplaatsen voor de gesloten settingen in Groningen en Korteheemmen. Basis hiervoor is het aantal toegewezen capaciteitsplaatsen vanuit VWS. Er is al jarenlang sprake van een “leegstandsvergoeding”, omdat het aantal jongeren de afgelopen jaren door gewijzigd overheidsbeleid sterk is gedaald. Vanwege de doorlopende personele verplichtingen en huisvestingskosten is er sprake van een afbouwregeling van de leegstandsvergoeding, met een jaarlijkse afbouw met 11 plaatsen (in 2020 nog op basis van 73 plaatsen). Deze afbouwregeling wordt jaarlijks op verzoek van OC&W aan Team Jaarverantwoording CIBG gestuurd en is tot nu toe ook steeds toegekend.

Voor de prognose van 2021 en volgende jaren houden we voor de exploitatierekening rekening met de omvang van de beschikbare capaciteitsplaatsen op basis van een afbouwregeling “leegstandsvergoeding” vanuit VWS, die in de meerjarenbegroting als volgt is toegepast:

schooljaar 2021-2022:	€ 1.469.827
Schooljaar 2022-2023:	€ 1.066.020
Schooljaar 2023-2024:	€ 808.085
Schooljaar 2024-2025:	€ 533.715

De formatie wordt voor een deel ook gebaseerd op afspraken met de vier Samenwerkingsverbanden, waarin Portalis functioneert. Personeel van Portalis wordt voor 11,25 fte ingezet binnen deze Samenwerkingsverbanden op basis van doorbelasting salariskosten met een opslag van 5%.

Leerlingaantallen

In 2015 is Portalis gestart met het uitbreiden van zijn activiteiten buiten de behandelinstellingen van ‘Het Poortje’ en Jeugdhulp Friesland. Daarnaast is de capaciteit van de behandelinstellingen, onder invloed van de transformatie jeugdzorg, aan veranderingen onderhevig. Deze ontwikkeling is vanaf 2017 zichtbaar geworden in de kengetallen van Portalis. De leerlingenaantallen van Portalis zijn naar verwachting redelijk stabiel en laten vanwege de VSO Groningen een lichte groei zien. Het personeel dat door de eerdere terugloop in leerlingenaantallen feitelijk boventallig zou zijn, wordt ingezet binnen de Samenwerkingsverbanden middels bindende afspraken.

Nieuwe locaties

In 2017 is de nieuwe locatie van Portalis (VSO Groningen) zichtbaar geworden in de leerlingaantallen. Deze locatie wordt bezocht door leerlingen die geen verbinding hebben met de behandelinstellingen van ‘Het Poortje’. Het betreft hier vaak thuiszitters of dreigende thuiszitters. Bekostiging van deze leerlingen vindt plaats door middel van de reguliere leerlingtelling op 1 oktober, effectuering van de bekostiging vindt plaats door middel van de T-1 systematiek. Op basis van belangstelling voor het concept is een lichte groei van deze locatie voor de komende jaren te verwachten en inmiddels zichtbaar in de leerlingaantallen van deze locatie.

7.3. Meerjarenbalans Portalis

Meerjarenbalans Portalis				
Balans (bedragen x € 1.000,-)	2020 (realisatie)	2021 (begroting)	2022 (prognose)	2023 (prognose)
Activa				
Materiële vaste activa	367	289	214	142
Vlottende activa	2.676	2.827	3.465	4.000
Totaal activa	3.042	3.116	3.679	4.142
Passiva				
Bestemmingsreserve OCW	2.439	2.607	3.198	3.673
Voorzieningen	36	32	30	29
Kortlopende schulden	568	477	452	441
Totaal passiva	3.042	3.116	3.679	4.142

7.4 Exploitatie Portalis 2020/2021

Exploitatie Portalis (bedragen x € 1.000)	2020 (realisatie)	2021 (begroting)
Rijksbijdrage	5.969	5.003
Overige overheidsbijdragen	306	176
Overige baten	193	1.044
<i>Totaal baten</i>	<i>6.468</i>	<i>6.222</i>
Personeelslasten	5.542	4.968
Afschrijvingen	56	78
Huisvestingslasten	124	184
Overige lasten	786	805
<i>Totaal lasten</i>	<i>6.509</i>	<i>6.035</i>
Saldo baten en lasten	-41	187

7.5 Toelichting op de exploitatie

De bekostiging in het gesloten deel van Portalis is sinds 2017 hoger vanwege de verplichting om 1200 uur i.p.v. 1000 uur te verzorgen. De bekostiging per leerling in het gesloten deel van de school is hierdoor hoger dan de bekostiging per leerling op het open deel van de school.

Vanaf 2019 nemen de inkomsten jaarlijks af als gevolg van de verwachte daling van het aantal leerlingen in de gesloten jeugdzorg als gevolg van krimp op de locatie Groningen Keerpunt. Deze daling kan worden beperkt doordat Portalis gebruik kan maken van een afbouwregeling "leegstandvergoeding" en expertise heeft ontwikkeld in het bieden van onderwijs aan nieuwe doelgroepen buiten Het Poortje. In aansluiting op de bewegingen rond passend onderwijs wordt meer beroep gedaan op Portalis vanuit de samenwerkingsverbanden passend onderwijs in de regio.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden Portalis

Risico door context Elker w.o. 'Het Poortje' en uit te voeren reorganisatieplan:

Elker geeft in 2021 uitvoering aan het herstelplan "Huis op Orde". Daarbij dient een reductie van de kosten voor ondersteunende diensten te worden gerealiseerd, moet de productiviteit bij Elker Open worden verhoogd en een hoger tarief worden bewerkstelligd voor JeugdzorgPlus, moeten materiële kosten worden teruggedrongen en moet de verkoop van een deel van het vastgoed en de kosten voor personeel niet in loondienst worden teruggedrongen. Het wel of niet slagen van dit herstelplan kan effecten hebben voor Portalis (als onderdeel van Het Poortje), zolang de huidige organisatie- en juridische structuur ongewijzigd blijft.

Tegelijkertijd heeft Beaufort geconstateerd dat met name de inrichting van de financiële administraties en de periodieke rapportages grondig herzien moeten worden, zodat het management tijdig van adequate informatie kan worden voorzien. Duidelijke kaders, taken en bevoegdheden zijn van essentieel belang.

Risico door context Portalis

Portalis bevindt zich als organisatie voor specialistisch onderwijs in een complexe en uitdagende omgeving, die sterk beïnvloed wordt door externe omstandigheden, vanuit de overheid en vanuit de samenwerkingsverbanden. Het is dan ook een grote uitdaging om een duurzaam (financieel) toekomstperspectief te schetsen voor de komende vier schooljaren.

Een substantieel deel van het personeel (11,25 fte) wordt extern ingezet binnen (scholen van) de samenwerkingsverbanden. Weliswaar wordt de expertise van Portalis door de partners herkend en erkend, maar het ontbreekt aan langjarige, kostendekkende afspraken met deze samenwerkingsverbanden. Portalis loopt het risico dat op enig moment de samenwerkingsverbanden niet meer gaan continueren en de personele verplichtingen blijven.

Risico door afbouwregeling "leegstandsvergoeding":

Per 2020 is de operationele capaciteit van de gesloten settings afgebouwd naar 32 plekken. Dit heeft gevolgen voor de bekostiging. De verwachting is dat in de komende jaren de capaciteit verder afgebouwd zal worden naar maximaal 24 plekken. Portalis ontvangt van DUO jaarlijks een bedrag voor het aantal capaciteitsplaatsen voor de gesloten settings Groningen en Korteheemmen. Basis hiervoor is het aantal toegewezen capaciteitsplaatsen vanuit VWS. Er is al jarenlang sprake van een leegstandsvergoeding, omdat het aantal jongeren de afgelopen jaren door gewijzigd overheidsbeleid sterk is gedaald. Vanwege de doorlopende personele verplichtingen en huisvestingskosten is er sprake van een afbouwregeling van de leegstandsvergoeding, met een jaarlijkse afbouw met 11 plaatsen (in 2020 nog op basis van 73 plaatsen). Er moet de komende schooljaren in toenemende mate geanticipeerd worden op een verdere terugloop van deze leegstandsvergoeding en daardoor lagere inkomsten.

Risico door instabiliteit bekostiging/achterblijvende bekostiging:

Wanneer leerlingaantallen sterk fluctueren, kan Portalis bekostiging mislopen dan wel te weinig zekerheid hebben over de bekostiging doordat OC&W de bekostigingsvoorwaarden aanscherpt of delen uit de bekostiging bezuinigt.

Risico op onvoldoende onderwijskwaliteit en onvoldoende financieel beheer

De inspectie heeft op 17 december 2020 een aantal herstelopdrachten gegeven aan de Raad van Bestuur. De basiskwaliteit van Portalis is niet op orde en de inspectie heeft de standaarden KA1 (kwaliteitszorg), KA3 (verantwoording en dialoog) en FB 1/2/3 (financieel beheer) als onvoldoende beoordeeld. Herstelopdrachten zijn geformuleerd en in uitvoering. Op financieel gebied staat met name de continuïteit van Portalis onder druk. De norm voor de inspectie is of de continuïteit voor de komende twee jaren gewaarborgd is. Op basis van de rapportage Beaufort wordt dit risicovol geacht. Om deze reden gaat de inspectie middels tweemaandelijks rapportages het toezicht op Portalis intensiveren.

Risico op hoger ziekteverzuim en hogere vervangingskosten

De omvang van Portalis is relatief klein (1-10-2020: 142 leerlingen). Het is een gegeven dat er een bepaalde kwantiteit voor een organisatie noodzakelijk is om kwaliteit te kunnen bieden en risico's te kunnen afdekken. Zeker binnen een onderwijsorganisatie zijn de personeelskosten de grootste kostenpost (85%). Daarnaast vormt het personeel ook het grootste risico, op het gebied van geboden kwaliteit en professionaliteit, maar zeker ook op het gebied van ziekteverzuim. Omdat Portalis eigen risicodrager is, leiden vervangingskosten tot substantiële meerkosten. Langdurig verzuim moet dan ook, waar mogelijk, voorkomen worden.

Risico personele verplichtingen

Ondanks het feit dat we per 1 augustus 2021 aan alle lopende verplichtingen van het personeel in vaste dienst kunnen voldoen (de doorlopende personele verplichtingen per 1-8-2021 bedragen: € 3.355.290), moet de personele formatie van Portalis in lijn worden gebracht met de omvang van de onderwijsvraag en het aantal locaties. Dat betekent dat er per 1-8-2023 een aantal functies bovenformatief zal worden. Eerder, per 1-8-2021, speelt er al een disbalans in functies, waarbij er gedeeltelijk sprake is van een oververtegenwoordiging van een aantal functies in het personeelsbestand en gedeeltelijk sprake is van een ondervertegenwoordiging. In onderstaande tabel geven we aan op welke wijze we daarop gaan anticiperen:

Frictie op basis van disbalans in functies per 1-8-2021:

Functies:	Te veel FTE's:	Functies:	Te weinig FTE's:	Saldo:
Instructeur	1,80	leraar (AVO)	2,00	
loopbaanbegeleider	1,45	gedragswetenschapper	0,50	
Sportleraar	1,00			
administratief medewerker	0,65			
Teamleider	0,80			
TOTAAL:	5,70		2,50	-3,20

Frictie op basis van disbalans inkomsten versus verplichtingen per 1-8-2023:

Functies:	Te veel FTE's:	Functies:	Te weinig FTE's:	Saldo:
Teamleider	1,00			
leraar (AB-er)	2,00			
Loopbaanbegeleider	1,00			
TOTAAL:	4,00			-4,00

Met de vakbonden wordt overleg of er uiterlijk per 01-08-2021 een vrijwillige premobiliteitsregeling kan worden gemaakt om te voorkomen dat er op termijn (mogelijk) een sociaal plan moet worden gemaakt. Indien we erin slagen om de bovenstaande fricties op te lossen resulteert dit de komende jaren in de volgende afbouw in FTE's.

	2021:	2022:	2023:	2024:
Totale formatie:	56,58 FTE	52,96	48,96	48,96

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders:

Raad van Bestuur

Bestuurder
Mevr. D.A. Huesken

Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht
Mevr. B.A. Kaatee

Lid Raad van Toezicht:
Mevr. M.J. Boertjes

Lid Raad van Toezicht:
De heer P. Waterman

Lid Raad van Toezicht:
De heer P. van der Wijk

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen Bestuursverslag 2020

Concern Elker Jeugdhulp & onderwijs
Postbus 274
9700 AG Groningen
www.elker.nl

elker

Jeugdhulp
& onderwijs

Jaarrekening 2020

Jaarstukken 2020

**Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen
te GRONINGEN**

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen maakt onderdeel uit van
Stichting Combinatie Elker/Poortje

elker

Jeugdhulp
& onderwijs

INHOUDSOPGAVE

4.1	Jaarrekening 2020	
4.1.1	Balans per 31 december 2020	55
4.1.2	Resultatenrekening over 2020	56
4.1.3	Kasstroomoverzicht over 2020	57
4.1.4	Algemene toelichting & grondslagen van waardering en resultaatbepaling	58
4.1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2020	67
4.1.6	Toelichting op de resultatenrekening over 2020	77
4.1.7	Gesegmenteerde balans 2020 onderwijs	81
4.1.8	Gesegmenteerde resultatenrekening 2020	82
4.1.9	WNT-verantwoording 2020	89
4.1.10	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	92
4.1.11	Resultaatbestemming	92
4.1.12	Gebeurtenissen na balansdatum	92
4.1.13	Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	92
4.2	Overige gegevens	
4.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	94
4.2.2	Nevenvestigingen	94
4.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	94
	Bijlagen	
	Bijlage A Corona-compensatie 2020	99

4.1 JAARREKENING

Het Poortje Jeugdinrichtingen bestaat uit:

- # Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI**
- # Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding**
- # Wilster JeugdzorgPlus**

4.1 JAARREKENING

4.1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2020 (na resultaatbestemming)

	Ref.	31-12-2020 €	31-12-2019 €
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	3.036.374	3.841.386
Vlottende activa			
Debiteuren en overige vorderingen	2	3.203.063	3.836.106
Liquide middelen	3	4.433.410	3.243.116
Totaal vlottende activa		7.636.473	7.079.223
Totaal activa		<u>10.672.847</u>	<u>10.920.609</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	4	454	454
Algemene reserve		-194.786	1.867.975
Bestemmingsreserves		2.438.875	2.356.803
Bestemmingsfondsen		668.895	557.869
Totaal eigen vermogen		2.913.438	4.783.101
Voorzieningen			
	5	373.934	890.584
Kortlopende schulden			
Overige kortlopende schulden	6	7.385.475	5.246.924
Totaal passiva		<u>10.672.847</u>	<u>10.920.609</u>

4.1.2 RESULTATENREKENING OVER 2020

	Ref.	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
OPBRENGSTEN:				
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	7	5.523.083	4.926.966	7.704.439
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	8	14.687.441	16.749.197	16.732.343
Overige bedrijfsopbrengsten	9	296.402	50.000	44.614
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>20.506.926</u>	<u>21.726.163</u>	<u>24.481.396</u>
LASTEN:				
Personeelskosten	10	16.980.061	18.893.589	20.741.010
Afschrijvingen op vaste activa	11	610.682	663.075	628.542
Overige bedrijfskosten	12	4.782.350	5.673.361	3.975.379
Som der bedrijfslasten		<u>22.373.093</u>	<u>25.230.025</u>	<u>25.344.931</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		-1.866.167	-3.503.861	-863.534
Financiële baten en lasten	13	-3.496	-4.920	-4.135
RESULTAAT		<u><u>-1.869.662</u></u>	<u><u>-3.508.781</u></u>	<u><u>-867.670</u></u>

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2020 €	2019 €
Toevoeging (+) / onttrekking (-):		
Algemene reserve	-1.828.509	-1.213.069
Bestemmingsreserve - Ministerie Veiligheid & Justitie	0	-17.062
Bestemmingsfonds - Ministerie Veiligheid & Justitie	0	147.573
Bestemmingsreserve - Ministerie van OCW	-41.153	214.888
	<u><u>-1.869.662</u></u>	<u><u>-867.670</u></u>

4.1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

	Ref	Over		Over	
		2020		2019	
		€	€	€	€
Bedrijfsresultaat			-1.866.167		-863.534
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen exclusief boekresultaten	1	597.483		628.542	
- mutaties voorzieningen	5	-516.650		-334.768	
			80.833		293.774
Veranderingen in vlottende middelen:					
- vorderingen	2	633.044		-1.227.262	
- kortlopende schulden (excl.schulden aan kredietinstellingen)	6	2.513.316		-1.254.185	
			3.146.360		-2.481.447
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			1.361.026		-3.051.208
Betaalde interest	13	-3.496		-4.135	
			-3.496		-4.135
Kasstroom uit operationele activiteiten			1.357.531		-3.055.343
Investeringen materiële vaste activa	1	-167.237		-226.291	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0		0	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			-167.237		-226.291
Aflossing langlopende schulden		0		0	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			0		0
Mutatie geldmiddelen			1.190.294		-3.281.634
Stand geldmiddelen per 1 januari		3.243.116		6.524.750	
Stand geldmiddelen per 31 december		4.433.410		3.243.116	
Mutatie geldmiddelen	3		1.190.294		-3.281.634

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen is statutair gevestigd te Groningen (KvK 41009061) en heeft haar (hoofd)vestiging op Hoogeweg 9-9A te Groningen, de stichting maakt onderdeel uit van Stichting Combinatie Elker/Poortje (KvK 59576421).

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft als doel het bevorderen van doelmatige en cliëntgerichte (jeugd)zorg, hulpverlening en/of onderwijs, afgestemd op de reële behoefte van de jongeren van de dochterstichtingen.

De bestuurlijke fusie heeft in 2014 plaatsgevonden middels een personele unie van Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. Naast stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen maken de volgende dochterstichtingen onderdeel uit van Stichting Combinatie Elker/Poortje:

- Stichting Elker te Groningen
- Stichting Viyuna te Groningen

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2020, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2020.

Presentatie en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de regeling Jeugdwet (RJ655). De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaten zijn gebaseerd op historische kosten en zijn hiermee ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Continuïteitsveronderstelling

Binnen Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (hierna Stichting HPJ), alsmede moederstichting Stichting Combinatie Elker/Poortje (hierna Stichting CEP) is gedurende de afgelopen jaren sprake van negatieve exploitatieresultaten en een afnemende liquiditeit, die in de jaarrekening over 2020, net als over 2019, duiden op gebeurtenissen of omstandigheden inzake een onzekerheid van materieel belang die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven.

De materiële onzekerheden vinden hun oorsprong in:

- Een hoge kostenbasis voornamelijk door hoge personeelskosten (een ondersteuningsapparaat dat niet is aangepast naar de afnemende omvang van de organisatie en relatief hoge kosten voor extern ingehuurd personeel);
- Een fors lager dan begrote productiviteit en een hoog ziekteverzuim;
- Relatief hoge huisvestingskosten veroorzaakt door onderbezetting door afbouw van capaciteit en dientengevolge substantiële leegstand;
- Een afname van het aantal geplaatste jeugdigen vanwege de landelijke transitie Jeugdzorg, wat zorgt voor een structureel lagere bezetting en daarmee voor (personele) overcapaciteit in de organisatie;
- Terugloop in het aantal jeugdigen betekent tevens een terugloop in leerlingen op het niveau van Portalis (HPJ).

Naast bovengenoemde negatieve operationele resultaten kunnen de volgende zaken effect hebben op de liquiditeit van de stichting:

- Er is sprake van beklemming van een deel van de liquide middelen, omdat deze middelen slechts mogen worden aangewend voor activiteiten gefinancierd door de ministeries van OC&W en JenV, danwel dienen te worden terugbetaald aan de ministeries van OC&W en JenV.
- De stichting heeft geen rekening-courantfaciliteiten ter beschikking.

Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022

In het licht van de hierboven beschreven situatie is in het najaar van 2020 door een extern bureau onderzocht op welke vlakken Stichting CEP (en haar dochterstichtingen) besparingen dienen door te voeren. Uit deze analyse, alsmede uit intern uitgevoerd onderzoek, is het Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022 opgesteld.

In dit herstelplan zijn de volgende acties opgenomen:

- Het reduceren van personeelskosten (eigen formatie in fte, ziekteverzuim en personeel niet in loondienst) en materiële kosten voor alle organisatieonderdelen;
- Het realiseren van een productiviteit (ten minste 65%) voor de ambulante zorgverleners;
- Het verbeteren van de uitnutting van de afgegeven beschikkingen voor te leveren zorg;
- Het verkrijgen van (incidentele en structurele) subsidies ter verbetering van de exploitatieresultaten;
- De verkoop van units 1 en 2 van het pand aan de Hoogeweg 9;
- Het samenvoegen van JeugdzorgPlus- en Kort Verblijf Justitiële Jeugd-activiteiten op één locatie aan de Hoogeweg 9.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Realisatie van acties vanuit het herstelplan

Per de datum van deze jaarrekening heeft een aantal derde partijen reeds toezeggingen gedaan die bijdragen aan de continuïteit van Stichting HPJ en Stichting CEP, waarmee de volgende taakstellingen zijn gerealiseerd:

- Toekenning en ontvangst ad € 1,3 miljoen uit hoofde van de Regeling specifieke uitkering voor activiteiten vastgoedtransitie gesloten jeugdhulp 2020 ten behoeve van de verbouw en inrichting van de nieuwe combinatielocatie;
- Toezegging en ontvangst van een overbruggingslening ad € 1,1 miljoen vanuit het ministerie van VWS c.q. de Jeugddautoriteit tot en met december 2021;
- Gegarandeerde verkoopopbrengst van units 1 en 2 van het pand aan de Hoogeweg door de gemeente Groningen;
- Overdracht van de Justitiële Jeugdinrichting te Veenhuizen aan de Dienst Justitiële Inrichtingen per 18 december 2020, inclusief overname van de inventaris tegen boekwaarde. Daarnaast zal afrekening van het eigen vermogen en de schuldpositie van het segment Juvaïd met het ministerie van Justitie en Veiligheid medio 2021 plaatsvinden;
- Indexatie van de tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten met terugwerkende kracht over de jaren 2019 en 2020;
- Compensatie voor gedeelde opbrengsten en gemaakte meerkosten uit hoofde van Covid-19 over 2020.

Te realiseren acties

Het Herstelplan 'Huis op Orde' 2021 – 2022 heeft als basis gediend voor de begroting 2021, welke in april 2021 goedgekeurd is door de raad van toezicht. De eerste acties binnen dit plan zijn inmiddels in gang gezet. Per de datum van deze jaarrekening zijn de effecten van de te realiseren interne maatregelen, zoals de kostenbesparingen op personele en materiële lasten alsmede de beoogde verhoging van de productiviteit, het terugdringen van het ziekteverzuim en de effectievere uitnutting van de zorgbeschikkingen, nog niet gerealiseerd. Deze taakstellingen, tezamen met de herevaluatie van de tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten zijn essentieel om te komen tot een financieel gezonde bedrijfsvoering. Op dit moment is nog niet duidelijk of en in welke mate, na realisatie van bovengenoemde taakstellingen, de afgesproken tarieven voor de JeugdzorgPlus-activiteiten voldoende dekkend zullen zijn.

Daarnaast geldt dat, met name op het niveau van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen de nodige stappen gezet dienen te worden op het gebied van kwaliteitsmaatregelen en het realiseren van een passende personele bezetting.

Conclusie

Op basis van voorgaande concludeert de Raad van Bestuur van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen dat het herstelplan realistisch en haalbaar is. Hierbij wordt opgemerkt dat de afhankelijkheid van derden, ten opzichte van de jaarrekening van 2019, is afgenomen. Op grond van de door derden gedane toezeggingen en de veronderstelde haalbaarheid van de acties achten wij het aanvaardbaar om de jaarrekening op te stellen op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Fouterstel, schattingswijzigingen en stelselwijzigen

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijking met de begroting

De in de jaarrekening opgenomen begrotingscijfers zijn gebaseerd op de door de Raad van Bestuur vastgestelde en door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2020.

De cijfers voor 2019 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2020 mogelijk te maken. Deze herrubriceringen betreffen: verschuivingen binnen de kortlopende schulden en personeelskosten.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De waarderingsgrondslagen van de voorzieningen en de materiële vaste activa zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen. Deze schattingen en veronderstellingen zijn nader toegelicht in de waarderingsgrondslagen op de balansposten in de jaarrekening.

Verbonden rechtspersonen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de instelling. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de instelling en haar bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Van deze transactie wordt de aard en de omvang van deze transactie en andere informatie die nodig is van het verschaffen van het inzicht toegelicht.

4.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, de resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hieraan niet voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt als het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen bergen en het omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van de resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat activa worden opgenomen waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Door het Ministerie van Justitie en Veiligheid goedgekeurde vaste activa worden gewaardeerd tegen de laagste van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en het goedgekeurde investeringsbedrag onder aftrek van de ontvangen investeringssubsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten.

Voor de vaste activa waarvoor in de bekostigingssystematiek geen substitutievrijheid bestaat binnen het verkregen budget, is de afschrijvingsperiode gelijk aan de in de bekostigingssystematiek voorgeschreven afschrijvingstermijnen.

Voor die vaste activa waarvoor binnen de bekostigingssystematiek of de verkregen subsidie substitutievrijheid bestaat, zijn de afschrijvingstermijnen gebaseerd op de geschatte toekomstige gebruiksduur.

Overige vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen. De vervaardigingsprijs bestaat uit de aanschaffingskosten van grond- en hulpstoffen en kosten die rechtstreeks toerekenbaar zijn aan de vervaardiging inclusief installatiekosten. Rentelasten gedurende de bouw worden niet geactiveerd.

De afschrijvingstermijnen van materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

In het geval dat belangrijke bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven als het actief klaar is voor het beoogde gebruik. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling (onderhanden werk) en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt tot aan de ingebruikname niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages (in procenten van de aanschafwaarde minus eventuele restwaarde) worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 0-16,6%.
- Machines en installaties: 10-12,5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting: 10-25%.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Bijzondere waardeverminderingen vaste activa

Het Poortje beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Stichting Het Poortje heeft de realiseerbare directe opbrengstwaarde bij verkoop en de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, en vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2020.

De realiseerbare directe opbrengstwaarden van vaste activa waarvan het voornemen bestaat deze te verkopen zijn ontleend aan taxaties door onafhankelijke externe taxateurs, uitgaande van verkoop in lege staat en kosten koper.

In 2020 is er geen sprake van indicaties voor bijzondere waardevermindering.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in aandelen en obligaties, handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: handels- en overige vorderingen, liquide middelen, kortlopende schulden, nog te betalen posten en overige financiële verplichtingen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten) en er wordt geen handelsportefeuille aangehouden.

Financiële activa en financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment dat contractuele rechten of verplichtingen ten aanzien van dat financiële instrument ontstaan.

Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot de positie aan een derde zijn overgedragen.

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als de instelling beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om het financiële actief en de financiële verplichting gesaldeerd af te wikkelen en de instelling het stellige voornemen heeft om het saldo als zodanig netto of simultaan af te wikkelen. Als sprake is van een overdracht van een financieel actief wat niet voor verwijdering uit de balans in aanmerking komt, wordt het overgedragen actief en de daarmee samenhangende verplichting niet gesaldeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen. De effectieve rente en eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen worden direct in de resultatenrekening verwerkt.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Bij de bepaling van deze voorziening wordt de statische methode gehanteerd.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Eigen vermogen

Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigenvermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen. Financiële instrumenten die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als een financiële verplichting, worden gepresenteerd onder schulden. Rente, dividenden, baten en lasten met betrekking tot deze financiële instrumenten worden in de resultatenrekening verantwoord als kosten of opbrengsten.

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Kapitaal, Algemene reserve, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van de Stichting ingebrachte kapitaal.

Algemene reserve

Onder Algemene reserve is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de Stichting vrij kunnen beschikken.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de Stichting een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan. De bestemmingsreserve van het Ministerie van OCW is voor Stichting Het Poortje vrij om naar eigen inzicht aan te wenden zolang het maar onderwijsgerelateerd is. De bestemmingsreserve van het Ministerie van Justitie en Veiligheid was negatief. De negatieve bestemmingsreserve van het Ministerie van Justitie is per 1 januari 2020 ten laste van de algemene reserve gebracht zodat het vermogen in overeenstemming is met het eigen vermogen volgens de A-Staten per 31 december 2019.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht.

Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden op balansdatum gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen in het betreffende boekjaar en naar volgende jaren af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijds waarde van te verwaarlozen betekenis is. Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening Jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de Cao Jeugdzorg, een blijfkansberekening per leeftijdsjaar en jubileumleeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0% (dit betreft de benadering van de marktrente gebaseerd op een 10 jaars staatslening per ultimo boekjaar).

Voor de voorziening jubileumverplichtingen van segment Portalis wordt rekening gehouden met de CAO PO en een disconteringsvoet van 1%.

Voorziening Vitaliteit en Garantie

Tot en met 2019 vertegenwoordigt deze voorziening de contante waarde van het vanwege de Cao Jeugdzorg uit te keren vitaliteitsbudget aan medewerkers vanaf de maand waarin medewerker 10 jaar jonger is dan de voor hem op dat moment geldende AOW-leeftijd. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, de uitstroomkans en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0% per jaar (dit betreft de benadering van de marktrente gebaseerd op een 10 jaars staatslening per ultimo boekjaar). Daarnaast bevat deze voorziening de contante waarde van het vanwege de cao uit te keren garantieverlof aan medewerkers die 55 jaar of ouder zijn of 55 jaar worden, geboren zijn vóór 1-1-1961, vóór 1-1-2006 in dienst waren van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van de Cao Jeugdzorg. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, de uitstroomkans en leeftijd en is contant gemaakt tegen een percentage van 0% per jaar (dit betreft de benadering van de marktrente gebaseerd op een 10 jaars staatslening per ultimo boekjaar).

Wij verwijzen naar de toelichting op de balans voor een nadere toelichting op deze voorziening.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Voorziening Langdurig zieken

Onder deze voorziening worden begrepen de kosten inzake het eigen risico van twee jaren loondoorbetaling, conform de Cao Jeugdzorg en eventuele frictiekosten met betrekking tot langdurig ziekteverzuim en te betalen transitievergoedingen. Langdurige ziekte is vastgesteld op basis van de op moment van balansdatum bekende ziektegevallen, die naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te kunnen verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. Op basis van ziektehistorie en rapportages van de Arbodienst wordt door het management een inschatting gemaakt van het hiervoor genoemde. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0% (dit betreft de benadering van de marktrente gebaseerd op een 10 jaars staatslening per ultimo boekjaar).

In de berekening is rekening gehouden met loondoorbetaling tot maximaal 2 jaar na de eerste ziekte dag, waarbij na 1 jaar ziekte 70% van het salaris wordt doorbetaald. Bij re-integratie voor een deel van de contracturen wordt 85% van het salaris doorbetaald. Na 2 jaar vervalt de loondoorbetalingsverplichting. Medewerker krijgt mogelijk vanaf dit moment een WIA-uitkering. De loonkosten in de berekening zijn inclusief sociale lasten en pensioenen.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoeslag (ORT) over gewerkte uren krijgen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantieverlof. De voorziening ORT verplichting betreft de inschatting van de kosten van de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016. De voorziening is gebaseerd op de contante waarde, de gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0% (dit betreft de benadering van de marktrente gebaseerd op een 10 jaars staatslening per ultimo boekjaar). Vanaf 2021 kan er geen aanspraak meer worden gemaakt, daarom is de voorziening per ultimo 2020 vrijgevallen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De aflossingsverplichtingen voor het komende jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

4.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn. Baten waaronder nagekomen budgetaanpassingen en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Onder opbrengsten Jeugdwet worden de baten verantwoord uit hoofde van geleverde prestaties op het gebied van verleende jeugdzorg. Als realisatiemoment geldt het moment waarop de betreffende prestaties zijn gerealiseerd en op grond van de geldende voorschriften of richtlijnen gedeclareerd kunnen worden bij de opdrachtgever. Tot de opbrengsten jeugdwet worden tevens gerekend mutaties in onderhanden zorgtrajecten met betrekking tot jeugdzorg.

Als gevolg van de decentralisatie is er vanaf 2015 sprake van een bepaalde mate van omzetonzekerheid voor de Jeugdwet omzet. Overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid heeft hierbij continuïteit van zorgverlening voorop gestaan. Dit heeft gevolgen die leiden tot inherente onzekerheden en schattingsrisico's in deze omzet, die naar beste wensen zijn geschat door de Raad van Bestuur, maar die tot nagekomen effecten kunnen leiden in het volgende jaar. Hieraan ligt een aantal zaken ten grondslag, waaronder het feit dat per gemeente andere producten zijn afgesproken en separate voorwaarden gelden (tijdige aanwezigheid van een geldige beschikking, woonplaatsbeginsel, feitelijke zorglevering, zelfindicatie door medewerkers, e.d.).

Subsidies jeugdzorg (exclusief WMO en Jeugdwet)

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de resultatenrekening van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gederfd of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen. Uitzondering hierop betreft de aanbouwsubsidie in verband met de sluiting van Juvaïd. Deze vooruitontvangen subsidie is opgenomen op de balans en de gemaakte kosten in verband de sluiting worden hierop in mindering gebracht.

In de jaarrekening is de Bonus zorgprofessionals COVID-19 verwerkt als exploitatiesubsidie. In de toelichting onder de personele lasten en de subsidieopbrengsten worden deze nader toegelicht.

Subsidieregeling

Bij het opstellen van de jaarrekening en verantwoording is rekening gehouden met de aanwijzingen van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en met de aanwijzingen zoals aangegeven in RJ 660.403, de toelichtende brochure bij de richtlijn Jaarverslag Onderwijs en de aanvullende afspraken met betrekking tot het onderwijscomponent in de jaarverslaggeving in de brief 389858 d.d. 25 april 2012.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen worden verdeeld in opbrengsten voor het leveren van goederen en opbrengsten voor het leveren van diensten. Overige bedrijfsopbrengsten worden opgenomen tegen reële waarde.

Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot het eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden verantwoord naar rato van de geleverde prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan balansdatum in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten.

In de overige bedrijfsopbrengsten worden onder meer de vergoedingen voor uitgeleend personeel, verhuur van onroerend goed en voor het leveren van diensten opgenomen.

Personeelskosten

Periodiek betaalbare beloningen

Onder personeelskosten zijn begrepen de in het boekjaar bestede salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten, onderaannemers, reis- en verblijfskosten en overige personeelskosten verminderd met de ontvangen bedragen voor zwangerschapsverloven. Lonen en salarissen en andere personeelslasten worden verantwoord in de periode waarin personeel op grond van de arbeidsvoorwaarden het recht op beloning verkrijgt. Sociale lasten worden toegerekend aan dezelfde periode als de lonen en salarissen waaraan deze sociale lasten direct kunnen worden toegerekend.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Personeelslasten

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Op balansdatum wordt hiertoe een verplichting opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting per balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomst). Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoeding) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van het ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de organisatie zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een voorziening. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds het Pensioenfonds Zorg en Welzijn en voor het segment onderwijs van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen via het ABP. De Stichting betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Uiterlijk op 31 december 2029 moet de dekkingsgraad van Pensioenfonds Zorg en Welzijn minimaal 124,4% zijn. Om dit te kunnen realiseren is er een herstelplan opgesteld waarin is bepaald dat in 2020 de premies met 2%-punt zullen stijgen en de pensioenen voorlopig niet volledig zullen worden geïndexeerd. Voor het ABP geldt dat uiterlijk op 31 december 2030 de dekkingsgraad moet uitkomen op 125,8%. Om dit te kunnen realiseren hebben ook zij een herstelplan opgesteld waarin is bepaald dat voorlopig de pensioenen niet zullen worden geïndexeerd. Op 31 december 2020 was de beleidsdekkingsgraad van het Pensioenfonds Zorg en Welzijn 88,3% en van het ABP 93,4%.

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur worden de toekomstige afschrijvingen hierop aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn verantwoord onder de afschrijvingen vaste activa.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden gewaardeerd tegen historische kosten en uitgesplitst naar huisvestingskosten, verzorgingskosten en overige bedrijfskosten en worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen die als onderdeel van de berekening van de effectieve rente worden meegenomen.

4.1.4 ALGEMENE TOELICHTING & GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Leasing

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend, en niet zozeer de juridische vorm. Als de Stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

4.1.4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening wordt overeenkomstig de jaarverslaggeving 'Richtlijn 655 Zorginstellingen' en de subsidievoorschriften van de Ministeries van Justitie en Veiligheid en Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen de volgende segmentatie in de resultatenrekening gemaakt:

Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI (Ministerie van Justitie en Veiligheid)

Segment 2: Portalis Onderwijs en arbeidstoeleiding (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en gemeenten)

Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, provincies en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten)

Bij de verdeling van de resultatenrekening per segment is aangesloten op de activiteiten per subsidieverstrekker. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

* De eerste doorbelasting van de indirecte kosten vanuit Stichting Combinatie Elker/Poortje vindt plaats naar drie stichtingen op basis van uitgangspunten in de begroting (omzet).

* Voor de kosten die worden doorbelast aan Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen vindt een nadere segmentering plaats naar de bovengenoemde segmenten.

* Voor het segment Onderwijs vindt de toerekening van indirecte kosten plaats op basis van werkelijke kosten op vooraf afgesproken niveau conform begroting;

* De overige indirecte kosten worden door middel van een algemene verdeelsleutel toegerekend aan segmenten Justitiële Jeugdzorg (37,5%) en Jeugdzorg en JeugdzorgPlus (62,5%)

De verdeelsleutels zijn gebaseerd op de uitgangspunten van de begroting en de bestendige gedragslijn met betrekking tot indirecte kostenverdeling.

4.1.4.5 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

4.1.4.6 Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

4.1.4.7 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

De bezoldiging van (gewezen) bestuurders en (gewezen) toezichthouders bevat de totale bezoldiging van Stichting Combinatie Elker/Poortje, waar Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen deel van uitmaakt.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

De specificatie is als volgt :

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	1.902.436	2.144.432
Machines en installaties	729.794	1.056.854
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	404.145	640.100
Totaal materiële vaste activa	3.036.374	3.841.386

Verloop materiële vaste activa 2020

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari	2.144.432	1.056.854	640.100	3.841.386
Bij: investeringen	89.340	0	77.897	167.237
Af: desinvesteringen	-107.914	-176.648	-90.204	-374.766
Af: afschrijvingen	-223.422	-150.412	-223.649	-597.483
Boekwaarde per 31 december	1.902.436	729.794	404.145	3.036.374
Aanschafwaarde	12.626.625	2.198.025	5.228.720	20.053.371
Subsidie	-5.666.205	0	0	-5.666.205
Cumulatieve afschrijvingen	-5.057.984	-1.468.232	-4.824.576	-11.350.791
	1.902.436	729.794	404.145	3.036.374
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 16,6%	10 - 12,5%	10 - 25%	

De activa zijn waar mogelijk toegewezen aan de te onderscheiden segmenten. Om aan te sluiten bij de subsidievoorwaarden van de ministeries.

Er zijn echter activa die niet verdeeld kunnen worden. Deze zijn verantwoord onder de noemer Het Poortje Algemeen.

Segment Het Poortje Algemeen	176.897	43.743	85.193	305.833
Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI	0	0	0	0
Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding	28.614	184.678	153.647	366.938
Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus	1.696.926	501.373	165.305	2.363.604
	1.902.436	729.794	404.145	3.036.374

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Segment Het Poortje Algemeen

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari	200.696	59.897	219.284	479.878
Bij: investeringen	0	0	4.248	4.248
Af: afschrijvingen	-23.800	-16.153	-138.340	-178.293
Boekwaarde per 31 december	176.897	43.744	85.192	305.833
Aanschafwaarde	353.682	517.421	2.584.595	3.455.698
Cumulatieve afschrijvingen	-176.785	-473.677	-2.499.404	-3.149.866
	176.897	43.744	85.192	305.833
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 16,7%	10%	12,5 - 25%	

Toelichting:

De afschrijvingskosten uit deze materiële vaste activa maken deel uit van de indirecte materiële kosten, die worden toegerekend aan de bedrijfssegmenten van Juvaïd en Wilster. Zie ook de grondslagen van segmentering 4.1.4.4.

Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJJ

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting €	Totaal €
Boekwaarde per 1 januari	119.386	205.455	120.380	445.221
Bij: investeringen	0	0	-4.249	-4.249
Af: afschrijvingen	-11.472	-28.807	-25.926	-66.205
Af: desinvesteringen	-107.914	-176.648	-90.205	-374.767
Boekwaarde per 31 december	0	0	0	0
Aanschafwaarde	0	0	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
	0	0	0	0
Gehanteerde afschrijvingspercentages	4 - 16,6%	10,0%	10 - 25%	

Toelichting:

In verband met de sluiting van Juvaïd zijn alle activa tegen boekwaarde overgedragen aan Ministerie van Justitie en Veiligheid, met uitzondering van de tandartsapparatuur, dit is verkocht aan een derde.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	31.575	210.031	103.558	345.165
Bij: investeringen	0	0	77.897	77.897
Af: afschrijvingen	-2.962	-25.354	-27.808	-56.124
Boekwaarde per 31 december	28.614	184.677	153.647	366.938
Aanschafwaarde	176.466	253.540	843.387	1.273.393
Cumulatieve afschrijvingen	-147.852	-68.863	-689.740	-906.455
	28.614	184.677	153.647	366.938
Gehanteerde afschrijvingspercentages	1,7%	10,0%	10 - 25%	

Toelichting:

De investeringen betreffen de aanschaf van onderwijsleermiddelen en digibords.

Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs-middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.792.775	581.471	196.879	2.571.125
Bij: investeringen	89.340	0	0	89.340
Af: afschrijvingen	-185.189	-80.098	-31.574	-296.861
Boekwaarde per 31 december	1.696.926	501.373	165.305	2.363.604
Aanschafwaarde	12.096.477	1.427.065	1.800.737	15.324.279
Cumulatieve afschrijvingen	-4.733.347	-925.692	-1.635.432	-7.294.471
	1.696.926	501.373	165.305	2.363.604
Gehanteerde afschrijvingspercentages	0 - 16,6%	10 - 12,5%	10 - 25%	

Toelichting:

Het bouwterrein, gelegen aan de Hoogeweg 9 te Groningen, is kadastraal bekend bij de gemeente Groningen als sectie A nrs. 2090, 1799, 1355 en 1800 en is belast met een hypothecaire inschrijving ad. € 20.134.099 verleend aan de Staat der Nederlanden voortvloeiend uit verplichtingen uit de ontvangen bouwsubsidies in verband met de nieuwbouw en inrichting. Perceel nr. 1800 is hierin voorbelast met een eerste hypothecaire inschrijving ad f 6.000.000 (€ 2.722.681), verleend aan de Postbank NV als zekerheid voor de ontvangen lening. Tevens is het voorbelast met een tweede hypothecaire inschrijving groot f 7.418.848 (€ 3.366.526), verleend aan de Staat der Nederlanden ten behoeve van de verplichtingen voortvloeiend uit de ontvangen bouwsubsidies in verband met de nieuwbouw en inrichting.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

2. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt :

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Vorderingen op debiteuren	1.047.071	1.004.408
<i>Vorderingen op groepsmaatschappijen:</i>		
Stichting Elker	244.333	308.363
Stichting Viyuna	7.423	47.959
<i>Vorderingen uit hoofde van subsidies:</i>		
Ministerie van Justitie en Veiligheid inzake ESF	217.921	312.592
Ministerie van OCW	186.064	176.599
RIGG	41.814	836.383
Friese gemeenten / Jeugdhulp Friesland	182.124	0
Buitenregionale gemeenten	0	124.094
Gemeente Groningen	157.331	168.150
<i>Overige vorderingen:</i>		
Nog te factureren zorgtrajecten	427.268	546.475
Overige vorderingen	573.010	255.177
Te vorderen ziektekosten jeugdigen	3.212	583
<i>Vooruitbetaalde bedragen:</i>		
Overige vooruitbetaalde bedragen	96.140	44.448
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	19.350	10.876
Totaal Debiteuren en overige vorderingen	3.203.063	3.836.106

Toelichting vorderingen uit hoofde van subsidies

	Subsidiejaar	Stadium van vaststelling	31-12-2020	31-12-2019
			€	€
Ministerie van Justitie en Veiligheid inzake ESF				
ESF Subsidie	2018	Voorlopig vastgesteld	0	160.000
ESF Subsidie	2019	Onderhanden	152.592	152.592
ESF Subsidie	2020	Onderhanden	65.329	0
			217.921	312.592

De exploitatiesubsidie ad € 65.329 wordt toegekend in verband met ESF Re-integratie DJI. De verantwoorde ESF subsidies zijn schattingen naar beste inzicht gedaan op basis van ervaringen uit het verleden ten aanzien van controlecorrecties en de uiteindelijke definitieve vaststelling van de ingediende eindverantwoording. Normaliter worden ESF subsidies pas na 2 jaar ontvangen waardoor € 65.329 van de vordering op het ministerie van Justitie en Veiligheid een langdurig karakter heeft. In 2020 is een bedrag van € 183.982 ontvangen, welke voor € 160.000 in 2018 ten gunste van de resultatenrekening is gekomen. Het verschil ad € 23.982 is ten gunste gebracht van de omzet. De ESF subsidie van 2018 is voorlopig vastgesteld en dient nog door de Auditdienst Rijk (ADR) te worden gecontroleerd. Onder de overige vorderingen is een bedrag van € 78.198 aan nog te ontvangen loon- en prijscompensatie 2020 van het RIGG opgenomen.

Ministerie van OCW

Instellingssubsidie	2019-2020	Afgerekend	0	176.599
Instellingssubsidie	2020-2021	Onderhanden	186.064	0
			186.064	176.599

De instellingssubsidie is ontleend aan de van Dienst Uitvoering Onderwijs ontvangen 'jaaroverzicht betalingen instellingen 2020'. In dit betalingsoverzicht wordt de bekostiging van zowel jaarsubsidies als schooljaarsubsidies afgerekend.

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

ACTIVA

2. Debiteuren en overige vorderingen

Gemeenten

RIGG	41.814	836.383
Buitenregionale gemeenten	0	124.094
Gemeente Groningen	157.331	168.150
Friese gemeenten / Jeugdhulp Friesland	182.124	0
	<u>381.269</u>	<u>1.128.628</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 20.000 (2019 € 7.991). De debiteuren zijn ten tijde van de publicatie van de jaarrekening op een bedrag van € 291.844 na volledig afgelopen.

De resterende looptijd van de vorderingen is korter dan 1 jaar, afgezien van ESF subsidie wat doorgaans twee jaar later wordt afgerekend. Per ultimo 2020 staan de jaren 2019 en 2020 open en is 2018 voorlopig afgerekend.

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt :

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Bankrekeningen	4.416.573	3.236.533
Kassen	16.837	6.584
Totaal liquide middelen	<u>4.433.410</u>	<u>3.243.116</u>

Toelichting:

De liquide middelen staan ter vrije besteding van Het Poortje Jeugdinrichtingen. Het saldo staat hoofdzakelijk uit bij de Schatbankierfaciliteit van het Ministerie van Financiën.

Daarnaast beschikt Het Poortje Jeugdinrichtingen over een kredietlimiet (intraday) van € 2.000.000 bij een kredietinstelling.

Hierover is voor de kredietinstelling geen zekerheid aanwezig, echter het stelsel van het Ministerie van Financiën, schatkistpapieren, is hierop van toepassing.

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-12-2020</u>	<u>31-12-2019</u>
	€	€
Kapitaal	454	454
Algemene reserve	-194.786	1.867.975
Bestemmingsreserve (min van OCW)	2.438.875	2.480.028
Bestemmingsreserve (min van J&V)	0	-123.225
Bestemmingsfondsen	668.895	557.869
Totaal eigen vermogen	<u>2.913.438</u>	<u>4.783.101</u>

Het verloop 2020 is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-20</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-20</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	454	0	0	454
Algemene reserve	1.867.975	-1.828.509	-234.251	-194.786
Bestemmingsreserve - Ministerie van OCW	2.480.028	-41.153	0	2.438.875
Bestemmingsreserve - Ministerie van Justitie en Veiligheid	-123.225	0	123.225	0
Bestemmingsfondsen - Ministerie van Justitie en Veiligheid	557.869	0	111.026	668.895
Totaal eigen vermogen	<u>4.783.101</u>	<u>-1.869.662</u>	<u>0</u>	<u>2.913.438</u>

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Het verloop 2019 is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-19	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-19
	€	€	€	€
Kapitaal	454	0	0	454
Algemene reserve	3.081.044	-1.213.069	0	1.867.975
Bestemmingsreserve - Ministerie van OCW	2.265.140	214.888	0	2.480.028
Bestemmingsreserve - Ministerie van Justitie en Veiligheid	-215.409	-17.062	109.246	-123.225
Bestemmingsfonds - Ministerie van Justitie en Veiligheid	519.542	147.573	-109.246	557.869
Totaal eigen vermogen	<u>5.650.771</u>	<u>-867.670</u>	<u>0</u>	<u>4.783.101</u>

Algemene reserve

In het kader van de transitie en overgang van de jeugdzorg per 1 januari 2015 is de bestemmingsreserve en het bestemmingsfonds van Ministerie van VWS via een overige mutatie overgeheveld naar de algemene reserve. Vanaf 2015 wordt het resultaat van segment Wilster via de resultaatbestemming toegevoegd danwel onttrokken aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve Ministerie van OCW

De mutatie van de bestemmingsreserve van Ministerie van OCW betreft het resultaat van het segment Portalis. De bestemmingsreserve kan aangewend worden voor de exploitatie van de school.

Bestemmingsreserve en bestemmingsfonds Ministerie van Justitie en Veiligheid

Op 18 december 2020 is de JJI in Veenhuizen gesloten. Per 1 januari 2021 is de formele subsidierelatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid beëindigd. De negatieve bestemmingsreserve, ontstaan als gevolg van niet subsidiabele kosten, is naar nihil geboekt ten laste van de algemene reserve.

Het saldo van het bestemmingsfonds per 1 januari 2020 is in overeenstemming gebracht met de stand van de egaliseringsreserve volgens de A-Staten per die datum. Het resultaat van het segment Juvaïd over 2020 is vooralsnog op de balans gepassiveerd in afwachting van de uitkomsten van het overleg met het Ministerie over de finale afrekening van Juvaïd. Zie voor een verdere toelichting de 'Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen'.

5. Voorzieningen

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-1-2020	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	196.900	26.795	20.751	33.589	169.355
Voorziening vitaliteit en garantie	203.087	0	41.597	161.490	0
Voorziening langdurig zieken	428.597	76.894	289.705	11.207	204.579
Voorziening onregelmatigheidstoelag	62.000	0	0	62.000	0
	<u>890.584</u>	<u>103.689</u>	<u>352.053</u>	<u>268.286</u>	<u>373.934</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-12-2020
	€
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	212.018
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar en < 5 jaar)	39.192
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jaar)	122.724

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

PASSIVA

5. Voorzieningen

Voorziening jubileumuitkeringen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op de verplichtingen op basis van de cao, een blijfkanberekening per leeftijdjaar en jubileumleeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 0%.

Voorziening vitaliteit en garantie

Tot en met 2019 is de voorziening vitaliteit- en garantie-uren is gevormd vanwege het feit dat management van mening was dat er op basis van de cao Jeugdzorg een mogelijke juridische verplichting bestond om het budget aan garantie- en vitaliteitsuren op enig moment uit te betalen c.q. af te rekenen met de medewerkers.

Op basis van voortschrijdend inzicht, zijnde de interpretatie van de cao Jeugdzorg dat de vitaliteits- en garantie-uren niet gelijkgesteld kunnen worden aan (bijvoorbeeld) een vakantieurenbudget, is management per heden echter van mening dat dit budget een recht is dat jaarlijks wordt opgebouwd en uitgenut, en dat er als zodanig geen verplichting bestaat per balansdatum. Management behandelt deze budgetten ook consistent conform deze interpretatie.

Hiermee vervalt de feitelijke grondslag voor deze voorziening, waarmee het resterende gedeelte van de voorziening vitaliteit en garantie-uren is vrijgevallen ten gunste van de resultatenrekening.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening ziekteverzuim is gevormd voor de kosten van het eigen risico van twee jaren loondoorbetaling, conform de Cao Jeugdzorg en eventuele frictiekosten met betrekking tot langdurig ziekteverzuim en te betalen transitievergoedingen.

Voorziening onregelmatigheidstoeslag

Medewerkers die recht hebben op onregelmatigheidstoeslag (ORT) over gewerkte uren kregen vanaf 2016 het gemiddelde ORT doorbetaald tijdens het vakantie verlof. Op basis van rechterlijke uitspraken over de verplichting tot uitbetaling van ORT gedurende de vakantie voor de periode voor 2016 is een voorziening gevormd voor deze verplichting. In 2020 zijn geen claims binnengekomen en ieder jaar vervalt een kalenderjaar waarop personeel nog aanspraak kon maken op ORT compensatie. Vanaf 2021 kan er geen aanspraak meer worden gemaakt. Daarom is de voorziening vrijgevallen.

Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJJ

	Saldo per 1-1-2020	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	47.173	0	13.584	33.589	0
Voorziening vitaliteit en garantie	33.330	0	9.826	23.504	0
Voorziening langdurig zieken	67.077	0	41.300	0	25.777
Voorziening onregelmatigheidstoeslag	26.334	0	0	26.334	0
	<u>173.914</u>	<u>0</u>	<u>64.710</u>	<u>83.427</u>	<u>25.777</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-12-2020
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	25.777
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar en < 5 jaar)	0
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jaar)	0

Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeileiding

	Saldo per 1-1-2020	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Het verloop is als volgt weer te geven:					
Voorziening jubileumuitkeringen	32.313	6.093	2.394	0	36.012
	<u>32.313</u>	<u>6.093</u>	<u>2.394</u>	<u>0</u>	<u>36.012</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-12-2020
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	3.719
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar en < 5 jaar)	9.379
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jaar)	22.914

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

PASSIVA

5. Voorzieningen

Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-1-2020	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-12-2020
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumuitkeringen	117.414	20.702	4.773	0	133.343
Voorziening vitaliteit en garantie	169.757	0	31.771	137.986	0
Voorziening langdurig zieken	361.521	76.894	248.405	11.207	178.803
Voorziening onregelmatigheidstoelage	35.666	0	0	35.666	0
	<u>684.358</u>	<u>97.596</u>	<u>284.949</u>	<u>184.859</u>	<u>312.146</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moet worden beschouwd:

	31-12-2020
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	182.523
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar en < 5 jaar)	29.813
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jaar)	99.810

6. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt :

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Crediteuren	634.899	1.010.395
<i>Schulden aan groepsmaatschappijen:</i>		
Stichting Combinatie Elker/Poortje	584.560	111.866
Belastingen en sociale premies	1.390.516	876.898
Schulden terzake pensioenen	99.408	149.304
<i>Schulden uit hoofde van subsidies</i>		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	3.577.936	1.160.821
Friese gemeenten	0	489.247
<i>Overige schulden:</i>		
Vakantiegeld	280.955	443.763
Vakantiedagen	168.608	307.802
Te betalen accountantskosten	24.200	34.818
Nog te betalen salarissen	3.215	7.932
Te betalen Huisvestingskosten	3.100	12.000
Te betalen reiskostenvergoeding	0	25.020
Te betalen uitkeringen personeel	138.207	128.612
Nog te betalen bedragen	412.833	390.745
Vooruitontvangen bedragen	67.040	97.700
	<u>7.385.475</u>	<u>5.246.924</u>

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

PASSIVA

6. Overige kortlopende schulden

Toelichting schulden uit hoofde van subsidies

	Subsidiejaar	Stadium van vaststelling		
Ministerie van Justitie en Veiligheid				
Instellingssubsidie	2019	Onderhanden	348.739	348.739
Instellingssubsidie	2020	Onderhanden	2.067.225	812.082
Afbouwsubsidie	2020-2022	Onderhanden	1.037.237	0
Instellingssubsidie	2021	Onderhanden	124.734	0
			<u>3.577.936</u>	<u>1.160.821</u>

Toelichting:

De resterende looptijd van de schulden is korter dan 1 jaar.

De crediteuren zijn ten opzichte van vorig jaar substantieel gedaald. De inkopen van overige kosten vindt voor een groter deel plaats in Stichting Combinatie Elker/Poortje. De belastingen en sociale premies zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar, de oorzaak ligt in de liquiditeitskrapte, waarvoor uitstel van betaling is toegekend door de Belastingdienst. Dit uitstel bedraagt 36 maanden, waarvan een bedrag van € 672.334 een looptijd heeft langer dan één jaar. Het staat Stichting Combinatie Elker/Poortje echter vrij om eerder aan haar betalingsverplichting te voldoen, derhalve is de schuld voor belasting en sociale premies als kortlopend gepresenteerd. De afloop van crediteuren komt tot stand door het betalen van goedgekeurde inkoopfacturen.

Tot slot is de in 2020 ontvangen zorgbonus als schuldpositie opgenomen. De schuld aan de werknemers is voor de loonheffing € 103.200 onder de belastingen en sociale premies verantwoord en voor de salariscomponent € 129.000 als nog te betalen bedragen. De betaling van de zorgbonus aan de medewerkers heeft in 2021 plaatsgevonden. Uitzondering hierop betreffen de medewerkers van Portalis die onder een andere cao vallen, zij hebben geen zorgbonus ontvangen en er is geen schuld voor opgenomen.

In 2019 was er nog sprake van een schuld aan de Friese gemeenten, doordat er naast de berekende tarief- en prijscompensatie over 2019 sprake was van een afkoop over 2018. In 2020 is er een vordering op Friese gemeenten/ Jeugdhulp Friesland opgenomen, betreffende de afwikkeling van de geleverde zorg.

De subsidie van instellingsjaar 2020 betreft het exploitatieresultaat 2020 ad € 2.171.638 dat betrekking heeft op de subsidietoekenning ad € 10.111.735. In afwachting van de finale afrekening met het Ministerie van Justitie en Veiligheid is dit bedrag gepasseiveerd. Het resultaat volgens de resultatenrekening is derhalve nihil. Daarnaast bestaat de post uit per saldo een vordering van € 104.413 omdat de subsidietoekenning nog niet volledig in het boekjaar is ontvangen.

De afbouwsubsidie heeft betrekking op de toekenning van het Ministerie van Justitie en Veiligheid ter dekking van de kosten voor het sluiten van Juvaïd voor een bedrag van maximaal € 2.444.593. De kosten worden in mindering gebracht op deze post. Een deel van de sluitingskosten zal in 2021 worden gemaakt.

De subsidie van instellingsjaar 2021 betreft een subsidie voor het opstarten van de Kleinschalig Voorziening Noord ad € 1.496.813 met een looptijd van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021. Een voorschot van € 124.734 is in december 2020 ontvangen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen**Fiscale eenheid**

Vanaf 1 januari 2014 maken Stichting Combinatie Elker/Poortje te Groningen, Stichting Elker te Groningen en Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen te Groningen deel uit van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting. In 2016 is Stichting Viyuna toegevoegd aan de fiscale eenheid. Op grond van de voegingsvoorwaarden is iedere participant van deze fiscale eenheid hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van deze fiscale eenheid als geheel vanaf 1 januari 2014.

De Stichting heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende contracten en overeenkomsten:

	betaalbaar binnen 1 jaar	betaalbaar 1-5 jaar	betaalbaar na 5 jaar	Totaal 31-12-20
	€	€	€	€
Meerjarige financiële verplichtingen				
Lease auto's	8.015	10.019	0	18.034
Lease koffieautomaten	10.262	30.785	0	41.047
Totaal meerjarige financiële verplichtingen	<u>18.277</u>	<u>40.804</u>	<u>0</u>	<u>59.081</u>

4.1.5 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

PASSIVA

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Afrekening Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI (Ministerie van Justitie en Veiligheid)

Op 18 december 2020 is de JJI in Veenhuizen gesloten. Per 1 januari 2021 is de formele subsidierelatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid beëindigd. Onder voorbehoud van rechten dient er overeenstemming met het Ministerie te worden bereikt over de afrekening van de balansposten die betrekking hebben op deze subsidierelatie i.c. het bestemmingsfonds en de kortlopende schuld waarin het resultaat over 2020 is opgenomen.

VPB-plicht JeugdzorgPlus

Met de invoering van de Jeugdwet in 2015 is de financieringswijze van de jeugdzorg gewijzigd waardoor jeugdzorginstellingen mogelijk geen beroep meer kunnen doen op het zogenoemde 'subsidiebesluit' om buiten de heffing van de vennootschapsbelasting (hierna: vpb) te blijven. Dit heeft ertoe geleid dat bij jeugdzorginstellingen onzekerheid over de vpb-plicht is ontstaan.

In deze context is op 13 december 2019 het geactualiseerde verzamelbesluit gepubliceerd waarin met name de zorgvrijstelling in de vennootschapsbelasting nader wordt uitgewerkt. Nieuw in het geactualiseerde besluit is de uitwerking van de vpb-positie van jeugdzorginstellingen. In het nieuwe besluit zorgvrijstelling vpb is toegevoegd dat financiering op basis van de Jeugdwet "een belangrijk uitgangspunt" is voor de toets of sprake is van 'zorg' als bedoeld voor de zorgvrijstelling. In de context van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen zijn in dit kader de volgende constatering relevant:

- De dienstverlening bestaat voor een groot deel uit activiteiten die op grond van het besluit "als kwalificerende zorg" worden aangemerkt.
- De exploitatieresultaten gerelateerd aan de jeugdwet zijn de afgelopen jaren positief geweest maar naar verwachting naar de toekomst verlieslatend.

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft gezien bovenstaande haar zorgverlening geanalyseerd in relatie tot de vpb zorgvrijstelling zoals beschreven in het nieuwe besluit zorgvrijstelling vpb, diverse scenario's uitgewerkt, naar beste kunnen een inschatting gemaakt van een mogelijke vpb last en is hierover in overleg getreden met de belastingdienst gezien het feit dat Stichting Het Poortje geen winstoogmerk heeft, over of de activiteiten zich en in welke mate kwalificeren als zorg en tot slot over een mogelijke ingangsdatum van vpb plicht.

Na uitgebreide analyse is gebleken dat er bij Stichting het Poortje Jeugdinrichtingen, gezien structureel verlieslatende exploitatie van Wilster JeugdzorgPlus, geen sprake is van vpb plicht.

Coulanceregeling slachtoffers Commissie Samson

De commissie Samson heeft in 2012 een rapport uitgebracht naar aanleiding van onderzoek naar seksueel misbruik in de Jeugdzorg. Inmiddels heeft dit geleid tot een tijdelijke regeling voor financiële tegemoetkoming voor slachtoffers van seksueel misbruik in jeugdzorginstellingen en pleeggezinnen. Aangezien er op voorhand geen rekening wordt gehouden met meldingen van slachtoffers die terug te herleiden zijn tot het verblijf bij Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen in het verleden en daarnaast de daaruit voortvloeiende eventuele financiële verplichtingen niet goed in te schatten zijn, heeft Het Poortje hiervoor geen voorziening getroffen.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2020

BATEN

7. Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Opbrengsten Jeugdwet	5.513.979	4.926.966	7.704.439
Compensatie Covid-19	9.104	0	0
Totaal	<u>5.523.083</u>	<u>4.926.966</u>	<u>7.704.439</u>

Toelichting:

Er is een sterke daling te zien in de opbrengsten jeugdwet ten opzichte van 2019. Dit wordt veroorzaakt door een daling van de aantallen aanmeldingen en daarmee een lagere bezetting.

8. Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van Justitie en Veiligheid	7.605.671	9.904.914	9.565.670
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	835.413	958.592	1.419.353
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van OC&W	5.326.147	4.962.691	5.167.178
Subsidie zorgbonus	232.200	0	0
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	688.011	923.000	580.143
Totaal	<u>14.687.441</u>	<u>16.749.197</u>	<u>16.732.343</u>

Toelichting:

De subsidies zijn lager dan begroot en dan in 2019. Dit wordt deels veroorzaakt door een eenmalige bijdrage Bijzondere Transitiekosten Jeugdwet door het ministerie van VWS ad € 610.000 in 2019 en door het toekennen van groeibekostiging en subsidie voor nieuwe activiteiten PO/SWV's. De subsidie van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is voor € 7.579.450 bestemd voor JJI Juvaïd en voor € 44.000 voor de inrichting van klaslokalen van Portalis op de locatie Veenhuizen. In de subsidie van Ministerie van Justitie en Veiligheid is de minderopbrengst in verband met minder groepen in verband met de sluiting al opgenomen.

De subsidie zorgbonus heeft betrekking op de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 die door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschikbaar is gesteld. De betaling van de zorgbonus aan de medewerkers van de segmenten Wilster en Juvaïd heeft in 2021 plaatsgevonden. De last ten aanzien van deze zorgbonus is afzonderlijk verantwoord onder de personeelskosten zoals opgenomen in de toelichting op de resultatenrekening onder punt 10.

9. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt :

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Realisatie 2019
	€	€	€
Overige opbrengsten	296.402	50.000	44.614
	<u>296.402</u>	<u>50.000</u>	<u>44.614</u>

Toelichting:

De overige bedrijfsopbrengsten zijn hoger dan begroot en dan in 2019 door de verkoop van bedrijfsmiddelen (niet zijnde materiële vaste activa) Juvaïd (€ 114.667), een eenmalige uitkering in het kader van de herwaardering van OOP-functies (€ 42.132) en als gevolg van correcties uit voorgaande jaren.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2020

LASTEN

10. Personeelskosten

De specificatie is als volgt :

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Lonen en salarissen	9.345.609	11.087.759	11.562.016
Sociale lasten	1.704.333	2.033.452	2.115.296
Pensioenpremies	1.072.936	1.226.843	1.280.133
Andere personeelskosten:			
Zorgbonus	232.200	0	0
Dotatie / vrijval personele voorzieningen	-182.771	0	23.163
Overige personeelskosten	295.430	1.101.435	296.874
Subtotaal	12.467.737	15.449.489	15.277.483
Personeel niet in loondienst	2.147.965	922.907	2.954.105
Personeel niet in loondienst CEP	2.364.359	2.521.193	2.509.422
	<u>16.980.061</u>	<u>18.893.589</u>	<u>20.741.010</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE) per segment:			
Segment 1: Juvaid Justitiële Jeugdinrichting JJI	58	92	82
Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeliding	58	57	61
Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus	76	72	81
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van FTE	<u>192</u>	<u>221</u>	<u>224</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting:

In 2020 zijn de individuele personeelskosten gestegen door een cao stijging van 4% per 1-1-2020 en een eenmalige uitkering van € 200 per FTE op 1-6-2020.

De post zorgbonus heeft betrekking op de Subsidieregeling bonus zorgprofessionals COVID-19 die door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport beschikbaar is gesteld en bestaat uit de netto vergoeding inclusief eindheffing. Deze bonus is in 2020 ontvangen (zie ook onder de opbrengsten) en is in 2021 uitgekeerd aan de medewerkers. Dit betreft uitsluitend de medewerkers die onder de Cao Jeugdzorg vallen en is derhalve niet van toepassing op medewerkers van Portalis.

Door de sluiting van Juvaid en de daarmee gepaard gaande uitstroom van medewerkers zijn de lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenpremies per saldo gedaald ten opzichte van 2019 en de begroting. Door deze uitstroom van medewerkers is er meer gebruik gemaakt van tijdelijke inhuur dan begroot, maar is wel minder gebruik gemaakt van tijdelijke medewerkers dan in 2019.

De post dotatie/ vrijval personele voorzieningen is in 2020 voor het eerst opgenomen en is voor de vergelijkende cijfers 2019 gevormd vanuit de overige personeelskosten. Het betreft het saldo van dotaties en vrijval van de personele voorzieningen, zoals opgenomen in de toelichting op de balans onder punt 5.

11. Afschrijvingen vaste activa

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Materiële vaste activa	597.483	663.075	628.542
Boekverlies verkochte tandartsapparatuur	13.199	0	0
Totaal afschrijvingen	<u>610.682</u>	<u>663.075</u>	<u>628.542</u>

Toelichting:

In 2020 is de activa van Juvaid gedesinvesteerd en overgedragen aan Ministerie van Justitie en Veiligheid, met uitzondering van de tandartsapparatuur. Deze apparatuur is verkocht aan een derde.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2020

LASTEN

12. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	349.518	606.089	516.859
Algemene kosten	2.265.360	2.580.204	1.911.604
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	184.821	124.270	75.830
Onderwijsleermiddelen	112.622	135.215	112.335
	<u>2.912.320</u>	<u>3.445.779</u>	<u>2.616.628</u>
Onderhoud en energiekosten:			
- Onderhoud	679.218	907.582	1.103.098
- Energiekosten	288.120	386.500	243.822
	<u>967.338</u>	<u>1.294.082</u>	<u>1.346.920</u>
Huur en leasing	901.228	933.500	643.034
Dotaties en vrijval voorzieningen	1.464	0	-631.204
Totaal overige bedrijfskosten	<u>4.782.350</u>	<u>5.673.361</u>	<u>3.975.379</u>
	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Specificatie van de Algemene kosten			
Doorbelaste organisatiekosten Stichting Combinatie Elker/Poortje	1.113.621	833.453	504.178
Overige huisvestingskosten	556.443	701.640	534.814
Onderhoud en aanschaf software	205.644	55.712	256.110
Kosten van administratieve en registratieve systemen	47.852	81.200	33.290
Kantoorkosten	47.160	39.779	39.372
Kosten algemeen beheer	120.930	117.400	113.573
Overige algemene kosten	173.710	751.021	430.266
Totaal algemene kosten	<u>2.265.360</u>	<u>2.580.204</u>	<u>1.911.604</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn lager dan begroot en hoger dan in 2019 vanwege een lagere bezetting van de beschikbare plekken. Zowel de algemene kosten, als cliëntgebonden kosten als kosten verband houdend met huisvesting zijn gedaald/teruggedrongen als gevolg van lagere bezetting van het aantal beschikbare plekken en minder kosten als gevolg van de Covid 19 pandemie. De voorgenomen sluiting van Juvaïd en de geplande reorganisatie binnen CEP hebben geleid tot een hogere doorbelasting van interne kosten.

De overige bedrijfskosten zijn lager dan begroot, echter hoger dan in 2019. In 2019 is sprake van een vrijval van de in 2018 gevormde voorziening voor dubieuze debiteuren en is de onroerende zaakbelasting 2017 en 2018 van Wilster retour ontvangen.

De in 2018 gevormde voorziening dubieuze debiteuren is in 2020 volledig benut. In 2019 was sprake van een vrijval.

De negatieve kosten bij dotaties en vrijval voorzieningen hebben in 2019 volledig betrekking op het grotendeels vrijvallen van de voorziening dubieuze debiteuren die 2018 was opgenomen.

13. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt :

	Realisatie 2020 €	Begroting 2020 €	Realisatie 2019 €
Overige financiële lasten	-3.496	-4.920	-4.135
Totaal financiële lasten	<u>-3.496</u>	<u>-4.920</u>	<u>-4.135</u>

Toelichting

De financiële lasten 2020 liggen in lijn met 2019.

4.1.6 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OVER 2020

LASTEN

15. Honoraria accountant

	2020	2019
	€	€
De honoraria van de accountant zijn als volgt:		
1. Controle van de jaarrekening	82.605	24.200
2. Overige controlewerkzaamheden	48.152	46.535
3. Fiscale advisering	0	0
4. Niet-controlediensten	6.050	0
Totaal honoraria accountant	<u>136.807</u>	<u>70.735</u>

Toelichting:

De kosten verantwoord in 2020 betreffen nagekomen kosten uit 2019 en extra accountantskosten na de verdeling van de kosten vanuit CEP.

Vanaf 2019 worden alle reguliere accountantskosten verantwoord in Stichting Combinatie Elker/Poortje en doorbelast aan de Dochterstichtingen, waaronder Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen. Alle accountantskosten hebben betrekking op door KPMG Accountants verrichte werkzaamheden en zijn inclusief BTW.

16. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen. Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag. Doorbelastingen binnen de groep vinden plaats tegen werkelijke kosten.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders die in het kader van de WNT verantwoord worden, is opgenomen onder 4.1.9 WNT-verantwoording 2020.

4.1.7 GESEGMENTEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2020 PORTALIS ONDERWIJS EN ARBEIDSTOELEIDING

(Na resultaatbestemming)

	Ref.	31-12-2020	31-12-2019
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Gebouwen		28.614	31.575
Inventaris en apparatuur		319.962	301.428
Overige materiële vaste activa		18.362	12.161
Totaal materiële vaste activa		366.938	345.164
Vlottende activa			
Vordering op ministerie van OCW		186.064	176.599
Vordering op ministerie V&J inzake ESF		174.323	188.994
Vorderingen op groepsmaatschappijen		14.861	14.861
Overige vorderingen		753.918	725.843
RC Internaat		1.546.340	1.588.361
Totaal vlottende activa		2.675.507	2.694.658
Totaal activa		3.042.445	3.039.822
	Ref.	31-12-2020	31-12-2019
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsreserves Ministerie van OCW		2.438.875	2.480.028
Totaal eigen vermogen		2.438.875	2.480.028
Voorzieningen			
Voorziening jubileumuitkeringen		36.012	32.313
Totaal voorzieningen		36.012	32.313
Kortlopende schulden			
Belastingen en sociale lasten		49.396	44.559
Pensioenen		18.185	17.030
Reservering vakantiegeld		130.059	131.119
Te betalen netto lonen		176.625	136.358
Vooruitontvangen bedragen		67.040	97.700
Overlopende passiva		126.253	100.715
Totaal kortlopende schulden		567.558	527.481
Totaal passiva		3.042.445	3.039.822

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
OPBRENGSTEN:		
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	7.564.069	9.525.238
Overige bedrijfsopbrengsten	67.133	424
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>7.631.202</u>	<u>9.525.662</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	5.383.271	7.167.576
Afschrijvingen op materiële activa	145.787	139.410
Overige bedrijfskosten	2.100.983	2.086.877
Som der bedrijfslasten	<u>7.630.041</u>	<u>9.393.863</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	1.161	131.798
Financiële baten en lasten	-1.161	-1.287
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>0</u>	<u>130.511</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>0</u></u>	<u><u>130.511</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		
	<u>2020</u>	<u>2019</u>
	€	€
Bestemmingsreserve	0	-17.062
Bestemmingsfondsen	0	147.573
	<u><u>0</u></u>	<u><u>130.511</u></u>

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Nadere toelichting op Segment 1 - Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

De algemene subsidieregels voor de particuliere inrichtingen zijn neergelegd in het Besluit van 23 december 2010 houdende regels omtrent het verstrekken van subsidie aan particuliere justitiële jeugdinrichtingen (Subsidiebesluit justitiële inrichtingen) (Staatsblad 2011,1). Op de subsidieverlening is tevens de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

De minister verstrekt de particuliere inrichting een subsidie voor de kosten van de exploitatie van de inrichting. De exploitatiesubsidie wordt bepaald door de door de minister vastgestelde normprijzen te vermenigvuldigen met de vastgestelde capaciteit.

Naast de subsidie in de exploitatiekosten kan de minister een particuliere inrichting een subsidie verstrekken voor bouwprojecten of voor bijzondere projecten of doeleinden.

Beschrijving van de wijze van kostentoerekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• Ministerie van OCW op basis van vooraf vastgestelde kosten:

Indirecte personeelskosten	€ 615.937
Indirecte overige kosten	€ 304.168

De indirecte kosten onderwijs worden aan het Ministerie van OCW doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten

Indirecte kosten opgenomen in JJI (Ministerie Justitie en Veiligheid)

• indirecte personeelskosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis 37,5%-62,5%:	€ 83.103
• indirecte materiële kosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 67.313
• indirecte overige kosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 162.313
• indirecte inkomsten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	-€ 90.071
Totaal indirecte last verdeeld:	€ 222.658
De procentuele verhoudingen tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid	37,5%

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

De gesloten jeugdinrichting in Veenhuizen is er voor jongeren van 12 tot 23 jaar die een strafbaar feit (delict) hebben gepleegd of ervan worden verdacht. De realisatie van deze prestatieafspraken wordt in ons jaarverslag nader toegelicht.

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding

	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
OPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	228.761	0
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	6.046.166	5.982.190
Overige bedrijfsopbrengsten	192.658	81.030
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>6.467.585</u>	<u>6.063.220</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	5.542.430	5.174.488
Afschrijvingen op materiële activa	55.846	56.096
Overige bedrijfskosten	910.410	617.622
Som der bedrijfslasten	<u>6.508.686</u>	<u>5.848.206</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-41.101	215.014
Financiële baten en lasten	-52	-125
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>-41.153</u>	<u>214.888</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-41.153</u></u>	<u><u>214.888</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
Bestemmingsreserve	-41.153	214.888
	<u><u>-41.153</u></u>	<u><u>214.888</u></u>

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Nadere toelichting op Segment 2 - Portalis Onderwijs (Ministerie van OCW)

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

Portalis, de specialisatie Onderwijs en Arbeidstoeileiding van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen, ontvangt subsidie op basis van de regeling bekostiging justitiële jeugdinrichtingen (V)SO ZMOK met als grondslag de Wet op de expertisecentra, besluit bekostiging WPO en WEC.Artikel 36. Justitiële jeugdinrichtingen en instellingen voor gesloten jeugdzorg verbonden aan scholen voor Cluster 4 is van toepassing.

Beschrijving van de wijze van kostentoerekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• Portalis (Ministerie van OCW) op basis van vooraf vastgestelde kosten:

Indirecte personeelskosten € 615.937

Indirecte overige kosten € 304.168

De indirecte kosten onderwijs worden aan het segment doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten.

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

Intern en extern (open vso) onderwijs: De onderwijsinstelling is op diverse fysieke locaties actief. We bieden gesloten en residentieel onderwijs in Korteheemmen (Friesland), Veenhuizen (Drenthe) en in de regio Groningen. De open vso-onderwijslocatie bevindt zich in de stad Groningen. De realisatie van deze prestatieafspraken wordt in ons jaarverslag nader toegelicht.

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus

	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
OPBRENGSTEN:		
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	5.294.322	7.704.439
Subsidies (exclusief WMO en Jeugdwet)	845.006	1.224.916
Overige bedrijfsopbrengsten	36.612	-36.840
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>6.175.939</u>	<u>8.892.515</u>
LASTEN:		
Personeelskosten	5.822.160	8.398.945
Afschrijvingen op materiële activa	409.048	433.036
Overige bedrijfskosten	1.770.957	1.270.880
Som der bedrijfslasten	<u>8.002.165</u>	<u>10.102.861</u>
BEDRIJFSRESULTAAT	-1.826.227	-1.210.346
Financiële baten en lasten	-2.283	-2.723
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>-1.828.509</u>	<u>-1.213.069</u>
Buitengewone baten en lasten	0	0
RESULTAAT BOEKJAAR	<u><u>-1.828.509</u></u>	<u><u>-1.213.069</u></u>
RESULTAATBESTEMMING		
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>	<u>2020</u> €	<u>2019</u> €
Algemene reserve	-1.828.509	-1.213.069
	<u><u>-1.828.509</u></u>	<u><u>-1.213.069</u></u>

4.1.8 GESEGMENTEERDE RESULTATENREKENING 2020

Nadere toelichting op Segment 3 - Wilster JeugdzorgPlus

Beschrijving van de belangrijkste subsidievoorwaarden

De voorwaarden voor de financiering van JeugdhulpPlus staan beschreven in de 'Overeenkomst Jeugdhulp Plus' tussen de (colleges van de) 58 gemeenten in de provincies Friesland, Drenthe en Groningen en Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen. Met de invoering van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de zorg voor jeugdigen. De financiering wordt verstrekt aan de instelling ten behoeve van het verlenen van gesloten jeugdhulp aan jongeren die een machtiging hebben als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Jeugdwet.

Beschrijving van de wijze van kostentoerekening

Bij de verdeling van de resultatenrekening per bedrijfssegment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces. De verdeling van indirecte kosten over de te onderscheiden segmenten geschiedt op basis van de volgende uitgangspunten:

• Portalis (Ministerie van OCW) op basis van vooraf vastgestelde kosten:

Indirecte personeelskosten € 615.937

Indirecte overige kosten € 304.168

De indirecte kosten onderwijs worden aan het Ministerie van OCW doorbelast vóór het toedelen van de indirecte kosten aan het Ministerie van Veiligheid & Justitie en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten.

Indirecte kosten opgenomen in JeugdzorgPlus

• indirecte personeelskosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 138.505
--	-----------

• indirecte materiële kosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 112.188
--	-----------

• indirecte overige kosten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%:	€ 270.521
--	-----------

• indirecte inkomsten: verdeling Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten op basis van 37,5%-62,5%	-€ 150.119
--	------------

Totaal indirecte last verdeeld:	€ 371.095
---------------------------------	-----------

De procentuele verhoudingen tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten is algemeen vastgesteld op 37,5%-	62,5%
---	-------

Beschrijving van de belangrijkste prestatieafspraken en de realisatie daarvan

De JeugdzorgPlus instelling in Groningen is een instelling voor intensieve gesloten behandeling waar jongeren van 12 tot en met 18 jaar met ernstige gedragsproblematiek behandeld worden.

4.1.8.1 AANSLUITING TOTAAL RESULTAAT MET RESULTAAT SEGMENTEN

Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen:	2020	2019
	€	€
Segment 1: Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI	0	130.511
Segment 2: Portalis Onderwijs en Arbeidstoeleiding	-41.153	214.888
Segment 3: Wilster JeugdzorgPlus	-1.828.509	-1.213.069
	<u>-1.869.662</u>	<u>-867.670</u>
Resultaat volgens resultatenrekening	<u>-1.869.662</u>	<u>-867.670</u>

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.9 WNT-VERANTWOORDING 2020

WNT-verantwoording 2020 Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen

De bezoldiging van (gewezen) bestuurders en (gewezen) toezichthouders bevat de totale bezoldiging van Stichting Combinatie Elker/Poortje, waar Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen deel van uitmaakt.

De WNT is van toepassing op Stichting Combinatie Elker/Poortje en daarmee op Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen. Het voor Stichting Combinatie Elker/Poortje en daarmee Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 185.000, betreft maximum klasse IV voor Zorg- en jeugdhulp.

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Het WNT-maximum van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van dit bezoldigingsmaximum.

Tabel 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	Mevr. I. Huesken
Functiegegevens	Voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/7 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	75.634
Beloningen betaalbaar op termijn	6.252
<i>Bezoldiging</i>	<i>81.886</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	93.005
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019		
bedragen x € 1	Mevr. A.M. Veldhuizen	Dhr. H. Dijkstra
Functiegegevens	Voorzitter	Plaatsvervangend voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 – 31/8	13/7 – 2/8
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.038	6.928
Beloningen betaalbaar op termijn	7.132	699
<i>Bezoldiging</i>	<i>119.170</i>	<i>7.627</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	119.170	10.299

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.9 WNT-VERANTWOORDING 2020

Tabel 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12.

Gegevens 2020		
bedragen x € 1	Dhr. L. Euser	
Functiegegevens	Voorzitter a.i.	
Kalenderjaar	2020	2019
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	1/1-30/6	29/7-31/12
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6	6
Omvang van het dienstverband in uren in het kalenderjaar	954	709
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 193	€ 187
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 121.800	€ 155.400
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum gehele period kalendermaand 1 t/m 12	€ 277.200	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief	JA	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 155.025	€ 115.212
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 270.237	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 270.237	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegen onverschuldigde betaling	N.v.t.	

De totaal ingediende declaraties van de heer Euser zijn zowel in uurtarief als maandbedrag lager dan het geldende maximum voor leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking. Er is derhalve geen sprake van een onverschuldigde betaling aan de heer Euser.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.9 WNT-VERANTWOORDING 2020

Tabel 1c. Toezichthoudende topfunctionarissen.

Gegevens 2020							
bedragen x € 1	Mevr. B.A. Kaatee	Dhr.F.C. van den Berg	Mevr.F.K. Woltjer	Dhr.J. Dijkstra	Mevr. M.C. Timmerman	Mevr. M.J. Boertjes	Dhr. H.R. Botman
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter/lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/2 - 31/12	1/1-31/1 1/2 - 30/10	1/1-30/10	1/1-31/1	1/1-30/10	12/2 - 31/12	12/2 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	18.111	10.866	11.039	1.087	11.823	11.470	11.612
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.438	16.188	15.417	1.542	15.417	16.374	16.374
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019							
bedragen x € 1	Dhr.F.C. van den Berg	Mevr.M.C. Timmerman	Mevr.F.K. Woltjer	Dhr.J. Dijkstra	Dhr. P.H. Snijders	Dhr. A. van der Heide	
Functiegegevens	Lid/voorzitter	Vice voorz./lid	Vice voorz./lid	Lid	Voorzitter/lid	Vice voorz	
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31/7 1/8-31/12	1/1-31/7 1/8-31/12	1/1-31/7 1/8-31/12	1/1-31/12	1/1-31/7 1/8-31/12	1/1-31/10	
Bezoldiging							
Bezoldiging	6.625	6.041	6.041	5.500	7.525	5.100	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.630	17.900	17.900	17.900	23.121	14.917	

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

In 2020 zijn geen uitkeringen verstrekt wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

OVERIGE TOELICHTINGEN OP DE JAARREKENING

4.1.10 VASTSTELLING EN GOEDKEURING JAARREKENING

De Raad van Bestuur van Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft de jaarrekening 2020 vastgesteld in de vergadering van 29 juni 2021.

De Raad van Toezicht van de Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft de jaarrekening 2020 goedgekeurd in de vergadering van 29 juni 2021.

4.1.11 RESULTAATBESTEMMING

Voorgesteld wordt om het resultaat te verdelen in overeenstemming met de resultaatverdeling in 4.1.5 toelichting balans in de sectie Eigen Vermogen.

4.1.12 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Sluiting Juvaïd Justitiële Jeugdinrichting JJI (Ministerie van Justitie en Veiligheid)

De subsidierelatie met het Ministerie van Justitie en Veiligheid inzake de penitentiaire inrichting JJI is formeel geëindigd per 1 januari 2021. De operationele activiteiten zijn per 18 december 2020 overgedragen aan de Dienst Justitiële Inrichtingen, inclusief overname van de inventaris tegen boekwaarde. Finale afrekening van de kosten inzake afbouw en opheffing van deze locatie, het eigen vermogen en de schuldpositie van het segment Juvaïd met het Ministerie van Justitie en Veiligheid zal medio 2021 (onder voorbehoud van rechten) plaatsvinden.

4.1.13 ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS

Raad van Bestuur

Voorzitter Raad van Bestuur
D.A. Huesken

Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht
B.A. Kaatee

Lid Raad van Toezicht
M.J. Boertjes

Lid Raad van Toezicht
P. Waterman

Lid Raad van Toezicht
P. van der Wijk

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatbestemming in enig boekjaar van de stichting. Het resultaat van het boekjaar wordt door de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht bestemd in overeenstemming met de doelstelling volgens artikel 2 van de statuten:

De stichting stelt zich tot doel het bieden van residentiële zorg, gedwongen hulpverlening en onderwijs aan jongeren met ernstige gedragsproblemen op zodanige wijze dat dit bijdraagt aan de mogelijkheden van deze jongeren om een maatschappelijk aanvaardbaar bestaan op te bouwen.

4.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen heeft geen nevenvestigingen

4.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4.2 OVERIGE GEGEVENS

4.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

BIJLAGE A CORONA-COMPENSATIE 2020

Zorgaanbieder

Statutaire naam zorgaanbieder	Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen
Plaatsnaam	Groningen
KvK-nummer	41009061

Considerans

In 2020 is door de uitbraak van het coronavirus (Covid-19) voor veel zorgaanbieders een crisissituatie ontstaan. Zorgaanbieders hebben zich ingespannen om de zorg te continueren, waarbij de negatieve financiële gevolgen worden gecompenseerd door de zorgfinanciers. Reguliere registratie-, declaratie- en verantwoordingsprocessen konden daarbij niet altijd worden toegepast en gehandhaafd. Gedurende het jaar hebben zorgaanbieders en zorgfinanciers daarom de dialoog gevoerd over de impact van de coronacrisis en de hoogte van de compensatie. Deze bijlage bij de jaarrekening 2020 voorziet in de behoefte van zorgaanbieders en zorgfinanciers om domeinoverstijgend inzichtelijk te maken en te bevestigen dat de corona-schade en corona-compensatie evenwichtig zijn.

Bestuursreflectie

Ook Stichting Het Poortje Jeugdinrichtingen (als onderdeel van Stichting Combinatie Elker/Poortje) heeft gevolgen ondervonden van het Coronavirus. De Coronacrisis had en heeft impact op zowel cliënten, medewerkers maar ook op de financiën. Vanaf het begin heeft Het Poortje de richtlijnen van het RIVM als basis genomen voor haar handelen en haar maatregelen. Binnen Het Poortje is een crisisteam ingericht voor de coördinatie van alle maatregelen en communicatie hierover binnen de organisatie.

Vanaf maart 2020 zijn door de organisatie maatregelen genomen om besmettingen en verspreiding te voorkomen. De organisatie heeft onder andere de volgende maatregelen getroffen: medewerkers die thuis konden werken, gingen thuiswerken. Jeugdzorgplus en de justitiële jeugdinrichting zijn wel open gebleven, maar hier zijn wel de nodige extra maatregelen getroffen.

Vooral de begin periode was onzeker voor cliënten en voor medewerkers omdat het een nieuw virus was en we niet wisten wat de impact van dit virus zou zijn. De ontwikkelingen over het virus volgden elkaar snel op. En ondanks alle voorzorgsmaatregelen is ook onze organisatie niet gespaard gebleven van besmettingen. Individuele medewerkers zijn besmet geraakt en er is een uitbraak geweest in de Justitiële Jeugdinrichting. Dit heeft onder andere geleid tot een tijdelijke opnamestop. Wij zijn erin geslaagd de dienstverlening, zij het soms in aangepaste vorm door te laten gaan. Veel gesprekken zijn overgenomen via een digitale manier.

Medewerkers zijn via het intranet na iedere wijziging geïnformeerd over de wijzigingen en de invloed die dit heeft op de werkzaamheden. En er is regelmatig een nieuwsbrief met "Coronanieuws" uitgegeven.

2020 was hiermee een uitzonderlijk jaar. Toch zullen de maatregelen zoals deze gelden eind 2020 naar verwachting ook een groot deel van 2021 nog van toepassing zijn. Daarbij verwachten we dat thuiswerken meer blijvend en structureel gaat worden, afhankelijk van iemands persoonlijke voorkeuren en omstandigheden. In 2021 zal thuiswerkbeleid worden opgesteld. Jeugdzorg Nederland, de brancheorganisatie, is samen met de bonden een coronapakket overeengekomen. Daarin zijn onder andere afspraken gemaakt over een thuiswerkvergoeding.

Ook op financieel gebied had de Coronacrisis zijn weerslag. Het Poortje heeft de gemaakte meerkosten COVID-19 gedeclareerd.

Aandeel van de coronacompensatie 2020 in de opbrengsten 2020

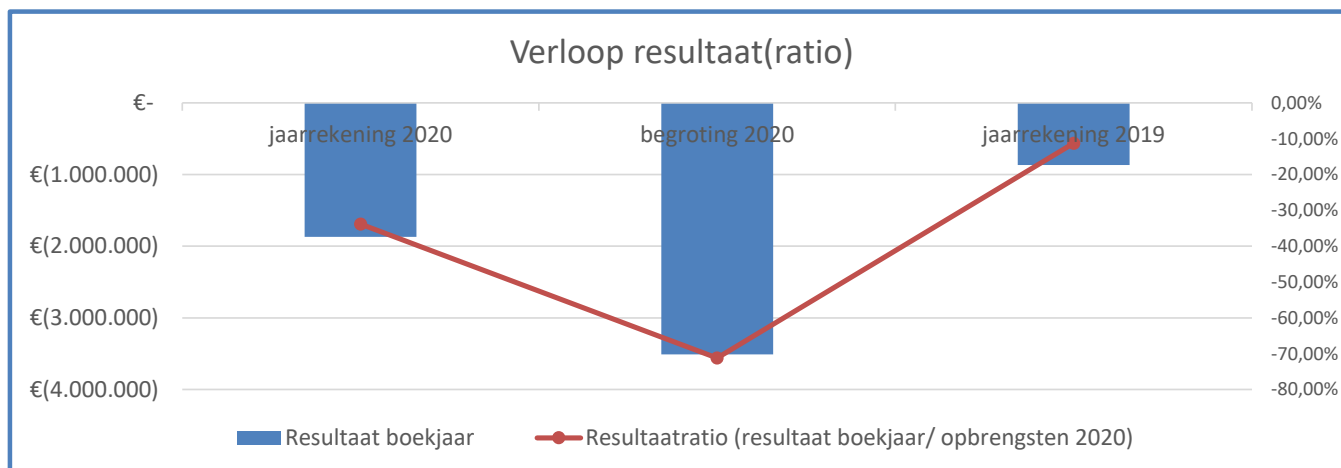
	Wlz	Zvw	Wmo	Jw	Fz	Overig	Totaal
Continuïteitsbijdrage/omzetgarantie corona-compensatie							€ -
Compensatie personele meerkosten corona							€ -
Compensatie materiële meerkosten corona				€ 9.104			€ 9.104
Corona-compensatie uit hoofde van NOW*							€ -
Overige corona-compensatie							€ -
Totaal toegekende corona-compensatie	€ -	€ -	€ -	€ 9.104	€ -	€ -	€ 9.104
AF: nog niet in de jaarrekening 2020 verwerkte corona-compensatie 2020**							€ -
Totaal in de jaarrekening 2020 verantwoorde corona-compensatie 2020	€ -	€ -	€ -	€ 9.104	€ -	€ -	€ 9.104
Opbrengsten, inclusief corona-compensatie:							
- jaarrekening 2020				€ 5.523.083			€ 5.523.083
- begroting 2020				€ 4.926.966			€ 4.926.966
- jaarrekening 2019				€ 7.704.439			€ 7.704.439
Aandeel totaal in de jaarrekening verantwoorde corona-compensatie 2020 in opbrengsten 2020				0,16%			0,16%

BIJLAGE A CORONA-COMPENSATIE 2020

Analyse van de impact van de corona-compensatie op de resultaatontwikkeling 2020

Ontwikkeling gerapporteerde resultaatratio

	jaarrekening 2020	begroting 2020	jaarrekening 2019
Resultaat boekjaar	€ -1.869.662	€ -3.508.781	€ -867.670
Resultaatratio (resultaat boekjaar/ opbrengsten 2020)	-33,85%	-71,22%	-11,26%
Mutatie resultaatratio jaarrekening 2020 t.o.v. begroting 2020 en jaarrekening 2019	n.v.t.	37,36%	-22,59%

Toelichting op het verloop van het resultaat/ de resultaatratio

Ondertekening en waarmerking

Deze bijlage "Corona-compensatie 2020" bij de jaarrekening 2020 is naar waarheid, volledig en in overeenstemming met de administratie van de organisatie opgesteld. De organisatie heeft zich, naar beste weten van het bestuur, niet bevoordeeld door een te hoge compensatie van corona-schade.

Ondertekening door het bestuur

Groningen, 29 juni 2021

D.A. Huesken
Voorzitten Raad van Bestuur

Waarmerk accountant ter identificatie